

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติรายนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมรถจักรยานยนต์สาธารณะ)
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗

อ.พ. ๑๘/๒๕๔๗

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” และ “รถจักรยานยนต์สาธารณะ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร หรือค่าบริการอื่น เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ รวมถึงข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๑๔) และ (๑๕) และเพิ่มมาตรา ๕ (๑๕/๑))
- (๓) เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๑) มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ วรรคสอง มาตรา ๔๖ (๑) มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ ทวิ และมาตรา ๕๔ วรรคสาม และเพิ่มมาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๕๗ จัตวา มาตรา ๕๗ เบญจ และมาตรา ๕๗ ฉ)
- (๔) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ยื่นขอรับใบแทนใบอนุญาตได้กรณีใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)
- (๕) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องส่งคืนใบอนุญาตแก่นายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๕ วรรคสอง)
- (๖) กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตขับรถไปแล้วได้ (เพิ่มมาตรา ๕๓ วรรคสอง)
- (๗) กำหนดกรณีให้นายทะเบียนมีอำนาจพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓)
- (๘) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๖๒/๑ มาตรา ๖๓/๑ มาตรา ๖๓/๒ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ และมาตรา ๖๖/๕)
- (๙) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมทำยพระราชบัญญัติและอัตราภาษีประจำปีทำยพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีผู้นำรถจักรยานยนต์มาใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อสินจ้าง เป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ยังไม่มียกเว้นในส่วนของรถจักรยานยนต์ที่ใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร สมควรกำหนดให้มีใบอนุญาตในลักษณะ ดังกล่าว เพื่อให้การรับจ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และปลอดภัยแก่คนโดยสาร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติ หรือลักษณะต้องห้ามภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตขับรถไปแล้วได้ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ."

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

๔. บทจำกัดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙^(๑) ประกอบกับมาตรา ๓๑^(๒)

^(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า "การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้"

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม"

^(๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๑ บัญญัติว่า "บุคคล ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย หรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย"

มาตรา ๓๖^(๓) มาตรา ๔๘^(๔) และมาตรา ๕๐^(๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” และคำว่า “รถจักรยานยนต์สาธารณะ” ตามลำดับ ระหว่างบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์” และคำว่า “รถพ่วง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

“รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่มีได้ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

“รถจักรยานยนต์สาธารณะ” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร แต่ไม่หมายรวมถึงรถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้างและรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์”

๗. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^(๓) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้อยู่อาศัย การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักรจะกระทำได้”

^(๔) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

^(๕) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการค้าผูกขาด หรือจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน”

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๑ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่น เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ รวมถึงข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๑๔) และ (๑๕) และเพิ่มมาตรา ๕ (๑๕/๑)) (ร่างมาตรา ๔ และ ๕)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๔) และ (๑๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑๔) อัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่น สำหรับรถยนต์สาธารณะและรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑๕) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนอาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๕/๑) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

"(๑๕/๑) ข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร"

๒ เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ (๑) มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ วรรคสอง มาตรา ๔๖ (๑) มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ ทวิ และมาตรา ๕๔ วรรคสาม และเพิ่มมาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๕๗ จัตวา มาตรา ๕๗ เบญจ และมาตรา ๕๗ ฉ)(ร่างมาตรา ๖ , ๗ , ๑๐ , ๑๑ , ๑๒ , ๑๓ , ๑๔ , ๑๕ , ๑๖ , ๑๗ และ ๒๐)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑) การใช้รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนอาจร หรือรถจักรยานยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว"

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๒๓/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถจักรยานยนต์เพื่อรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เว้นแต่รถจักรยานยนต์นั้นได้จดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ

ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขออนุญาตนายทะเบียน และให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้เมื่อมีการปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐

กฎกระทรวงตามวรรคสองต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลรถยนต์ การจราจร หรือการขนส่ง และบุคคลอื่นตามจำนวนที่เหมาะสม เพื่อทำหน้าที่กำหนดสถานที่รองรับคนโดยสาร เส้นทางหรือท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการให้รถจักรยานยนต์สาธารณะให้กับผู้ประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะเพื่อนำไปแสดงเป็นหลักฐานการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามวรรคสอง ในกรณีนี้อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำท้องที่ด้วยก็ได้

การกำหนดอายุและการเพิกถอนทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ใบอนุญาตขับรถมีดังนี้

(๑) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(๒) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(๓) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(๔) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(๕) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(๖) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(๖/๑) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๗) ใบอนุญาตขับรถบดถนน

(๘) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

(๙) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (๑) ถึง (๘)

(๑๐) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ใบอนุญาตขับรถตาม (๑) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ใช้สำหรับขับรถบริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๔) ใช้สำหรับขับรถบริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๕) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๓) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (๖/๑) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๖) ได้ด้วย นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) และ (๙) มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) และ (๖/๑) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์"

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๗ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๖/๑) ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ และ
(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับ ตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

- (ก) ผ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร
- (ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- (จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น"

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) ต้อง

(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบสองปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) และยี่สิบปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๖/๑)

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ (๓)

(๔) มีสัญชาติไทย

(๕) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร

(๖) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อที่ร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

(๘) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และฉ้อโกง ความผิดฐานกรรโชก วิตเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือโดยคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ ในกรณีและผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๙ (๘) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า

(๑) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน

(๒) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวกับการใช้รถกระทำผิด หรือ

(๓) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี

และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนโดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าเห็นด้วยกับคำร้องก็ให้มีอำนาจออกใบอนุญาตขับรถให้ได้โดยมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๙ (๘) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำสั่งยกคำร้อง
จากนายทะเบียน

คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด"

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๑/๑ ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๖/๑)
มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑๐)"

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

"ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) เป็นผู้ต้องหา
ในคดีอาญาตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๘ (๘) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมาย
ยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) ตั้งแต่วันยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่มี
คำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลานั้นห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว"

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๗ จัตวา มาตรา ๕๗ เบญจ
และมาตรา ๕๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๕๗ จัตวา ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถยนต์
สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารมิได้ เว้นแต่การบรรทุกนั้น
น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือแก่คนโดยสาร

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ปฏิเสธ
รับจ้างบรรทุกคนโดยสารนอกเส้นทางหรือนอกท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

มาตรา ๕๗ เบญจ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องพาคนโดยสาร
ไปยังสถานที่ที่จ้างตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด หรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่ง
คนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันได้

ห้ามมิให้ผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

มาตรา ๕๗ ฉ ในขณะที่ขับรถ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้อง

(๑) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่

คนโดยสาร

(๒) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดุหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าว
ต่อคนโดยสาร

(๓) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น

(๔) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

(๕) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต
และประสาท

(๖) ไม่ขับรถในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ

(๗) ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

๓ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ยื่นขอรับใบแทนใบอนุญาตได้กรณี
ใบอนุญาตสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑) (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ สูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ
ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุ
หากภายหลังได้ใบอนุญาตที่สูญหายคืนมา ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่อธิบดีกำหนด"

๔ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องส่งคืน
ใบอนุญาตแก่นายทะเบียน (เพิ่มมาตรา ๒๕ วรรคสอง) (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

"ให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตส่งคืนใบอนุญาตแก่นายทะเบียน
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาต"

๕ กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตขับรถไปแล้วได้ (เพิ่มมาตรา ๕๓ วรรคสอง) (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้อยู่รับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น”

๖ กำหนดกรณีให้นายทะเบียนมีอำนาจพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓) (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๕๓/๑ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถได้คราวละไม่เกินหกเดือน

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถย่นต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะกระทำความผิดในกรณีดังต่อไปนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสียก็ได้

(๑) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซ้ำในข้อหาเดียวกับความผิดครั้งก่อนภายในเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น

(๒) ไม่มารายงานตนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร

(๓) เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๕๓/๒ ผู้ซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้อธิบดีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ถ้าไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามหนังสืออุทธรณ์ของผู้ขับรถ

คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

มาตรา ๕๓/๓ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถส่งคืนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ”

๗ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๖๒/๑ มาตรา ๖๓/๑ มาตรา ๖๓/๒ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ และมาตรา ๖๖/๕) (ร่างมาตรา ๒๑ , ๒๒ , ๒๓ , ๒๔ , ๒๕ , ๒๖ , ๒๗ และ ๒๘)

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๕ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) หรือ (๑๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๕๘/๑ ผู้ขับรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสารผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ (๑๕/๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๕/๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๒๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๖๒/๑ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๓/๑ และมาตรา ๖๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๖๓/๑ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๓/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓/๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๕ ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุ หรือระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท"

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๖/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ ซึ่งสั่งตามมาตรา ๕๗ ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท"

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ และมาตรา ๖๖/๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๖๖/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ จัตวา มาตรา ๕๗ เบญจ หรือมาตรา ๕๗ ฉ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๖/๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ฉ (๓) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖/๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ฉ (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณี อีกหนึ่งในสาม

มาตรา ๖๖/๕ ผู้ใดเรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท"

๘ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติและอัตราภาษีประจำปี ท้ายพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์สาธารณะ (ร่างมาตรา ๒๙, ๓๐ และ ๓๑)

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความใน (๑๙) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑๙) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ ๕๐๐ บาท"

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๙/๑) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

"(๑๙/๑) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ ๕๐๐ บาท"

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๓) รถจักรยานยนต์ ให้คำนวณภาษีประจำปีในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ ๑๐๐ บาท

(ข) รถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ ๑๐๐ บาท

(๔) รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ ๕๐ บาท"

กานำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูล
ด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีเนื้อหา
ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
กับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงาน
วุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิก
วุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายหน้ท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายสุชาติ พันทองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒

นางสาวนภพร ชวรงค์กร นิตกร ๔ นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร นิตกร ๓

นายโสภณ ชาตบุษย์จาร์ นิตกร ๓ นางสาวสุพร นิลทัพ วิทยากร ๕

นางสาวสุวรรณภา พรหมพิมพ์ วิทยากร ๓ นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

นางกาญจนา ว่าบ้านเลน เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๔๖

ผลิตโดย

สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	ความเป็นมา ประเด็นสำคัญจากการอภิปราย	
	ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ	
	รถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว).....	๑
-	ความเป็นมา	๑
-	ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๒๑
๑.	สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร	
ในวาระที่หนึ่ง	๒๑	
-	ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง	๒๒
๒.	สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร	
ในวาระที่สอง	๒๓	
-	ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๒๔	
-	ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๓๖
ส่วนที่ ๒	ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	
	กับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
	(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๓๙
ส่วนที่ ๓	ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
-	สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
	(ควบคุมการใช้จักรยานยนต์รับจ้าง)	๕๕
-	สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาเรื่อง “การกำหนดแนวทาง	
	การจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้าง	๖๓
-	จำนวนใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ	
	จำแนกตามประเภทใบอนุญาต	๖๕
-	รายงานสำรวจจำนวนคิวและจำนวนรถจักรยานยนต์รับจ้าง	๖๗
-	สถิติอุบัติเหตุจราจรทางบกทั่วราชอาณาจักร	๗๑
-	บทความและข่าวจากสื่อมวลชน	
-	จัดระเบียบวินมอเตอร์ไซด์...มุมมองศูนย์วิจัยกสิกรไทย	๗๕
-	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหา	
รถจักรยานยนต์รับจ้าง	๘๐	
-	สังخنส่งจัดระเบียบ จยย. รับจ้าง	๘๓

- สรุปข่าวเรื่อง การติดตามผลการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เกี่ยวกับผู้ประกอบการอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง๘๕
- กทม. เผยความคืบหน้าการศึกษาการจัดระเบียบ
รถจักรยานยนต์รับจ้าง๘๖
- สรุปจัดระเบียบ “วิน” ปัญหาเพียบ – จยย. ค้านแหล่ง๘๗

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (๑)

.....

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปราย

ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

รถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุม

รถจักรยานยนต์สาธารณะ)

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมรถจักรยานยนต์สาธารณะ)

ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมรถจักรยานยนต์สาธารณะ) มีผู้เสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี
๒. เสนอโดย นางอัญชลี วานิช เทพบุตร กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
๓. เสนอโดย นายชัย ชิดชอบ และนายพนดล พลเสน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกัน คือ เนื่องจากปัจจุบันมีผู้นำรถจักรยานยนต์มาใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อสินจ้างเป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ยังไม่มียกเว้นบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร จึงสมควรกำหนดให้มีบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าว เพื่อให้การรับจ้างเป็นไปด้งความเรียบร้อย และปลอดภัยแก่คนโดยสาร นอกจากนี้สมควรกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตขับรถไปแล้วได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

๑. นายชัย ชิดชอบ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายนิกร จำนง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายไพจิตร ศรีวรขาน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางอัญชลี วานิช เทพบุตร	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายวิชาญ มีนชัยนันท์	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. นายปิยะพันธ์ จัมปาสุด	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๗. นายภาคิน สมมิตร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สอง
๘. นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	โฆษกคณะกรรมการ
๙. นายพฤทธิชัย ดำรงรัตน์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายโกวิทย์ ธรรมานูชิต	๑๑. นายโกวิทย์ ชารณา
๑๒. นายจำรัส เวียงสงค์	๑๓. นายเชน เทือกสุบรรณ
๑๔. นายดาวรุ่ง วัชรินทร์รัตน์	๑๕. นายเทวฤทธิ์ นิกรเทศ
๑๖. นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	๑๗. นายนพดล พลเสน
๑๘. พันตำรวจโท บรรยนิ ดั่งภากรณ์	๑๙. นายประพันธ์ ปุษยไพบุลย์
๒๐. นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ	๒๑. นายพงษ์ศักดิ์ บุญศล
๒๒. นางพัชรินทร์ ยะคำนะ	๒๓. นายพิชัย บรรลือหาญ
๒๔. นายพิเชษฐู๋ เชื้อเมืองพาน	๒๕. นายวุฒิพงศ์ กิตติขเนศวร
๒๖. นายศุภชัย โพธิ์สุ	๒๗. ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม
๒๘. นายสฤต สันติเมทนีดล	๒๙. นายสุชาติ บรรดาศักดิ์
๓๐. ว่าที่ร้อยตรี สุเมธ ฤทธาคณี	๓๑. นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล
๓๒. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	๓๓. นายอัชพร จารุจินดา
๓๔. นายอิสรา สุทรวัฒน์	๓๕. นายเอกพจน์ ปานแย้ม

เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๗ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว
ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สามโดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง
เอกฉันท์และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง
รับหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้
คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการ
สามัญประจำวุฒิสภาคณะใดหรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัตินี้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๕^(๖)
และในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๖
ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการการคมนาคม วุฒิสภา
เป็นผู้พิจารณาแล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบ
การพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

^(๖) ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๕ กำหนดว่า “เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณา
มอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภา
อาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบ
ในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบ
การพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป”

เรื่องเสร็จที่ ๓๗๑-๓๗๕/๒๕๕๖

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ
และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๖ ฉบับ และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๔ ฉบับ ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา และต่อมาได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ ให้รวมเป็นร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ๑ ฉบับ และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ๑ ฉบับ ในระหว่างการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเร่งรัดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ในบางหลักการก่อน ซึ่งได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ เกี่ยวกับการกำหนดมาตรการสำหรับรถที่ค้างชำระภาษี และร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ เกี่ยวกับการให้นำหมายเลขทะเบียนที่เป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของประชาชนออกประมูลเป็นการทั่วไปได้ การยกเลิกใบอนุญาตขับรถตลอดชีพ และกำหนดอายุและวันสิ้นอายุใบอนุญาตขับรถ (๒) การกำหนดมาตรการสำหรับรถที่ค้างชำระภาษีประจำปี และ (๓) การกำหนดอายุของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ส่วนหลักการที่เหลือให้ดำเนินการต่อไปตามปกติ ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการตรวจพิจารณาหลักการที่มีการเร่งรัดตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้น และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาไปก่อนแล้ว และขณะนี้กำลังอยู่ในวาระการพิจารณาของวุฒิสภา สำหรับหลักการที่เหลืออยู่ ซึ่งได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ เกี่ยวกับ (๑) การแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถ (๒) การปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ และ (๓) การเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมรถจักรยานยนต์สาธารณะ และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ เกี่ยวกับ (๑) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถ (๒) การกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางซึ่งได้รับใบอนุญาตหลายฉบับหลายเส้นทางสามารถนำรถที่ใช้ในการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งในอีกเส้นทางหนึ่ง ซึ่งตนเป็นผู้ได้รับอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้ และ (๓) การปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตรวจพิจารณา และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างฯ ดังต่อไปนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ)

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการนำหลักการที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ (แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถ) เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ และร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ) เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ รวม ๒ ฉบับ มารวมเป็นฉบับเดียวกัน

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับความเห็นของนายกรัฐมนตรืไปพิจารณา โดยนายกรัฐมนตรืเห็นว่า อัตราภาษีรถเป็นเครื่องมือในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลได้ สมควรกำหนดให้การปรับอัตราภาษีรถมีวิธีการที่คล่องตัวทำได้โดยง่ายและรวดเร็ว การกำหนดอัตราภาษีไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ อาจไม่คล่องตัว ดังนั้นควรให้ออกเป็นกฎหมายลำดับรอง เช่น กฎกระทรวง หรืออาจใช้วิธีทางบริหาร เป็นต้น

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แทนกระทรวงคมนาคม(สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางบก) ผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

๑.๑ หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

(๑) การปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีประจำปี

(ก) ปรับปรุงการจัดเก็บภาษียนต์จากรถจากการแยกจัดเก็บภาษีตามลักษณะการใช้งานเป็นการจัดเก็บภาษีตามลักษณะทางกายภาพของรถ ได้แก่ รถที่มีลักษณะเป็นรถเก๋ง รถอื่นที่ไม่มีลักษณะเป็นรถเก๋ง และรถจักรยานยนต์ เป็นต้น และได้ปรับปรุงวิธีคำนวณภาษีให้ง่ายและสะดวกกว่าปัจจุบัน

(ข) รถยนต์ที่มีลักษณะเป็นรถเก๋งกำหนดให้เสียภาษีโดยคำนวณจากขนาดความจุของกระบอกสูบของเครื่องยนต์ร่วมกับมูลค่าของรถยนต์ โดยใช้มูลค่าของรถยนต์ที่ใช้เป็นฐานในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมาเป็นฐานในการจัดเก็บภาษียนต์ที่มีมูลค่าเกินกว่าสามล้านบาทขึ้นไป

(ค) รถยนต์อื่นที่ไม่มีลักษณะเป็นรถเก๋ง กำหนดให้เสียภาษีตามน้ำหนักกรดโดยมีการเพิ่มช่วงน้ำหนักเพื่อการคำนวณภาษีมากขึ้นกว่าเดิมสามช่วง และกำหนดอัตราภาษีเป็นอัตราเดียวโดยไม่แยกเก็บตามประเภทการใช้งานอย่างไรในปัจจุบัน

(ง) รถจักรยานยนต์กำหนดให้จัดเก็บภาษีตามเกณฑ์ความจุของกระบอกสูบแบบเหมาคั้น โดยแบ่งความจุในกระบอกสูบเป็น ๒ ช่วง คือ ขนาดไม่เกิน ๑๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร คันละ ๓๐๐ บาท ขนาดเกิน ๑๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร คันละ ๕๐๐ บาท

(จ) เพิ่มการจัดเก็บภาษีสำหรับรถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นที่ไม่ใช่เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน โดยคิดอัตราภาษีครึ่งหนึ่งของอัตราภาษีที่คำนวณตามน้ำหนักกรด

(ฉ) ยกเลิกการลดหย่อนภาษีสำหรับรถยนต์ที่มีอายุการใช้งานเกิน ๕ ปี ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ และกำหนดบทเฉพาะกาลให้รถยนต์ที่ได้รับลดหย่อนภาษีประจำปีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ได้รับสิทธิเท่าที่ได้รับลดหย่อนไว้แล้วนั้นต่อไป

(ช) โครงสร้างภาษีใหม่จะมีผลบังคับใช้สำหรับรถใหม่ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่กฎหมายใหม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำหรับรถเก่ายังคงใช้อัตราภาษีเดิม

(ซ) รถบดถนนได้รับการยกเว้นภาษีประจำปี

(๒) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ โดยปรับอัตราค่าธรรมเนียมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันให้เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๐๐ เกือบทุกรายการ และได้เพิ่มรายการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบางประการที่ยังไม่เคยกำหนดไว้

๑.๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียม

(ก) การขอใช้หมายเลขทะเบียนรถตาม (๕) ของอัตราค่าธรรมเนียม

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.* ที่ได้ส่งออกไปแล้ว โดยเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมเรื่องการใช้หมายเลขทะเบียนที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษ ซึ่งเป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่ตามร่างฯที่ได้ส่งออกไปแล้ว และได้แก้ไขด้วยค่าเล็กน้อยเพื่อความเหมาะสม

(ข) อัตราค่าธรรมเนียมของใบอนุญาตขับรถตาม (๒๑) - (๓๐) ของอัตราค่าธรรมเนียม คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้ส่งออกไปแล้ว

(ค) ใบอนุญาตรถยนต์ตามความตกลงระหว่างประเทศและใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศตาม (๑๙) และ (๒๐) ของอัตราค่าธรรมเนียม คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกเสนอ โดยแก้ไขจากการระบุชื่ออนุสัญญาเป็นระบุถึงความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี เพื่อจะได้ไม่ต้องแก้ไขกฎหมายหากมีการเปลี่ยนอนุสัญญาดังกล่าว

(๒) การปรับปรุงโครงสร้างภาษีประจำปี

(ก) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ โดยเพิ่มอำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ศึกษากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส สรุปได้ว่า ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถมอบอำนาจให้แก่ฝ่ายบริหารในการกำหนดอัตราภาษีได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายซึ่งออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ และจากการตรวจสอบกฎหมายของประเทศไทยก็มีการกำหนดให้อำนาจฝ่ายบริหารในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อกำหนดอัตราภาษี ซึ่งต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น พระราชกำหนดภาษีการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๖ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้น โดยกฎหมายส่วนใหญ่จะกำหนดให้ออกเป็นกฎกระทรวง ยกเว้นพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียมฯ ที่กำหนดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา นอกจากนี้ ได้พิจารณาถึงจำนวนรายได้จากภาษีรถเปรียบเทียบกับรายจ่ายด้านถนน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีรายได้ ๑๔,๗๖๖.๙๒ ล้านบาท ส่วนรายจ่าย ๕๓,๕๕๕.๐๔ ล้านบาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ มีรายได้ ๑๙,๖๖๑.๔๐ ล้านบาท ส่วนรายจ่าย ๔๒,๕๙๓.๘๖ ล้านบาท โดยเห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายรับและรายจ่ายซึ่งมีความแตกต่างกันมาก

สำหรับการกำหนดเพดานอัตราภาษีประจำปีตามร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้มอบหมายให้ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกและผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังไปร่วมกันพิจารณาหาอัตราที่เหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นกรอบให้ฝ่ายบริหารออกกฎกระทรวงไม่เกินอัตราดังกล่าวโดยให้เป็นอัตราที่สามารถใช้ได้อย่างน้อยในช่วง ๕ ปีต่อไปข้างหน้า

* เรื่องเสร็จที่ ๓๗๔/๒๕๕๕ ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๐๖๕๓ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการตราเป็นกฎหมาย

ซึ่งจากการพิจารณาได้อัตรากาซีใหม่ โดยใช้ฐานจากอัตรากาซีที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติในปี ๒๕๔๐ และใช้อัตราเงินเพื่อโดยคำนวณจากปีปัจจุบันจนถึงปี ๒๕๕๐ ซึ่งคาดว่าจะมีอัตราเงินเพื่อ ๑.๕ เท่า เป็นตัวปรับ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงได้ปรับปรุงอัตรากาซีประจำปีตามร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ เป็นอัตราใหม่ตามแนวทางดังกล่าว รวมทั้งปรับปรุงร่างฯ ให้สอดคล้องกันด้วย

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) มีข้อสังเกตว่า การกำหนดกรอบอัตรากาซีรูดในร่างพระราชบัญญัตินี้มีการกำหนดเพดานอัตรากาซีในอัตราก่อนข้างสูง เพื่อให้ฝ่ายบริหารมีดุลพินิจที่กว้างพอสมควรในการกำหนดอัตรากาซีรูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องตามอัตราเงินเพื่อในภายหน้า โดยไม่จำเป็นต้องเสนอขอแก้ไขอัตรากาซีทักยพระราชบัญญัติบ่อยๆ แต่การกำหนดอัตรากาซีดังกล่าวก็อาจเป็นเหตุให้ประชาชนตื่นตระหนกได้ รัฐบาลจึงควรประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนถึงหลักการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า อัตรากาซีดังกล่าวมิใช่อัตรากาซีรูดที่จะนำมาใช้บังคับโดยตรง แต่เป็นกรอบให้ฝ่ายบริหารนำไปกำหนดอัตรากาซีรูดที่แท้จริงตามความเหมาะสมอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งต้องมีอัตราไม่เกินอัตรากาซีตามร่างพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ได้ตัดบทบัญญัติที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย รวมทั้งบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการจัดสรรเงินภาษีประจำปีให้แก่ท้องถิ่น เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรเงินภาษีประจำปีให้แก่ท้องถิ่นและปัจจุบันอำนาจหน้าที่ดังกล่าวได้โอนไปเป็นของ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบทบัญญัติมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว (ตัดวรรคสองของมาตรา ๕ และยกเลิกมาตรา ๔๑)

(ข) แก้ไขเพิ่มเติม (๑) ของอัตรากาซีประจำปีทักยพระราชบัญญัติจากร่างฯ ที่ คณะรัฐมนตรีรับหลักการให้จัดเก็บภาษีโดยคำนวณจากขนาดความจุของกระบอบสูบของเครื่องยนตร์รวมกับ มูลค่าของรถยนต์แต่ละคัน โดยให้เก็บจากรถยนต์ส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่มีลักษณะเป็นรถเก๋ง รถยนต์รับจ้าง รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด และรถยนต์บริการ หรือ รถยนต์ซึ่งผลิตหรือประกอบจากโรงงานในลักษณะรถนั่งเก๋งมิได้มีการดัดแปลงจากรถลักษณะอื่น

ในการพิจารณา ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกได้เสนอขอแก้ไขคำว่า “รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่มีลักษณะเป็นรถเก๋ง” โดยเห็นว่ามีคามหมายไม่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดปัญหาโต้แย้งได้ว่าลักษณะใดจึงเป็นลักษณะของรถเก๋ง คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงระบุประเภทรถดังกล่าวโดยอธิบายลักษณะของรถให้ชัดเจนตามที่ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกประสงค์ จะจัดเก็บ ซึ่งได้แก่ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่ได้ชำระค่าภาษีตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรสำหรับรถขนส่งบุคคล และหรือกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตสำหรับรถยนต์นั่งหรือโดยสาร และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนที่ได้ประกอบจากโครงสร้างและชิ้นส่วนของรถยนต์นั่งสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนนอกจากที่กำหนดไว้ใน

(๑) ได้กำหนดแยกไว้เป็น (๒) ของอัตรากาซีประจำปีเพื่อความชัดเจน โดยจัดเก็บภาษีตามน้ำหนักของรถ เนื่องจากผู้แทนกรมการขนส่งทางบกชี้แจงว่า รถยนต์ลักษณะนี้ไม่ใช่รถยนต์ที่มีลักษณะเป็นรถเก๋ง และส่วนใหญ่เป็นรถที่เจ้าของใช้ในการขนส่ง จึงควรเสียภาษีน้อยกว่ารถยนต์ที่กำหนดไว้ใน (๑)

นอกจากนี้ ได้ตัดรถยนต์รับจ้าง รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด และ รถยนต์บริการออกจากรถยนต์ที่ต้องเสียภาษีตาม (๑) โดยจะจัดเก็บภาษีตามน้ำหนักของรถตาม (๔) ของอัตรากาซีประจำปีแทน ซึ่งเป็นวิธีการคำนวณที่ทำให้เสียภาษีน้อยลงกว่าการคำนวณเก็บจากขนาด

ความจุของกระบอกสูบของเครื่องยนต์ เนื่องจากผู้แทนกรมการขนส่งทางบกชี้แจงว่า รถเหล่านี้เป็นรถที่ใช้ในการประกอบอาชีพควรได้รับการส่งเสริม จึงเก็บภาษีน้อยกว่ารถยนต์ที่ได้กำหนดไว้ใน (๑) ของอัตราภาษีประจำปี

(ค) การยกเว้นภาษีสำหรับรถดถนน

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกรมการขนส่งทางบกแล้ว เห็นว่า การยกเว้นภาษีสำหรับรถดถนนเป็นหลักการที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากรถพ่วงและรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตรควรได้รับการส่งเสริมมากกว่ารถดถนน ซึ่งเป็นรถของบริษัทเอกชน และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราปัจจุบันที่มีการเรียกเก็บอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่ามาก กล่าวคือ รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ คันละ ๕๐ บาท รถพ่วงอื่น คันละ ๑๐๐ บาท รถดถนน คันละ ๒๐๐ บาท และรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร คันละ ๕๐ บาท จึงควรยึดหลักการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือ เรียกเก็บภาษีแบบเหมาคัน คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงได้แก้ไขให้จัดเก็บภาษีสำหรับรถพ่วง รถดถนน และรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร ในลักษณะเหมาคัน แต่เพิ่มอัตราขึ้นโดยพิจารณาจากการเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมตามร่างพระราชบัญญัตินี้ที่เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๑๐๐ ประกอบกับอัตราเงินเพื่อคำนวณจากปีปัจจุบันถึงปี ๒๕๕๐ เป็นต้นนี้ รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ คันละ ๕๕๐ บาท รถพ่วงนอกจากรถพ่วงของรถจักรยานยนต์ คันละ ๗๕๐ บาท รถดถนน คันละ ๑,๕๐๐ บาท และรถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร คันละ ๕๕๐ บาท ((๔) (๕) (๖) และ (๗) ของอัตราภาษีประจำปี)

(ง) การแก้ไขเพิ่มเติม (๒) ของอัตราภาษีประจำปี ตามร่างฯ เดิม คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขด้วยคำจากร่างเดิม “รถยนต์อื่นนอกจาก (๑)” เป็น “รถอื่นนอกจาก (๑)” เนื่องจากผู้แทนกรมการขนส่งทางบกชี้แจงว่า รถทุกคันต้องเสียภาษี ดังนั้น เจตนารมณ์ของข้อนี้จึงประสงค์จะจัดเก็บภาษีรถทุกประเภท มิใช่เฉพาะรถยนต์

(จ) การกำหนดภาษีรถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นที่มีใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔ และเพิ่มกรณีของรถจักรยานยนต์ให้เก็บในลักษณะเหมาคัน คันละ ๕๕๐ บาท เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้คำนวณภาษีรถจักรยานยนต์โดยคำนวณจากขนาดความจุของกระบอกสูบซึ่งไม่สามารถคำนวณได้หากเป็นรถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นที่มีใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน

(ฉ) การกำหนดมูลค่าของรถยนต์เพื่อคำนวณภาษีประจำปี ตามร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ การกำหนดมูลค่ารถให้ถือราคาที่เป็นฐานในการเก็บภาษีสรรพสามิตของรถดังกล่าวเป็นเกณฑ์ แต่ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ผู้แทนกรมสรรพสามิตได้ชี้แจงว่า รถยนต์ตาม (๑) ซึ่งต้องมีการคำนวณมูลค่าของรถยนต์เพื่อเสียภาษีด้วยนั้น มีรถบางลักษณะที่ไม่มีฐานในการเก็บภาษีสรรพสามิต เนื่องจากตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตจะเรียกเก็บภาษีเฉพาะรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน ๑๐ คน ทำให้ฐานภาษีรถในการเก็บภาษีสรรพสามิตไม่ครอบคลุมรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทั้งหมด ซึ่งได้แก่ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินสิบคน แต่ไม่เกินสิบสองคน คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงเพิ่มมาตรา ๒๙ จัตวา เพื่อกำหนดวิธีการหามูลค่าของรถยนต์รวมไว้ในมาตราเดียว โดยในวรรคแรกนำหลักการมาจาก (๑) ของอัตราภาษีประจำปีตามร่างฯ เดิม คือการกำหนดมูลค่าของรถยนต์ให้ถือตามราคาที่เป็นฐานในการเก็บภาษีสรรพสามิตของรถดังกล่าวเป็นเกณฑ์ และเพิ่มความเป็นวรรคสองว่า ในกรณีที่รถยนต์คันใดไม่มีราคาที่เป็นฐานในการเก็บภาษี

สรรพสามิต ก็ให้อำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดมูลค่าของรถยนต์
ขึ้นมาได้(ร่างมาตรา ๕)

(๓) การแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการลดภาษีประจำปี คณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑ โดยเพิ่มหลักการให้การตราพระราชกฤษฎีกาลดภาษีประจำปี
ต้องเป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นและเป็นการสมควร จึงจะลดภาษีประจำปีลงจากอัตราที่กำหนดไว้โดยกฎกระทรวง
ได้ และให้กระทำได้เป็นการชั่วคราว (ร่างมาตรา ๖)

(๔) การยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ปัจจุบันยังไม่เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติมอัตรา
ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาก่อน แต่ในขณะนี้ มีร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^{*}
ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมอยู่ในวาระการพิจารณาของวุฒิสภา ดังนั้น หากร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้วต้องนำไปพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกันอีกครั้งหนึ่ง
และต้องคำนึงถึงการเรียงลำดับการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ถูกต้องด้วย โดยฉบับนี้จะต้องประกาศ
ใช้บังคับภายหลังจากร่างพระราชบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้น (ร่างมาตรา ๘)

(๕) เพิ่มบทเฉพาะกาล โดยให้บรรดารถที่ได้จดทะเบียนตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้
มีผลใช้บังคับ ให้คงเสียภาษีตามอัตราภาษีประจำปีเดิมไปก่อน จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษี
ประจำปีตามพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ เนื่องจากผู้แทนกรมการขนส่งทางบกชี้แจงว่า การออกกฎกระทรวง
เพื่อกำหนดอัตราภาษีรถต้องใช้เวลาพอสมควรเพื่อพิจารณาหาอัตราที่เหมาะสม ดังนั้น อาจออกกฎกระทรวง
ไม่ทันกับวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีผลให้รถที่ได้จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ดังกล่าวไม่มีอัตราภาษีให้
เรียกเก็บได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

นอกจากนี้ได้แก้ไขถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ
และร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุม
รถจักรยานยนต์สาธารณะ)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ รับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
รถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการ
จัดระบบการจราจรทางบก ไปประกอบการพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แทนกระทรวงคมนาคม(สำนักงานปลัดกระทรวง
และกรมการขนส่งทางบก) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี(สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงาน
คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

๒.๑ หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

(๑) ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์” และเพิ่มเติมนิยามคำว่า
“รถจักรยานยนต์สาธารณะ” “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” “ผู้ตรวจการ” และ“คณะกรรมการ”

* โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

(๒) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวของคนขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ตลอดจนข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัย

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก มีอำนาจปฏิบัติการตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนได้

(๔) เพิ่มข้อยกเว้น กรณีการใช้รถผิดประเภท โดยให้สามารถใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัวได้

(๕) กำหนดให้รถจักรยานยนต์สาธารณะต้องขอใบอนุญาตประกอบการจาก นายทะเบียนโดยอนุมัติจากคณะกรรมการ

(๖) กำหนดอายุใบอนุญาตประกอบการ และกำหนดอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต ตลอดจนสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอน

(๗) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการคิดใบแทนใบอนุญาตประกอบการ

(๘) กำหนดใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะและกำหนดให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลได้

(๙) กำหนดอายุและวันสิ้นอายุของใบอนุญาตขับรถ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ รวมทั้งสิทธิในการขอรับใบอนุญาตขับรถในกรณีมีเหตุให้คุณสมบัติกลับครบถ้วนตามมาตรา ๔๙(๘)

(๑๐) กำหนดให้มีผู้ตรวจการและกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการดังกล่าว

(๑๑) กำหนดบทความผิดของคนขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ รถจักรยานยนต์สาธารณะ และผู้ประกอบการ

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบการ และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑๓) กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว สามารถใช้ใบอนุญาตนั้นได้จนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต แต่การต่ออายุใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๔ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้

๒.๒ ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีข้อสังเกตดังนี้

(ก) สภาพรถจักรยานยนต์ที่เข้ารับส่งผู้โดยสาร ยังไม่มีกฎหมายเรื่องความปลอดภัยทั้งตัวผู้ขับขี่และผู้โดยสาร รวมทั้งผลต่อบุคคลที่สามเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ดังนั้น จึงควรให้ใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะในขอบเขตพื้นที่จำกัดในลักษณะกำกับ เช่น ให้ใช้ในตรอกซอยหรือในชนบทหรือพื้นที่ห่างไกลไม่มีปัญหาการจราจร

(ข) การบังคับใช้บทลงโทษยังเป็นเรื่องเล็กน้อย เช่น ค่าปรับและโทษ ไม่เพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงหรือยับยั้งพฤติกรรมของผู้ขับขี่ได้ และการกำหนดอายุใบอนุญาตรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยรถจักรยานยนต์ให้คราวละ ๓ ปี นั้น เป็นระยะเวลาที่นานเกินไป

(๒) สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก มีข้อสังเกตดังนี้

(ก) มาตรา ๗ (๑๕) ว่าด้วยเครื่องแต่งกาย ควรเพิ่มเติม “บนเครื่องแต่งกายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะให้มีหมายเลขผู้ขับขี่ขนาดไม่เล็กกว่า ๑๕-ซ.ม.-ติดอย่างถาวร ที่ด้านหลัง พร้อมทั้งชื่อเส้นทาง หรือบริเวณที่ให้บริการ โดยให้มีสีติดกันกับสีเครื่องแต่งกาย ให้เห็นได้ชัดเจน

และให้บันทึกหมายเลขประจำตัวผู้ขับขี่ไว้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบบริเวณที่บริการนั้น หมายเลขดังกล่าวเป็นหมายเลขประจำตัวผู้ขับขี่ ห้ามให้ผู้อื่นยืมไปใช้สอย และให้ปลดออกเมื่อนารถจักรยานยนต์สาธารณะนั้นไปใช้เพื่อกิจการส่วนตัว”

(ข) มาตรา ๑๑ ว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต ควรพิจารณาเพิ่มเติม

“การขอใบอนุญาตประกอบการให้เป็นสิทธิเฉพาะรายบุคคล ห้ามมิให้มีการกำหนดจำนวนราย (โควตา) ที่ใช้ในการประกอบการแต่ละเส้นทาง หรือบริเวณที่ประกอบการ” ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นอาชีพอิสระแก่ผู้มีรายได้น้อย แข่งขันกันโดยเสรี ป้องกันการผูกขาด ตั้งโควตา หรือกีดกันโดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใด อันจะเป็นช่องทางให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น

(ค) ควรเพิ่มมาตราว่าด้วยการบริหารจัดการ การให้บริการ ดังนี้

“ให้ผู้ประกอบการในเส้นทางประกอบการแต่ละเส้น ร่วมกันจัดตั้งเป็นชมรมเพื่อดูแล และกำกับการประกอบการกันเอง โดยแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นประธานชมรม ทำหน้าที่จัดระเบียบการบริการ และให้เป็นผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนผู้ใช้บริการ เพื่อนำไปแจ้งต่อนายทะเบียนโดยไม่ชักช้า เพื่อให้มีการดำเนินการตาม มาตรา ๑๔ และมาตราที่เกี่ยวข้องต่อไป” ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบริการประชาชนที่เป็นระเบียบ ป้องกันความขัดแย้งของผู้ประกอบการ (แย่งผู้โดยสาร) และให้เป็นจุดที่ประชาชนผู้ใช้บริการที่ไม่ดี หรือไม่สะดวก สามารถแจ้งความร้องทุกข์ได้ และเป็นจุดที่นายตรวจ นายทะเบียนสามารถไปตรวจสอบตามระเบียบได้

(ง) รถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้าง ควรใช้เป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ ได้ด้วย เพราะมีความปลอดภัยต่อผู้โดยสารมากกว่าการนั่งซ้อนท้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้โดยสารที่เป็นเด็ก หญิงมีครรภ์ และคนชรา

(จ) ควรให้อำนาจแก่กรมการขนส่งทางบก ในการกำหนดแบบ และลักษณะของรถจักรยานยนต์ ที่จะนำมาใช้ให้สอดคล้องกับความจำเป็นด้านป้องกันอุบัติเหตุด้วย

(ฉ) การใช้รถจักรยานยนต์ในการเดินทางมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ดังนั้น ในอนาคตควรจะค่อย ๆ พิจารณาให้มีการเปลี่ยนไปใช้รถยนต์โดยสารขนาดเล็กที่มีความปลอดภัยกว่าให้บริการแทน

(ช) ควรพิจารณารูปแบบ ความเป็นมา การเปลี่ยนแปลงตามแนวทางที่เป็นจริงของยานพาหนะประเภทรถยนต์รับจ้าง ทั้งในถนนหลักและถนนซอย ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ประกอบด้วย

๒.๓ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การแก้ไขบทนิยาม ตามร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ มีการเพิ่มนิยาม คำว่า “รถจักรยานยนต์สาธารณะ” “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” “ผู้ตรวจการ” และ “คณะกรรมการ” และแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์” โดยให้หมายความว่า รถจักรยานยนต์สาธารณะและรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์หรือกำลังไฟฟ้าซึ่งมีล้อไม่เกินสองล้อ

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว ได้เพิ่มนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” และ “รถจักรยานยนต์สาธารณะ” โดยปรับปรุงถ้อยคำให้เหมาะสมเพื่อไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์” สำหรับนิยามคำว่า “ผู้ตรวจการ” ได้ตัดออก เนื่องจากมีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาตัดหลักการตามร่างฯ เดิมที่กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเข้ามาควบคุม

ดูแลการประกอบการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารโดยรถจักรยานยนต์สาธารณะออก จึงทำให้ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการในร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดคำนิยามดังกล่าวไว้

(๒) การเปลี่ยนหลักการเรื่องการขออนุญาตประกอบการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารโดยใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นการแจ้งต่อนายทะเบียน ตามร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารโดยใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะต้องนำรถมาจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ ผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะและผู้ประกอบการต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนโดยอนุมัติของคณะกรรมการ และมีการกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น จำนวนรถที่ต้องใช้ในการประกอบการ ท้องที่หรือเส้นทางที่ประกอบการและที่จอดรถประจำ เป็นต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า การควบคุมรถยนต์รับจ้าง(TAXI) ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ในปัจจุบันเพียงแต่นำรถยนต์มาจดทะเบียนเป็นรถยนต์รับจ้าง และผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ โดยไม่ต้องมาขอรับใบอนุญาตประกอบการต่างหาก สำหรับการควบคุมในเรื่องต่าง ๆ เป็นอำนาจของรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง เช่น อัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์สาธารณะ เป็นต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงเห็นควรควบคุมการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารโดยใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะในลักษณะเดียวกับรถยนต์รับจ้าง(TAXI) และปรับปรุงหลักการจากเดิมที่ให้ผู้ประสงค์จะประกอบการต้องมาขออนุญาต เป็นเพียงให้มาแจ้งสถานที่รอรับคนโดยสารเป็นปกติต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ไว้เป็นหลักฐาน เนื่องจากเห็นว่า การรับจ้างในลักษณะนี้เป็นการประกอบอาชีพของผู้มีรายได้น้อยโดยมีทั้งผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม การกำหนดให้มาแจ้งต่อนายทะเบียนก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการรายได้น้อยที่สุด และหากกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตแล้ว จะเป็นการส่งเสริมให้มีอาชีพในลักษณะนี้เป็นการถาวร ทั้ง ๆ ที่การขึ้นชื่อรถจักรยานยนต์ก่อให้เกิดอุบัติเหตุโดยง่ายไม่สมควรนำมาใช้รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร แต่ควรจัดให้มีบริการขนส่งสาธารณะในลักษณะอื่นที่ปลอดภัยกว่ามาทดแทนตามข้อสังเกต ข้อ (ฉ) ของสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงเห็นว่า เมื่อมีนโยบายที่จะจัดให้มีบริการขนส่งสาธารณะที่ปลอดภัยกว่ามาทดแทน เพื่อจะให้อาชีพรับจ้างโดยรถจักรยานยนต์สาธารณะค่อย ๆ หดไป จึงไม่ควรกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตแต่สามารถควบคุมได้ในลักษณะเดียวกับรถยนต์รับจ้าง (TAXI) ซึ่งสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของการเสนอร่างฯ ที่ต้องการให้การรับจ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดความปลอดภัยแก่คนโดยสาร

สำหรับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตามร่างเดิมให้กำหนดในใบอนุญาต คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดเงื่อนไขเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการจัดระเบียบการรับจ้างให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและเกิดความปลอดภัยแก่คนโดยสารเท่านั้น จึงได้ตัดเงื่อนไขที่เห็นว่าไม่จำเป็นออก เช่น การกำหนดลักษณะและสีของรถและการติดเครื่องหมายของผู้ประกอบการประจำรถทุกคัน เพราะจะเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ประกอบการที่ต้องเปลี่ยนสีของรถหรือติดเครื่องหมายที่รถ และในการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถจักรยานยนต์สาธารณะก็สามารถทำให้ทราบข้อมูลของผู้ประกอบการนั้นเพื่อติดตามตัวได้อยู่แล้ว สำหรับเงื่อนไขที่เห็นว่ายังจำเป็นต้องควบคุมก็ได้กำหนดให้ออกเป็นกฎกระทรวง คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงได้แก้ไข (๑๔) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่นสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้ตัดบทบัญญัติ ที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะออกทั้งหมด และเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งสถานที่รอรับคนโดยสารเป็นปกติต่อนายทะเบียน และแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจการออกกฎกระทรวงในเรื่องเงื่อนไขที่เห็นว่าจำเป็นต้องควบคุม

(๓) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขลำดับของใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะจากลำดับที่ (๖ ทวิ) ไปเป็น (๖/๑) และได้แก้ไขชื่อ “ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” เป็น “ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี” ตามข้อเสนอของผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงตามความตกลงระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับชื่อใบอนุญาตตาม (๒๐) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายตามร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ) ที่จะได้ดำเนินการส่งออกไปพร้อมกันนี้

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ซึ่งมีหลักการเป็นการกำหนดให้ใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุในวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาต โดยที่ได้มีการเพิ่มหลักการนี้ไว้แล้วในร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” ที่ได้ส่งออกไปแล้ว และขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการตราเป็นกฎหมาย คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงได้ตัดหลักการนี้ออกจากร่างฯ และได้แก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะวรรคสองของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้ส่งออกไปแล้วนั้น เพื่อเพิ่มกรณีอายุของใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ และเว้นเลขอ้างอิงฉบับที่ของร่างพระราชบัญญัติที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ ครั้งสุดท้ายไว้

อย่างไรก็ตาม หากร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ที่ได้ส่งออกไปแล้วนั้น มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา ก็คงต้องมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สอดคล้องกันด้วย

(๕) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ เป็นการกำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ ด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้แก้ไขให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ” ที่ได้ส่งออกไปแล้ว และเว้นเลขอ้างอิงฉบับที่ของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ ครั้งสุดท้ายไว้

อย่างไรก็ตาม หากร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ที่ได้ส่งออกไปแล้วนั้น มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา ก็คงต้องมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สอดคล้องกันด้วย

(๖) การเพิ่มมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ตามร่างฯเดิม ได้มีการเสนอเพิ่มมาตรา ๕๗ ทวิ ซึ่งมีหลักการ ๒ ประการคือ การให้อำนาจผู้ตรวจการในการตรวจสอบผู้ขับขี่ และการให้อำนาจนายทะเบียนสั่งพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาตขับรถได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว ได้ตัดหลักการเรื่องอำนาจผู้ตรวจการในการตรวจสอบผู้ขับขี่ในสามวรรคแรกออก เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมีการเพิ่มเติมขึ้นเป็นมาตรา ๕๗ ทวิ

* โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

* โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ในพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ แล้วโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับหลักการ
 ที่ให้อำนาจนายทะเบียนสั่งพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาตขับรถได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ)
 ได้แก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในเหตุแห่งการเพิกถอนเพื่อความเหมาะสม และนำหลักการนี้เพิ่มเป็นมาตรา ๕๓/๑
 และมาตรา ๕๓/๒ ของพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

นอกจากนี้ ได้เพิ่มมาตรา ๕๓/๓ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตขับรถซึ่งถูกสั่ง
 เพิกถอนใบอนุญาตขับรถ ต้องส่งคืนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนด้วย เพื่อป้องกันการนำใบอนุญาตดังกล่าว
 ไปใช้หลังถูกเพิกถอนตามข้อเสนอของผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

อนึ่ง ในการตรวจพิจารณามาตรา ๕๓/๑ ซึ่งตามร่างฯ ที่กระทรวงคมนาคม
 เสนอกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถได้ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถรถยนต์
 สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะเรียกเก็บค่าโดยสารเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด แต่ใน
 การตรวจพิจารณาผู้แทนกรมการขนส่งทางบกได้ชี้แจงว่า เจตนารมณ์ของการเสนอร่างนี้ประสงค์ให้การรับจ้าง
 บรรทุกคนโดยสารมีอัตราค่าโดยสารที่แน่นอนตายตัวโดยจะออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราดังกล่าว ทั้งนี้
 เพื่อควบคุมทั้งอัตราขั้นต่ำและขั้นสูง เพื่อให้การรับจ้างมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และป้องกันปัญหา
 การเสนอค่าโดยสารตัดราคากันเพื่อแย่งชิงลูกค้า ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยตามมา และเป็น
 การลดปัญหาด้านการจราจร เนื่องจากผู้ขับรถจะได้ไม่ต้องหยุดรถเพื่อต่อรองราคากับคนโดยสาร ซึ่งเป็นการ
 กีดขวางทางจราจร จึงเสนอขอแก้ไขหลักการในร่างฯ โดยกำหนดห้ามผู้ขับรถเรียกเก็บค่าโดยสารผิดไปจาก
 อัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นว่า หลักการตามร่างฯ
 ที่กระทรวงคมนาคมเสนอโดยห้ามเรียกค่าโดยสารเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นเหมาะสมแล้ว
 เนื่องจากการกำหนดห้ามเรียกค่าโดยสารผิดไปจากอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น จะส่งผลให้ผู้ขับรถ
 ไม่สามารถลดค่าโดยสารให้แก่คนโดยสารได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ในบางกรณีผู้ขับรถอาจมี
 ความจำเป็นต้องลดค่าโดยสารให้แก่คนโดยสารเพราะมีเงินทอนไม่เพียงพอ แต่กลับต้องถูกเพิกถอน
 ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สาธารณะ และยังมีโทษปรับอีก ซึ่งอาจไม่เป็นธรรม
 แก่ผู้ประกอบการดังกล่าว อีกทั้งการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราค่าโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์
 สาธารณะนั้น อาจกระทำได้ยาก เนื่องจากบริเวณพื้นที่ในการรับจ้างส่วนใหญ่มักจะเป็นตรอกหรือซอยซึ่งมี
 ลักษณะซับซ้อนและมีบริเวณกว้าง ทำให้การกำหนดอัตราค่าโดยสารอาจไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับ
 ข้อเท็จจริง อย่างไรก็ตาม ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกได้ยืนยันตามหลักการที่ได้ชี้แจง แต่ในส่วนของ
 การกำหนดอัตราค่าโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะโดยออกกฎกระทรวงนั้น ผู้แทนกรมการขนส่ง
 ทางบกจะกำหนดให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ซึ่งหากบริเวณใดหรือกรณีรับจ้างในลักษณะใดไม่สามารถ
 กำหนดอัตราค่าโดยสารที่แน่นอนตายตัวได้ ก็จะกำหนดในกฎกระทรวงให้กรณีดังกล่าวมีอัตราค่าโดยสาร
 ตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ตกลงกัน คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงตรวจพิจารณาร่างฯตามความ
 ประสงค์ของผู้แทนฯ และขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาทบทวนในประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่ง

(๗) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ

ตามร่างฯเดิมได้เสนอเพิ่มมาตรา ๕๗ จัตวา มาสองวรรคโดยวรรคแรกกำหนดให้ผู้ขับรถยนต์สาธารณะ
 และรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารมิได้ ส่วนวรรคสองกำหนดให้ผู้ขับรถ
 แสดงป้ายดริบจ้างตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดกรณีไม่ประสงค์จะรับจ้าง

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วได้ตัดวรรคสองออก
 เนื่องจากตามมาตรา ๕(๔) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ รัฐมนตรีสามารถออกกฎกระทรวงกำหนด
 เครื่องหมายต่าง ๆ รวมทั้งวิธีแสดงเครื่องหมายดังกล่าวได้อยู่แล้ว ซึ่งปัจจุบันการแสดงแผ่นป้ายดริบจ้าง

กรณีของรถยนต์รับจ้าง (TAXI) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ก็มีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙) อยู่แล้วโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๔) ดังกล่าว

(๘) การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์รับจ้าง ตามร่างฯ เดิม ได้เสนอเพิ่มมาตรา ๕๗ ฉ เพื่อห้ามผู้ขับรถโดยสารสาธารณะและรถจักรยานยนต์สาธารณะมิให้สูบบุหรี่ เปิดวิทยุ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขโดยตัดคำว่า “เปิดวิทยุ” ออก เนื่องจากเห็นว่า การเปิดวิทยุ นั้นมีทั้งกรณี ที่ก่อความรำคาญและไม่ก่อความรำคาญ ซึ่งบางครั้งคนโดยสารอาจขอให้เปิดเอง กรณีนี้จึงควรห้ามเฉพาะ กรณีที่ก่อให้เกิดความรำคาญ ซึ่งรวมอยู่ในความหมายของคำว่า “กระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อ ความรำคาญให้แก่คนโดยสาร” แล้ว

(๙) การตัดมาตรา ๕๗ ตรี และมาตรา ๕๗ สัตต ตามร่างฯ เดิมได้เสนอเพิ่ม มาตรา ๕๗ ตรี เรื่องการแสดงบัตรประจำตัวของผู้ตรวจการ และมาตรา ๕๗ สัตต เรื่องอำนาจตรวจหรือ ทดสอบผู้ขับรถโดยสารสาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะว่ามีสารอันเกิดจากการเสพสุราหรือของมีเมา หรือยาเสพติดหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอยู่ในร่างกายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้ตัดทั้งสองมาตราดังกล่าวออก เนื่องจากหลักการตามมาตรา ๕๗ ตรี นั้น มีการเพิ่มไว้แล้วในพระราชบัญญัติรถยนต์รับจ้าง โดยพระราชบัญญัติ รถยนต์รับจ้าง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับหลักการตามมาตรา ๕๗ สัตต นั้น มาตรา ๔๓ ทวิ แห่งพระราช บัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้อำนาจแก่ผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้อยู่แล้ว โดยมีบทกำหนดโทษ ตามมาตรา ๑๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบกฯ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงได้ตัด การเสนอเพิ่มมาตรา ๖๖ ฉ ตามร่างฯ เดิม ที่เพิ่มบทกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนคำสั่งผู้ตรวจการตามมาตรา ๕๗ สัตต ออกด้วย

(๑๐) แก้ไขบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(ก) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ เพื่อตัดบทกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายที่ออกตามมาตรา ๕ (๑๔) เรื่องอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร เนื่องจากตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดโทษสำหรับผู้เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นผิดไปจากอัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวงไว้แล้ว

(ข) เพิ่มมาตรา ๕๔/๑ ซึ่งเป็นหลักการตามมาตรา ๖๖ สัตต ตามร่างฯ เดิม เพื่อเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา ๕(๑๕/๑)

(ค) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ เพื่อเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีที่ได้รับ ใบอนุญาตขับรถไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนที่เรียกให้มาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง และได้เว้นเลขอ้างอิงฉบับที่ของการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ ครั้งสุดท้ายไว้ เนื่องจาก การแก้ไขครั้งสุดท้ายของมาตรา ๖๑ นี้ อยู่ในร่างพระราชบัญญัติรถยนต์รับจ้าง ซึ่งขณะนี้อยู่ในวาระ การพิจารณาของวุฒิสภา

(ง) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒/๑ เนื่องจากตามร่างฯ เดิมกำหนดโทษกรณี ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขปรับปรุงโดยเปลี่ยนหลักการจากต้องขออนุญาตเป็นการแจ้งต่อนายทะเบียนแทน

จึงได้ปรับบทกำหนดโทษในเรื่องนี้เป็นโทษสำหรับกรณีที่ไม่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓/๑ กล่าวคือ ไม่แจ้งสถานที่รื้อรับคนโดยสารเป็นปกติต่อนายทะเบียนหรือไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงสถานที่ดังกล่าว และลดอัตราโทษจากหนึ่งหมื่นบาทเป็นสองพันบาท โดยเทียบเคียงกับกรณีที่กำหนดหน้าที่ให้เจ้าของรถ ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนแล้วไม่แจ้ง เช่น มาตรา ๑๓ มีโทษตามมาตรา ๖๐

(จ) เพิ่มมาตรา ๖๓/๑ ซึ่งเป็นหลักการตามมาตรา ๖๖ นว ตามร่างฯ เดิม เพื่อเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ไม่ส่งคืนใบอนุญาตที่ถูกเพิกถอนนั้นต่อนายทะเบียน

(ฉ) เพิ่มมาตรา ๖๓/๒ เพื่อเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตไม่ส่งคืนใบอนุญาตนั้นต่อนายทะเบียน

(ช) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕ เพื่อเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับกรณีขับรถระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถ เนื่องจากตามร่างฯ นี้ ได้เพิ่มอำนาจให้นายทะเบียนสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๕๓/๑

(๑๑) เพิ่มบทเฉพาะกาล คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาเพิ่มบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับกรณีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและกรณีรถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้สามารถใช้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๓๓ และร่างมาตรา ๓๔)

อนึ่ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้คำนึงถึงลำดับการพิจารณาร่างกฎหมาย โดยเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะต้องประกาศใช้บังคับถัดจากร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราภาษีประจำปีทั้งระบบ) ดังนั้น ในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ เกี่ยวกับอำนาจการออกกฎกระทรวง ตลอดจนการแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์สาธารณะ จึงได้เว้นว่างเลขอ้างอิงฉบับที่ไว้สำหรับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ (ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราภาษีประจำปีทั้งระบบ) (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๒๔ ร่างมาตรา ๓๐ ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

นอกจากนี้ ได้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพฯ ไว้ในคำปรารภ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพิ่มมาตรารักษาการ เปลี่ยนรูปแบบ “มาตรา .. ทวิ” เป็น “มาตรา ../๑” เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ และแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒.๕ ผลการพิจารณาข้อสังเกต

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

(๑) ข้อสังเกตของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

(ก) เกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัย และการให้ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะในขอบเขตพื้นที่จำกัด เช่น ให้ใช้ในตรอกซอยหรือชนบทหรือพื้นที่ห่างไกลไม่มีปัญหาการจราจร คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ มาตรา ๑๐ วรรคท้าย กำหนดให้

การขอตระเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ซึ่งปัจจุบันมีระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง(รถแท็กซี่) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดสภาพรถยนต์รับจ้างที่จะนำมาจดทะเบียนไว้ในกรณีของรถจักรยานยนต์สาธารณะนี้ ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกได้ชี้แจงว่า จะดำเนินการในลักษณะเดียวกับรถยนต์รับจ้าง โดยจะกำหนดให้รถจักรยานยนต์สาธารณะจะต้องมีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถบางอย่างเพื่อความปลอดภัย เช่น รววจับสำหรับคนโดยสาร เป็นต้น และในร่างฯ นี้ยังได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นด้วย จึงเห็นว่า กรมการขนส่งทางบกสามารถนำมาตรการดังกล่าวมาใช้เพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยได้ในระดับหนึ่งแล้ว

สำหรับข้อเสนอที่ให้ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะในขอบเขตพื้นที่จำกัดนั้น เห็นว่า อาจไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบันที่มีการใช้บริการรถจักรยานยนต์จากในบริเวณตรอกซอยเพื่อไปยังสถานที่ทำงานซึ่งต้องออกสู่ถนนใหญ่ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาด้านการจราจร ความคล่องตัว และการขนส่งสาธารณะที่ไม่เพียงพอ ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขในเรื่องความคล่องตัวด้านการจราจรและการจัดให้มีบริการขนส่งสาธารณะที่เพียงพอ ก็จะทำให้มีการใช้บริการรถจักรยานยนต์สาธารณะลดน้อยลง คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงเห็นว่า ตามสภาพความเป็นจริงในขณะนี้ยังไม่ควรกำหนดขอบเขตพื้นที่ให้บริการของรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(ข) การแก้ไขอัตราโทษเสียใหม่ให้เหมาะสม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า การกำหนดอัตราโทษต้องคำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิดซึ่งต้องให้ได้สัดส่วนกัน และควรต้องสอดคล้องกับความผิดในลักษณะใกล้เคียงกันในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันด้วย ดังนั้น หากมีการแก้ไขอัตราโทษใหม่ควรต้องมีการเสนอพิจารณาแก้ไขปรับปรุงบทกำหนดโทษใหม่ทั้งระบบอีกครั้งหนึ่งในขั้นนี้ จึงเห็นว่าควรกำหนดอัตราโทษโดยใช้ฐานอัตราโทษตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบันไปก่อน สำหรับอายุใบอนุญาตรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยรถจักรยานยนต์สาธารณะที่เห็นว่าอายุใบอนุญาตยาวเกินไปนั้น เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยเปลี่ยนหลักการเรื่องการขออนุญาตประกอบการรับจ้างเป็นการแจ้งต่อนายทะเบียนแทน ตามร่างฯ นี้จึงไม่มีการกำหนดอายุใบอนุญาตดังกล่าวอีก

(๒) ข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

(ก) การเพิ่มถ้อยคำเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เห็นว่า มาตรา ๕(๑๕) เป็นการกำหนดเพิ่มอำนาจให้รัฐมนตรีสามารถออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สาธารณะซึ่งสามารถกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายดังกล่าวในกฎกระทรวงได้อยู่แล้ว

(ข) การเพิ่มถ้อยคำเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตว่า “การขอใบอนุญาตประกอบการให้เป็นสิทธิเฉพาะรายบุคคลห้ามมิให้มีการกำหนดจำนวนราย(โควตา) ที่ใช้ในการประกอบการแต่ละเส้นทาง หรือบริเวณที่ประกอบการ” เพื่อให้เป็นอาชีพอิสระแก่ผู้มีรายได้น้อยแข่งขันกันได้โดยเสรี คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว เห็นด้วยว่าอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพของผู้มีรายได้น้อยไม่ควรให้มีกำหนดโควตา จึงได้เปลี่ยนหลักการจากการที่ให้ผู้ประกอบการอาชีพดังกล่าวต้องมาขอใบอนุญาต

เป็นให้มาแจ้งสถานที่รอรับคนโดยสารเป็นปกติต่อนายทะเบียนแทน ทั้งนี้ นอกจากแก้ปัญหาเรื่องไควด้าแล้ว ยังก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการอาชีพดังกล่าวไม่น้อยกว่าการกำหนดให้ต้องมาขอใบอนุญาต

(ค) การเพิ่มมาตราใหม่ ว่าด้วยการบริหารจัดการการให้บริการ ดังนี้

“ให้ผู้ประกอบการในเส้นทางประกอบการแต่ละเส้น ร่วมกันจัดตั้งเป็นชมรมเพื่อดูแล และกำกับ การประกอบการกันเองโดยแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นประธานชมรม ทำหน้าที่จัดระเบียบการบริหาร และให้เป็น ผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนผู้ใช้บริการ เพื่อนำไปแจ้งต่อนายทะเบียนโดยไม่ชักช้า เพื่อให้มีการ ดำเนินการตามมาตรา ๑๔ และมาตราที่เกี่ยวข้องต่อไป” คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เห็นว่า กรมการขนส่งทางบกสามารถประชาสัมพันธ์และกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการอาชีพ ดังกล่าวสามารถรวมตัวเป็นชมรมเพื่อดูแลกันเองได้โดยไม่ต้องระบุในร่างพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อไม่ให้ เกิดระบบนายทุนขึ้นมา จึงได้เปลี่ยนหลักการจากที่ต้องขอใบอนุญาตประกอบการ เป็นเพียงมาแจ้งสถานที่ รอรับคนโดยสารเป็นปกติแก่นายทะเบียน

(ง) รถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้างควรใช้เป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ ได้ด้วย เพราะมีความปลอดภัยต่อคนโดยสารมากกว่า ผู้แทนกรมการขนส่งทางบกได้ชี้แจงยืนยันว่า รถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้างปลอดภัยน้อยกว่ารถจักรยานยนต์สองล้อปกติทั่วไป ไม่เหมาะจะนำมาใช้ รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เนื่องจากจะไม่มีสมดุล และการขับไปตามตรอกซอยบริเวณที่นั้งพ่วงข้างซึ่งอยู่ นอกตัวรถจะปลอดภัยน้อยกว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) จึงเห็นควรกำหนดให้รถจักรยานยนต์ สาธารณะเป็นรถจักรยานยนต์ที่ไม่มีพ่วงข้าง

(จ) การให้อำนาจกรมการขนส่งทางบก ในการกำหนดแบบและลักษณะ ของรถจักรยานยนต์ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เห็นว่า อำนาจดังกล่าวกฎหมายปัจจุบันกำหนด ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีแล้วตามมาตรา ๕(๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้คือกรมการขนส่งทางบกอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดในร่างพระราชบัญญัตินี้

๓. ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการนำหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ (กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจสภาพรถ) ที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ (กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ซึ่งได้รับใบอนุญาตหลายฉบับหลายเส้นทางสามารถนำรถที่ใช้ในการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่ง ในอีกเส้นทางหนึ่ง ซึ่งตนเป็นผู้ได้รับอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนได้) ที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการเมื่อ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๐ และร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่า ธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ) ที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ รวม ๓ ฉบับ มารวมเป็นฉบับเดียวกัน

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ โดยรับความเห็นของนายกรัฐมนตรียุติพิจารณา โดยนายกรัฐมนตรียุติเห็นว่าอัตราภาษีรถเป็นเครื่องมือในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลได้ สมควร กำหนดให้การปรับอัตราภาษีรถต้องมีวิธีการที่คล่องตัว ทำได้โดยง่ายและรวดเร็ว การกำหนดอัตราภาษีไว้ใน บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ อาจไม่คล่องตัว ดังนั้น ควรให้ออกเป็นกฎหมายลำดับรอง เช่น กฎกระทรวง หรือ อาจใช้วิธีทางบริหาร เป็นต้น

ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แทนกระทรวงคมนาคม(สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมการขนส่งทางบก) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

๓.๑ หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

(๑) กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตหลายฉบับหลายเส้นทาง สามารถนำรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งในเส้นทางหนึ่งไปใช้ทำการขนส่งในอีกเส้นทางหนึ่ง ซึ่งตนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตในลักษณะหมุนเวียนกันได้

(๒) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดอัตราภาษีรถประจำปีลงจากอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๕ ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๓) ปรับปรุงบัญชีอัตราภาษีตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

(๔) ปรับปรุงบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

๓.๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) วันใช้บังคับกฎหมาย ในการพิจารณาผู้แทนกรมการขนส่งทางบกได้เสนอขอแก้ไขกำหนดวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้จากตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีระยะเวลาในการเตรียมการเกี่ยวกับการออกหลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตและการอนุญาตและเพื่อให้กรมการขนส่งทางบกมีระยะเวลาเตรียมตัวในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีให้สอดคล้องตามอัตราภาษีใหม่ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการสำคัญเป็นการกำหนดอัตราภาษี ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการเงินและผลประโยชน์ของประเทศ หากไม่ใช้บังคับในทันทีอาจเป็นช่องทางให้เอกชนหาผลประโยชน์ในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวได้ จึงให้คงหลักการตามร่างฯ เดิม(ร่างมาตรา ๒)

(๒) การแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับรัฐมนตรีผู้รักษาการ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจากการเป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ และอำนาจในการออกกฎกระทรวงจัดสรรเงินภาษีรถให้แก่ท้องถิ่น โดยมีเหตุผลทำนองเดียวกับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ) (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ และตัดวรรคสามของมาตรา ๘๕)

(๓) การแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการลดภาษีรถประจำปี คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้เพิ่มหลักการให้การตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อลดภาษีรถประจำปี จะต้องเป็นกรณีที่มีเหตุจำเป็นและเป็นการสมควรและลดลงได้เป็นการชั่วคราว(เพิ่มมาตรา ๘๘/๑)

(๔) ปรับปรุงโครงสร้างภาษีรถประจำปี คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแก้ไขหลักการตามร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ โดยให้การกำหนดอัตราภาษีออกเป็นกฎกระทรวงตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๕ และปรับปรุงอัตราภาษีรถประจำปีเสียใหม่ ซึ่งเป็นการปรับปรุงร่างฯ ในแนวทางเดียวกับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ)

(๕) เพิ่มบทเฉพาะกาล คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณากำหนดให้บรรดารถที่ได้จดทะเบียนตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงเสียภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเดิมไปก่อน จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีรถตามพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงอัตราภาษีและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถทั้งระบบ) (ร่างมาตรา ๑๐)

นอกจากนี้ ได้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพฯ ไว้ในคำปรารภ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เปลี่ยนรูปแบบ “มาตรา .. ทวิ” เป็น “มาตรา ../๑” เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ และแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๖

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมรถจักรยานยนต์สาธารณะ)

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

๑.๑ เหตุผลที่รับหลักการ

เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ไรรถจักรยานยนต์มาใช้รับส่งคนโดยสารหรือที่นิยมเรียกว่า “มอเตอร์ไซด์รับจ้าง” ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากซึ่งมีการประมาณการว่ามีรถจักรยานยนต์รับจ้างทั่วประเทศจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ คัน ซึ่งจำนวนรถจักรยานยนต์รับจ้างที่เพิ่มขึ้นมากดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาหลาย ๆ ประการ เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาการจอดกีดขวางทางจราจร ปัญหาอาชญากรรม และมีการเรียกรับผลประโยชน์หรือกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ตลอดจนยังไม่มีกฎหมายใดที่จะนำมาใช้จัดระเบียบการให้การรับจ้างของรถจักรยานยนต์ดังกล่าว

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นดังกล่าวมีมากขึ้นทุกขณะ แต่ยังไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปจัดระเบียบของรถจักรยานยนต์รับจ้างดังกล่าว พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงร่างขึ้นมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เช่น การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์รับจ้าง แยกต่างหากจากรถจักรยานยนต์ธรรมดา เพื่อให้เห็นได้โดยง่ายและสะดวกแก่การติดตามเมื่อเกิดปัญหา และยังกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะมาประกอบอาชีพดังกล่าว มีการจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านกฎจราจรเพื่อให้ประชาชนผู้โดยสารมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถจักรยานยนต์รับจ้างดังกล่าวยังเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแจ้งข่าวอาชญากรรมเป็นเสมือนผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกทางหนึ่ง เห็นได้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้การรับจ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้โดยสารตลอดจนประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน

๑.๒ ข้อสังเกต

- จำนวนรถจักรยานยนต์รับจ้างที่เพิ่มขึ้นมากทุกปีนั้นจะมีแนวทางที่ควรจะกำหนดจำนวนไว้หรือไม่เพียงใด
- นอกจากให้ผู้ที่จะประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้างมาจดทะเบียนแล้วควรมีการจัดให้มีการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับกฎกติกาและมารยาทในการขับขี่รถจักรยานยนต์ และควรสนับสนุนให้บุคคลดังกล่าวช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- การทำประกันภัยให้แก่รถจักรยานยนต์รับจ้างเพื่อคุ้มครองผู้โดยสารนั้น
ยังเป็นปัญหาอยู่เพราะบริษัทประกันภัยยังไม่รับทำประกันภัยเพื่อให้ความคุ้มครอง รัฐมนตรี
ที่เกี่ยวข้องควรรหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

- ข้อจำกัดการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ควรรยกเลิกเครื่อง ๕๐ ซีซี
เพราะปัจจุบันบริษัทผู้ผลิตรถจักรยานยนต์ได้ทำการผลิตรถจักรยานยนต์ตั้งแต่ ๑๐๐ ซีซี
ขึ้นไป

ในกรณีดังกล่าวทางรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่า ได้ออกกฎกระทรวงใหม่
ให้รถจักรยานยนต์รับจ้างที่จะมาจดทะเบียนให้มีซีซีห้ามเกิน ๑๒๕ ซีซี
และรถจักรยานยนต์รับจ้างที่จะนำมาจดทะเบียนนั้นต้องมีที่พิกัดทำ ฝาครอบบังโช
รวยึดเพื่อให้ผู้โดยสารจับ แผ่นป้องกันความร้อนจากท่อไอเสีย

- ควรรณรงค์ให้รถจักรยานยนต์ทุกคันเปิดไฟหน้าและใส่หมวกนิรภัย
ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืนเพื่อความปลอดภัย ส่วนเรื่องหมวกนิรภัยนั้นรัฐมนตรี
ควรตรวจสอบและกำหนดราคาไม่ให้มีราคาสูงจนเกินไปและให้ได้มาตรฐาน

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

**๒. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา**

**๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง
- ในกรณีตามมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓/๑)**

ซึ่งกรรมวิธีการตัดตัดข้อความจากร่างเดิมและเพิ่มข้อความใหม่ทั้งหมดนั้น

โดยมาตรา ๒๓/๑ วรรคแรกกำหนดให้รถจักรยานยนต์ที่จะนำมารับจ้างนั้น ต้องจดทะเบียน ซึ่งตามร่างเดิมมิได้กำหนดให้ต้องจดทะเบียน เพียงแต่แจ้งต่อนายทะเบียน เท่านั้น ทำให้ขัดต่อหลักการเดิมและการเพิ่มข้อความตามวรรคสามโดยกำหนด ให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัด ซึ่งผู้อภิปรายเห็นว่าคณะกรรมการดังกล่าว จะเป็นผู้รวบรวมอำนาจและมีอิทธิพลแทนกลุ่มผู้มีอิทธิพลเดิม และคณะกรรมการดังกล่าว ยังมีอำนาจกำหนดสถานที่รอรับคนโดยสาร เส้นทางหรือท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เป็นการขัดเจตนารมณ์แห่งการร่างกฎหมายฉบับนี้ เนื่องจากการร่างกฎหมายฉบับนี้ ต้องการแก้ไขปัญหาผู้มีอิทธิพลและเป็นการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้าง หากแก้ไข ตามกรรมวิธีการจะปฏิบัติไม่ได้ เพราะผู้ขับขี่ต้องการจอดรอในบริเวณที่ตนสังกัดอยู่ และเมื่อมีผู้โดยสารเรียกใช้บริการ และจำเป็นต้องออกนอกเส้นทางที่กำหนดก็จะถูกจับ และให้บริการไม่ได้ ซึ่งในความเป็นจริงผู้โดยสารก็จะให้ผู้ขับขี่ขับไปตามเส้นทางที่ผู้โดยสาร กำหนด เห็นได้ว่าหากคณะกรรมการจะมากำหนดมิให้ออกนอกเส้นทางนั้นจะเกิดปัญหา อย่างมาก

อนึ่ง การใช้ถ้อยคำบางคำตามร่างมาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขมาตรา ๒๓/๑ โดยเฉพาะวรรคสามในเรื่องคณะกรรมการประจำจังหวัด "ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย" เป็นการเล่นคำไม่กล้าชี้แจงลงไปให้ผู้แทนองค์กรใดมีหน้าที่ ซึ่งหากจะให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมก็ระบุให้ชัดเจน หากไม่ระบุในทางปฏิบัติอาจไม่ให้เข้าร่วมก็ได้ และคณะกรรมการชุดดังกล่าวควรระบุถึงผู้แทนผู้ประกอบการอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง เข้าร่วมด้วย หากจะแก้ไขโดยที่ระบุว่า "และบุคคลอื่นตามจำนวนที่เหมาะสม" ก็ยังไม่ชัดเจนและในทางปฏิบัติอาจไม่ได้เข้าร่วมในคณะกรรมการชุดดังกล่าว

**- คณะกรรมการได้ชี้แจงในกรณีที่มีการอภิปรายดังกล่าว
ตามร่างในมาตรา ๗ ที่เพิ่มเติมข้อความในมาตรา ๒๓/๑**

โดยให้เหตุผลในการแก้ไขมาตราดังกล่าว ซึ่งในมาตรานี้ทางคณะกรรมการ ได้เชิญผู้เกี่ยวข้องด้านต่าง ๆ มาเข้าร่วมประชุม เช่น ได้เชิญผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง ๕๐๐ คน เข้าร่วมประชุม และในการประชุมร่วมกันของหลายฝ่ายเห็นว่าควรมีคณะกรรมการ ประจำจังหวัดขึ้นมาพิจารณาในการกำหนดเส้นทาง การกำหนดจุดจอดรับผู้โดยสาร ซึ่งเดิมหากกำหนดเองก็อาจผิดกฎหมาย เช่น การจอดรอบริเวณทางร่วมทางแยก ต้องห่างจากทางร่วมทางแยก ๕๐ เมตร ส่วนที่จอดรถก็เป็นอำนาจขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เช่น กรุงเทพมหานครจะอนุญาตให้จอดได้หรือไม่ เห็นว่าควรตกลงร่วมกัน

เพื่อให้ในทางปฏิบัติสามารถทำได้ จึงสมควรมีคณะกรรมการดังกล่าว และในการตัดข้อความในวรรคสองนั้น คณะกรรมาธิการเกรงว่านายทะเบียนจะกำหนดจุดในการจอต้อนรับคนโดยสารไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงแก้ไขเป็นคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องกับการดังกล่าว เพื่อให้เป็นเอกภาพในการใช้กฎหมาย

ส่วนการขึ้นทะเบียนนั้นก็เพื่อตรวจสอบประวัติต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และสามารถรู้ประวัติเพื่อการเพิกถอนใบอนุญาตสำหรับผู้ประพฤติไม่เหมาะสม

- ในกรณีข้อสังเกตของคณะกรรมการในข้อ (๑) และ (๒)

ซึ่งให้ข้อสังเกตว่าให้เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะให้สูงกว่าอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล โดยผู้อภิปรายเห็นว่าผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นผู้มีรายได้น้อยและร่างกฎหมายฉบับนี้ก็ร่างมาเพื่อแก้ไขปัญหามีใช้เพิ่มปัญหา ซึ่งควรตัดข้อสังเกตในข้อ (๑) และ (๒) ออก

- คณะกรรมาธิการได้ขอตัดข้อสังเกตเกี่ยวกับการเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราภาษีประจำปีรถจักรยานยนต์สาธารณะที่กำหนดไว้สูงกว่ารถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล โดยตัดข้อสังเกตของคณะกรรมการในข้อ (๑) และ (๒) ออก และให้เลื่อนข้อสังเกต (๓) และ (๔) ขึ้นมาเป็นข้อ (๑) และข้อ (๒) แทนตามลำดับ

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ เพิ่มบทนิยามคำว่า **ไม่มีการแก้ไข**
 “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล”
 และคำว่า “รถจักรยานยนต์สาธารณะ”
 ตามลำดับ ระหว่างบทนิยามคำว่า
 “รถจักรยานยนต์” และคำว่า “รถพ่วง”
 ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
 พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐)
 พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๕ (๑๔) และ (๑๕) **มีการแก้ไข**
 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
 พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐)
 พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๔) และ (๑๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๔) อัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่น สำหรับรถยนต์สาธารณะ และรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑๕) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนอาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๕ เพิ่มความเป็น (๑๔/๑) **ไม่มีการแก้ไข**
 ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
 รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
 โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐)
 พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๒๑ (๑) **ไม่มีการแก้ไข**
 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๓/๑ **มีการแก้ไข**
 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๒๓/๑ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

" มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๒๓/๑ ผู้ใดประสงค์จะใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ให้แจ้งสถานที่รับจ้างคนโดยสารเป็นปกติต่อนายทะเบียน และให้นำรถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างให้ไว้เป็นหลักฐาน ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถจักรยานยนต์เพื่อรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เว้นแต่รถจักรยานยนต์นั้นได้จดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ

ทั้งนี้ทั้งรถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างดังกล่าวให้ใช้เป็นใบคชช.ที่อธิบดีกำหนด ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนและให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้เมื่อมีการปฏิบัติตาม ตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐

ทั้งนี้ทั้งรถจักรยานยนต์สาธารณะรับจ้างดังกล่าวให้นำรถมาในวอร์ดหนึ่งและ วอร์ดสองไว้รับจ้างโดยคนโดยสาร กฎกระทรวงตามวรรคสองต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการ ประจำจังหวัด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลรถยนต์ การจราจร หรือการขนส่ง และบุคคลอื่น ตามจำนวนที่เหมาะสม เพื่อทำหน้าที่กำหนดสถานที่รับคนโดยสาร เส้นทางหรือท้องที่ในการ รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้กับผู้ประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะเพื่อนำไปแสดงเป็นหลักฐานการขอ จดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามวรรคสอง ในการนี้ อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำท้องที่ ด้วยก็ได้

การกำหนดอายุและการเพิกถอนทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๔/๑
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔/๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ เพิ่มความเป็นวรรคสองของ
มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ
รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๔๓
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๔๔ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๔๖ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติรถยนต์
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“ มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบชนตรวมกันไม่เกิน ๕๐ ซีซี หรือต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

<u>มาตรา ๑๓</u> แก้ไขมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	ไม่มีการแก้ไข
---	---------------

<u>มาตรา ๔๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
-----------------	---------------

<u>มาตรา ๑๔</u> แก้ไขมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖	ไม่มีการแก้ไข
--	---------------

<u>มาตรา ๔๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
-----------------	---------------

<u>มาตรา ๑๕</u> แก้ไขมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	ไม่มีการแก้ไข
---	---------------

<u>มาตรา ๕๐</u>	ไม่มีการแก้ไข
-----------------	---------------

<u>มาตรา ๑๖</u> แก้ไขมาตรา ๕๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐	ไม่มีการแก้ไข
---	---------------

<u>มาตรา ๕๑/๑</u> (มาตรา ๕๑ ทวิ เดิม)	ไม่มีการแก้ไข
---------------------------------------	---------------

มาตรา ๑๗ เพิ่มความเป็นวรรคสอง
ของมาตรา ๕๓
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๘ เพิ่มความเป็น
มาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒
และมาตรา ๕๓/๓
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๒๒ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๓/๑ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๓/๒ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๓/๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

"มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

"มาตรา ๕๓/๑ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถได้คราวละไม่เกินหกเดือน

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะกระทำความผิดในกรณีดังต่อไปนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสียก็ได้

(๑) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซ้ำในข้อหาเดียวกับความผิดครั้งก่อน ภายในเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น

(๒) ไม่มารายงานคนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้ว ไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร

(๓) เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๕๓/๒ ผู้ซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็น หนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้อธิบดีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ถ้าไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามหนังสืออุทธรณ์ของผู้ขับรถ

คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“ มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๗ จัดว่า มาตรา ๕๗ เบญจ และ
มาตรา ๕๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“มาตรา ๕๗ จัดว่า ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถยนต์
สาธารณะแสดหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารมิได้ เว้นแต่
การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือแก่คนโดยสาร

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ปฏิเสธ
รับจ้างบรรทุกคนโดยสารนอกเส้นทางหรือนอกท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

มาตรา ๕๗ เบญจ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะแสดหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะต้อง
พาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่จ้างตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด หรือเส้นทางที่
ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันไว้

ห้ามมิให้ผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

มาตรา ๕๗ ฉ ในขณะที่ขับรถ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะแสดหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะ
ต้อง

(๑) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่
คนโดยสาร

(๒) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าว
ต่อคนโดยสาร

(๓) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น

(๔) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

(๕) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์

ต่อจิตและประสาท

(๖) ไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ

(๗) ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๑ แก้ไขมาตรา ๕๘

แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“ มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๕ (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๕) หรือ (๑๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	ไม่มีการแก้ไข
---	---------------

มาตรา ๕๘/๑	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

มาตรา ๒๓ แก้ไขมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖	ไม่มีการแก้ไข
--	---------------

มาตรา ๖๑	ไม่มีการแก้ไข
-----------------	---------------

มาตรา ๒๔ เพิ่มความเป็น มาตรา ๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	ไม่มีการแก้ไข
--	---------------

มาตรา ๖๒/๑	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

มาตรา ๒๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๓/๑ และมาตรา ๖๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	มีการแก้ไข
--	------------

มาตรา ๖๓/๑	มีการแก้ไข
-------------------	------------

มาตรา ๖๓/๒	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“ มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๓/๑ และมาตรา ๖๓/๒
แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

“ มาตรา ๖๓/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๒๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๖๓/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓/๓
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

<u>มาตรา ๒๖</u> แก้ไขมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	ไม่มีการแก้ไข
---	---------------

<u>มาตรา ๖๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
-----------------	---------------

<u>มาตรา ๒๗</u> แก้ไขมาตรา ๖๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒	ไม่มีการแก้ไข
--	---------------

<u>มาตรา ๖๖/๑</u> (มาตรา ๖๖ ทวิ เดิม)	ไม่มีการแก้ไข
---------------------------------------	---------------

<u>มาตรา ๒๘</u> เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ และมาตรา ๖๖/๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒	ไม่มีการแก้ไข
---	---------------

<u>มาตรา ๖๖/๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

<u>มาตรา ๖๖/๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

<u>มาตรา ๖๖/๔</u>	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

<u>มาตรา ๖๖/๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
-------------------	---------------

มาตรา ๒๙ แก้ไข (๑๙) ของ **ไม่มีการแก้ไข**
 อัตราค่าธรรมเนียมท้าย
 พระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
 โดยพระราชบัญญัติรถยนต์
 (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็น (๑๙/๑) **ไม่มีการแก้ไข**
 ของอัตราค่าธรรมเนียมท้าย
 พระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
 โดยพระราชบัญญัติรถยนต์
 (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๓๑ แก้ไข (๓) และ (๔) **มีการแก้ไข**
 ของอัตราภาษีประจำปีท้าย
 พระราชบัญญัติรถยนต์
 พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
 โดยพระราชบัญญัติรถยนต์
 (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๔

คณะกรรมการภาษี ดังนี้

“มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของอัตราภาษีประจำปีท้าย
 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๑)
 พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) รถจักรยานยนต์ ให้คำนวณภาษีประจำปีในอัตราดังต่อไปนี้
 (๓.๑ ก) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คันละ ๑๐๐ บาท
 (๓.๒ ข) รถจักรยานยนต์สาธารณะ คันละ ๑๐๐ บาท
 (๔) รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คันละ ๕๐ บาท”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“ มาตรา ๓๒ โบนัสขาดชำระจากรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นโบนัสขาดชำระจากรยานยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุโบนัสขาดชำระจากรยานยนต์ประเภทนั้น ส่วนการต่ออายุโบนัสขาดชำระดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับโบนัสขาดชำระจากรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะชำระจากรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอโบนัสขาดชำระจากรยานยนต์สาธารณะ ตามมาตรา ๔๓ (๖/๑) และหนังสือสงวนที่รอเรียกคืนโดยสรรพากรเขตที่ออกทะเบียนรถ ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้หนังสือสงวนที่รอเรียกคืนโดยสรรพากรเขตที่ออกทะเบียนแล้ว ในระหว่างนั้นให้ใช้โบนัสขาดชำระจากรยานยนต์ดังกล่าวแทนได้จนกว่าจะได้เรียกคืนจนครบถ้วนจากรถยนต์สาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“ มาตรา ๓๓ รถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป ๗ ไร่ ตามอัตราส่วนที่รถนั้นตกอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เจ้าของรถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะนำรถจักรยานยนต์ดังกล่าวรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ให้ดำเนินการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์นั้นเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ในระหว่างนั้นให้สามารถนำรถจักรยานยนต์ดังกล่าวมารับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารได้เมื่อได้ดำเนินการขอรับจดทะเบียนรถ ๓๓ พรรคสองแฉ่ง ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔**ไม่มีการแก้ไข**

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖^(๑) โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด จึงเป็นอันจบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตของ คณะกรรมการสิทธิการ ดังนี้

(๑) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ เห็นควรกำหนดอัตราให้สูงกว่าอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล เนื่องจากรัฐต้องมีค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและการควบคุมเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้โดยสารอันเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(๒) การกำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์สาธารณะ เห็นควรกำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์ สาธารณะให้สูงกว่าอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล เนื่องจากการรับจ้าง บรรทุกคนโดยสารเป็นการแสวงหารายได้จากการใช้รถจักรยานยนต์และมีการใช้ถนนมากกว่า รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล นอกจากนี้ อัตราภาษีประจำปีทั้งรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์สาธารณะ ยังกำหนดไว้ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน แล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ สมควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

(๓) โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับรถยนต์ การจราจร และการขนส่งทางบก เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้รถ ซึ่งมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยโดยเร็วให้ทันกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ไปอยู่เสมอ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวให้มีลักษณะเป็นบทบัญญัติ ที่กำหนดเป็นหลักการทั่วไปให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายเท่านั้น ส่วนรายละเอียด ในทางปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ให้กำหนดเป็นกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด หรือข้อบังคับ เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วต่อไป

(๔) เนื่องจากการแก้ไขพระราชบัญญัติรถยนต์ในครั้งนี้มีผลให้ผู้ใช้ รถจักรยานยนต์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหลายประการ จึงสมควรที่จะได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ อย่างแพร่หลายเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงข้อปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้โดยทั่วถึง

^(๑) ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ กำหนดว่า "เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๔ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่"

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

กับ

ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติรณนัต พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติรณนัต พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรณนัต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<div data-bbox="504 603 683 778" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="488 794 698 837" data-label="Text">พระราชบัญญัติ</div> <div data-bbox="539 863 645 900" data-label="Text">รณนัต</div> <div data-bbox="519 933 660 967" data-label="Text">พ.ศ. 2522</div> <div data-bbox="495 1031 685 1064" data-label="Text">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.</div> <div data-bbox="423 1070 752 1107" data-label="Text">ให้ไว้ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2522</div> <div data-bbox="468 1117 710 1153" data-label="Text">เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน</div> <div data-bbox="181 1201 1021 1246" data-label="Text">พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ</div> <div data-bbox="109 1246 143 1276" data-label="Text">ว่า</div> <div data-bbox="181 1286 642 1327" data-label="Text">โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรณนัต</div> <div data-bbox="181 1331 1008 1375" data-label="Text">จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติ</div> <div data-bbox="109 1372 492 1412" data-label="Text">บัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้</div>	<div data-bbox="1512 611 1697 762" data-label="Text"> <p>ร่าง พระราชบัญญัติ รณนัต (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> </div> <div data-bbox="1142 1141 2049 1300" data-label="Text"> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยรณนัต พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> </div>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522”</p> <p>มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศใน ร.จ. 96/77 วันที่ลง 10 พฤษภาคม 2522 : กิจการพิเศษ (ยพจ))</p> <p>มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(คำว่า “ยนต์” กับ “ยนต์” : “ยนต์” รากศัพท์มาจากบาลี คำว่า ยนต์ ส่วน “ยนต์” มาจากสันสกฤต คำว่า ยตร เป็นคำนาม หมายถึง เครื่องกลไก เครื่องจักรที่ใช้กำลังระเบิดเคลื่อนเครื่อง : วิศวกรรม (ยพจ))</p> <p>“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล</p> <p>“รถยนต์สาธารณะ” หมายความว่า</p> <p>(1) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ไม่เกินเจ็ดคนที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่นายทะเบียนกำหนด</p> <p>(2) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง</p> <p>“รถยนต์บริการ” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกคนโดยสารหรือให้เช่าซึ่งบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) รถยนต์บริการธุรกิจ ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ใช้บรรทุกคนโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือ เติมน้ำมัน สถานีขนส่ง หรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัย ที่ทำการของผู้โดยสารหรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น</p> <p>(2) รถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว</p> <p>(3) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่าซึ่งมิใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” และคำว่า “รถจักรยานยนต์สาธารณะ” ตามลำดับ ระหว่างบทนิยามคำว่า “รถจักรยานยนต์” และคำว่า “รถพ่วง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>“รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า</p> <p>(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน</p> <p>(2) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก</p> <p>(นิยาม “รถยนต์ส่วนบุคคล” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 3 : ถึงคำที่ (๖) (๗))</p> <p>“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เคลื่อนด้วยกำลังเครื่องยนต์ หรือกำลังไฟฟ้าและมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้าที่พ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้หมายความรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย</p> <p>“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง</p> <p>“รถคอกอนน” หมายความว่า รถที่ใช้ในการบดอัดวัสดุบนพื้นให้แน่น และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง หรือใช้รถอื่นลากจูง</p> <p>“รถแทรกเตอร์” หมายความว่า รถที่มีล้อหรือสายพาน และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง เห็นเครื่องจักรกลขั้นพื้นฐานในงานที่เกี่ยวกับการขุด ดัก คัน หรือฉุดลาก เป็นต้น หรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก</p> <p>“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย</p> <p>“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(นิยาม “ผู้ตรวจการ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 4 : ถึงคำที่ (๖) (๗))</p> <p>“นายทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน</p> <p>“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก</p> <p>“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>“รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่มีได้ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร</p> <p>“รถจักรยานยนต์สาธารณะ” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ที่ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร แต่ไม่หมายรวมถึงรถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้างและรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์</p>

(บันทึก บทนิยามคำว่า “นายทะเบียน” และ “อธิบดี” ได้แก้ไขแล้วโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530 มาตรา 3 จากกระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจ ซึ่งมีผลพาดพิงให้กฎกระทรวงหลัง พ.ศ. 2530 จากกระทรวงมหาดไทย เป็นกระทรวงคมนาคมด้วย - ลิขสิทธิ์สงวนไปศาล)

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการ คับออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถ และ ใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว</p> <p>(2) เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ และการใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว เช่น โคม เครื่องมองหลัง แครน เครื่องระงับเสียง ท่อไอเสีย เครื่องสัญญาณไฟ เครื่องปิดน้ำฝน และเครื่องอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น</p> <p>(3) เครื่องสื่อสาร และการใช้เครื่องสื่อสารระหว่างรถกับศูนย์บริการ หรือสถานที่อื่น</p> <p>(4) แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถ และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้าย และ เครื่องหมายดังกล่าว</p> <p>(5) สีและเครื่องหมายสำหรับรถยนต์สาธารณะ</p> <p>(6) น้ำหนักบรรทุกอย่างมาก และจำนวนคนโดยสารอย่างมาก สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์สาธารณะ</p> <p>(7) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางตัน</p> <p>(8) ประเภท ขนาด และน้ำหนักของรถที่จะไม่ให้เดินบนทางที่มีใช้ทางหลวง</p> <p>(9) เงื่อนไขในการใช้รถที่มีล้ออย่างอื่น นอกจากล้อยางเดินบนทางที่มีใช้ทางหลวง</p> <p>(10) ประเภทรถที่ต้องกำหนดอายุการใช้ในเขตที่กำหนด</p> <p>(11) ประเภทรถที่ห้ามใช้ในเขตที่กำหนด</p> <p>(12) การรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด</p> <p>(13) จำนวนรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด จังหวัดคั่นทางและจังหวัดปลายทาง สำหรับรถยนต์ดังกล่าว</p> <p>(14) อัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์สาธารณะ</p> <p>(15) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๔) และ (๑๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“(๑๔) อัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่น สำหรับรถยนต์สาธารณะ และรถจักรยานยนต์สาธารณะ</p> <p style="text-align: center;">(๑๕) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ”</p>

<p>พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(16) หลักสูตรและอุปกรณ์การสอน และการฝึกหัดขับรถของ โรงเรียนฝึกหัดขับรถ</p> <p>(17) ค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(18) กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p>(มาตรา 5 “วรรคหนึ่ง” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 5 : คัดลอกข้อความในวงเล็บ)</p> <p>“ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรเงินตามมาตรา 41 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”</p> <p>(มาตรา 5 “วรรคสอง และ วรรคสาม” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 4 : คัดลอกข้อความในวงเล็บ)</p> <p>มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้เว้นแต่ในกรณี ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) การใช้รถยนต์บริการธุรกิจหรือรถยนต์บริการทัศนอาจรในกิจการส่วนตัว</p> <p>(2) การใช้รถยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว โดยมีข้อความแสดงไว้ที่รถนั้นให้เห็นได้ง่ายจากภายนอกกว่าใช้ในกิจการส่วนตัว</p> <p>(3) การใช้รถยนต์สาธารณะบรรทุกของที่ติดตัวไปกับผู้โดยสาร</p> <p>“(3ทวิ)การใช้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักรถไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล”</p> <p>(4) ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(มาตรา 21 “(3 ทวิ)” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2528 มาตรา 3 : คัดลอกข้อความในวงเล็บ)</p>	<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๕/๑) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ “(๑๕/๑) ข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๑) การใช้รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนอาจร หรือรถจักรยานยนต์สาธารณะ ในกิจการส่วนตัว”</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	<p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๒๓/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถจักรยานยนต์เพื่อรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เว้นแต่รถจักรยานยนต์นั้นได้จดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ</p> <p>ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้เมื่อมีการปฏิบัติตามถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๐</p> <p>กฎกระทรวงตามวรรคสองต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลรถยนต์ การจราจร หรือกาชนสง และบุคคลอื่นตามจำนวนที่เหมาะสม เพื่อทำหน้าที่กำหนดสถานที่รองรับคนโดยสาร เส้นทางหรือท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะให้กับผู้ประสงค์จะจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะเพื่อนำไปแสดงเป็นหลักฐาน การขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามวรรคสอง ในกรณี อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำท้องที่ด้วยก็ได้</p> <p>การกำหนดอายุและการเพิกถอนทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๒๔/๑ ในกรณีที่ไม่อนุญาตตามมาตรา ๒๓ สูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุ หากภายหลังได้ใบอนุญาตที่สูญหายคืนมา ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน</p> <p>การขอใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา 25 ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 23 ซึ่งไม่อาจปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำทะเบียนที่มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้</p> <p>มาตรา 43 ใบอนุญาตขับรถมี 10 ชนิด คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ชั่วคราว (2) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล (3) ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคล (4) ใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ (5) ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ (6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ (7) ใบอนุญาตขับรถรถถนน (8) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ (9) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (8) (10) ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์ <p>ใบอนุญาตขับรถตาม (1) ใช้สำหรับรถยนต์บริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่ผู้ขับขึ้นเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (2) ใช้สำหรับขับรถชนิดบริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (4) ให้สำหรับขับ</p>	<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>"ให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตส่งคืนใบอนุญาตแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาต"</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๔๓ ใบอนุญาตขับรถมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (๒) ใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล (๓) ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อส่วนบุคคล (๔) ใบอนุญาตขับรถชนิดสาธารณะ (๕) ใบอนุญาตขับรถชนิดสามล้อสาธารณะ (๖) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (๖/๑) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ (๗) ใบอนุญาตขับรถรถถนน (๘) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ (๙) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (๑) ถึง (๘) (๑๐) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี <p>ใบอนุญาตขับรถตาม (๑) ใช้สำหรับขับรถชนิดบริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่ผู้ขับเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ใช้สำหรับขับรถชนิดบริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาต</p>

<p>พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>รถยนต์บริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (๕) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๓) ได้ นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้ (มาตรา ๔๓ “บรรทัดหนึ่ง” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ : สังคีตวิบูลย์ไพศาล)</p> <p>“มาตรา ๔๔ ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๑) มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต ขับรถ ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๔) และ (๕) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอ ต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการ ทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาตตามวรรคสอง ไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับ ใบอนุญาตขับรถ ให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้น หรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเกิดในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถ ครบกำหนดอายุตามวรรคสองนั้น ไม่มีวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบ วันเกิด การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง” (“มาตรา ๔๔” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๗ : สังคีตวิบูลย์ไพศาล)</p>	<p>ขับรถตาม (๔) ใช้สำหรับรถยนต์บริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๒) ได้ด้วย ใบอนุญาต ขับรถตาม (๕) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (๓) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (๖/๑) ใช้แทน ใบอนุญาตขับรถตาม (๖) ได้ด้วย นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) และ (๙) มีอายุห้าปีนับแต่ วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๔) (๕) และ (๖/๑) มีอายุสามปีนับแต่ วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่ กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา 46 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(1) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้</p> <p>“(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ความจุของกระบอกสูบขนาดไม่เกินเก้าสิบลูกบาศก์เซนติเมตรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์”</p> <p>(2) มีความรู้และความสามารถในการขับรถ</p> <p>(3) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก</p> <p>(4) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้</p> <p>(5) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ</p> <p>(6) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน</p> <p>(7) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว</p> <p>(8) ไม่เป็นคู่อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ</p> <p>(มาตรา 46 “(1)” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2528 มาตรา 3 : สืบค้นจากคู่มือกฎหมาย)</p> <p>มาตรา 47 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(2) (3) (4) (5) หรือ (6) ต้อง</p> <p>(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี</p> <p>(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ</p> <p>(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์”</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๗ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๖/๑) ต้อง</p> <p>(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี</p> <p>(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ และ</p> <p>(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว</p>

<p>พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร</p> <p>(ข) ในขณะที่มาสุราหรือของเมาอย่างอื่น</p> <p>(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร</p> <p>(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด</p> <p>(จ) โดยประมาทหรือนำพาอันตรายอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน</p> <p>(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น</p> <p>มาตรา 49 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถต้องมี มาตรา 43 (4) หรือ (5) คือ</p> <p>(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา 43 (1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี</p> <p>(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 46 เว้นแต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบสองปีบริบูรณ์</p> <p>(3) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 47 (3)</p> <p>(4) มีสัญชาติไทย</p> <p>(5) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร</p> <p>(6) ไม่เป็นผู้มีโรคจิตต่อนำร่องเกือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(7) ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(8) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานลักขโมย ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือ โดยคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี”</p>	<p>(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร</p> <p>(ข) ในขณะที่มาสุราหรือของเมาอย่างอื่น</p> <p>(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร</p> <p>(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด</p> <p>(จ) โดยประมาทหรือนำพาอันตรายอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน</p> <p>(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น”</p> <p>มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๔๙ ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) ต้อง</p> <p>(๑) ได้รับใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๑) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี</p> <p>(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๔๖ แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบสองปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๕) หรือ (๕) และมีสิบปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา ๔๓ (๖/๑)</p> <p>(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๔๗ (๓)</p> <p>(๔) มีสัญชาติไทย</p> <p>(๕) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร</p> <p>(๖) ไม่เป็นผู้มีโรคจิตต่อนำร่องเกือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(๗) ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๘) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิด ภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิด ต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานลักขโมย ความผิดฐานรับของโจร และความผิด ฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตาม กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือ โดยคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี”</p>

(“มาตรา 49” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 9 : กงแจ้งที่ กสตร. 1/กสค)

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา 50 ในกรณีที่ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(4) หรือ (5) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 49(8) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า</p> <p>(1) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน</p> <p>(2) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน แต่คดีนั้นเกี่ยวข้องกับการใช้รถกระทำ ความผิด หรือ</p> <p>(3) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี</p> <p>และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียน โดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตน เป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถยนต์สาธารณะได้ ให้นายทะเบียนดำเนินการ สอบสวนคำร้องดังกล่าวถ้าเห็นด้วยกับคำร้องมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 49(8) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ให้ตั้งอัยการพิจารณาคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ</p> <p>ผู้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจากนายทะเบียน</p> <p>คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด</p> <p>“มาตรา 51 ทวิ ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(2) (4) (5) และ (6) มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถ ตามมาตรา 43(10)”</p> <p>(“มาตรา 51 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดยพ.ร.บ.รณสมรส (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530 มาตรา 6 : ถึงกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๓๑)</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ (๘) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า</p> <p>(๑) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน</p> <p>(๒) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวกับการใช้รถทำความผิด หรือ</p> <p>(๓) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกิน สามปี</p> <p>และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนโดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับ แสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถยนต์สาธารณะ หรือรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้อง ดังกล่าว ถ้าเห็นด้วยกับคำร้องก็ให้มีอำนาจออกใบอนุญาตขับรถให้ได้โดยมิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๔๔ (๘) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ให้ตั้งอัยการพิจารณาคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ</p> <p>ผู้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ยกคำร้องจากนายทะเบียน</p> <p>คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๑/๑ ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๖/๑) มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๑๐)”</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา 53 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถประเภทใดแล้วหากปรากฏในภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น</p>	<p>มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น”</p> <p>มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๕๓/๑ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถได้คราวละไม่เกินหกเดือน</p> <p>ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถย่นช้าหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะกระทำความผิดในกรณีดังต่อไปนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสียก็ได้</p> <p>(๑) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซ้ำในข้อหาเดียวกับความผิดครั้งก่อนภายในเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น</p> <p>(๒) ไม่มารายงานตนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร</p> <p>(๓) เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๕๓/๒ ผู้ซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน</p> <p>ให้อธิบดีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ถ้าไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามหนังสืออุทธรณ์ของผู้ขับรถ</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว หากปรากฏว่า</p> <p>(1) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(2) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก</p> <p>(3) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชน หรือ</p> <p>(4) มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนน หรือทางหลวง โดยอยู่เฉยๆ อยู่นิ่ง รังแก หรือรบกวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร</p> <p>นายทะเบียนมีอำนาจเรียกใบอนุญาตขับรถมายึดไว้ได้ แต่ห้ามมิให้ยึดกินหนึ่งปี</p> <p>“ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาประเภทที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๙ (๘) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) หรือ (๕) ตั้งแต่วันยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่มิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว”</p> <p>ในการยึดใบอนุญาตขับรถ ให้ผู้ยึดบันทึกการยึดไว้ในใบอนุญาตขับรถด้วย</p> <p>(มาตรา ๕๔ “วรรคสาม” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ : ศก.ล.ร.ล.ร. (๒๕๔๒))</p>	<p>คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด</p> <p>การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ</p> <p>มาตรา ๕๗๓ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถส่งคืนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ”</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๙ (๘) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา ๔๓ (๔) (๕) หรือ (๖/๑) ตั้งแต่วันยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่มิได้คำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลานั้นห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว”</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	<p>มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๗ จัดว่า มาตรา ๕๗ เบญจ และ มาตรา ๕๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๕๗ จัดว่า ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารมิได้ เว้นแต่การบรรทุกนั้นจะก่อให้เกิดอันตรายแก่คนหรือแก่คนโดยสาร</p> <p>บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ปฏิเสธรับจ้างบรรทุกคนโดยสารนอกเส้นทางหรือนอกท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร</p> <p>มาตรา ๕๗ เบญจ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่จ้างตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด หรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันได้</p> <p>ห้ามมิให้ผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ</p> <p>“มาตรา ๕๗ ฉ ในขณะที่ขับรถ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะต้อง</p> <p>(๑) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร</p> <p>(๒) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เลียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสาร</p> <p>(๓) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น</p> <p>(๔) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ</p> <p>(๕) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์คือจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์คือจิตและประสาท</p> <p>(๖) ไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ</p> <p>(๗) ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p>

<p>พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา 58 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา 5(2) (3) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (14) (15) หรือ (16) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท</p> <p>“มาตรา 61 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 15 มาตรา 28 หรือ มาตรา 35/3 วรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตาม มาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท” (“มาตรา ๖๑” ให้แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา 10 : เปลี่ยนชื่อสารในสาร)</p>	<p>มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๕ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) หรือ (๑๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๕๘/๑ ผู้ขับรถรับจ้างบรรทุกคนโดยสารผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ (๑๕/๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๕/๓ วรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๕๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๖๒/๑ ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๓/๑ และมาตรา ๖๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๖๓/๑ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๒๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท</p> <p>มาตรา ๖๓/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓/๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา 65 ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุหรือระหว่างถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท</p> <p>“มาตรา 66 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการซึ่งตั้งตามมาตรา 57 ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท” (“มาตรา 66 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 12 : ราชกิจจานุเบกษา)</p>	<p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๕ ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุ หรือระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ หรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖๖/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการ ซึ่งสั่งตามมาตรา ๕๗ ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ และมาตรา ๖๖/๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒</p> <p>“มาตรา ๖๖/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ จัตวา มาตรา ๕๗ เบญจ หรือมาตรา ๕๗ ฉ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท</p> <p>มาตรา ๖๖/๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ฉ (๓) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๖๖/๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ ฉ (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณี อีกหนึ่งในสาม</p> <p>มาตรา ๖๖/๕ ผู้ใดเรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”</p> <p>มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความใน (๑๙) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;"><u>อัตราค่าธรรมเนียม</u></p> <p>(19) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ฉบับละ 500 บาท</p> <p style="text-align: center;"><u>อัตราภาษีประจำปี</u></p> <p>(3) รถจักรยานยนต์ คันละ 100 บาท</p> <p>(4) รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ คันละ 50 บาท</p>	<p>"(๑๘) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ ๕๐๐ บาท"</p> <p>มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๘/๑) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖</p> <p>"(๑๘/๑) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ ๕๐๐ บาท"</p> <p>มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"(๓) รถจักรยานยนต์ ให้คำนวณภาษีประจำปีในอัตราดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คันละ ๑๐๐ บาท</p> <p>(ข) รถจักรยานยนต์สาธารณะ คันละ ๑๐๐ บาท</p> <p>(๔) รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คันละ ๕๐ บาท"</p> <p>มาตรา ๓๒ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ประเภทนั้น ส่วนการต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะตามมาตรา ๔๓ (๖/๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้ใช้ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ดังกล่าวแทนได้</p>

<p>พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการ กับออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถ และใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว (2) เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ และการใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว เช่น โคม เครื่องมองหลัง แตร เครื่องระงับเสียง ท่อไอเสีย เครื่องสัญญาณไฟ เครื่องปัดน้ำฝน และเครื่องอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น (3) เครื่องสื่อสาร และการใช้เครื่องสื่อสารระหว่างรถกับศูนย์บริการ หรือสถานที่อื่น (4) แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถ และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้าย และเครื่องหมายดังกล่าว (5) ที่และเครื่องหมายสำหรับรถยนต์สาธารณะ (6) น้ำหนักบรรทุกอย่างมาก และจำนวนคน โดยสารอย่างมาก สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์สาธารณะ (7) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางคัน (8) ประเภท ขนาด และน้ำหนักของรถที่จะไม่ให้เดินบนทางที่มีโซ่ทางหลวง (9) เงื่อนไขในการใช้รถที่มีล้ออย่างอื่น นอกจากล้อยางเดินบนทางที่มีโซ่ทางหลวง 	<p>มาตรา ๓๓ รถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>เจ้าของรถจักรยานยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะนำรถจักรยานยนต์ดังกล่าวรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร ให้ดำเนินการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์นั้นเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้สามารถนำรถจักรยานยนต์ดังกล่าวมารับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้</p> <p>มาตรา ๓๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(10) ประเภทที่ต้องกำหนดอายุการใช้งานที่กำหนด</p> <p>(11) ประเภทที่ห้ามใช้เดินในเขตที่กำหนด</p> <p>(12) การรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด</p> <p>(13) จำนวนรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด จังหวัดต้นทางและจังหวัดปลายทาง สำหรับรถยนต์ดังกล่าว</p> <p>(14) อัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์สาธารณะ</p> <p>(15) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร</p> <p>(16) หลักสูตรและอุปกรณ์การสอน และการฝึกหัดขับรถของโรงเรียนฝึกหัดขับรถ</p> <p>(17) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(18) กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้"</p> <p>(มาตรา 5 "วรรคหนึ่ง" แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 5 : ดึงสิทธิสูตรไหลลง)</p> <p>"ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรเงินตามมาตรา 41 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้"</p> <p>(มาตรา 5 "วรรคสอง และ วรรคสาม" แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 4 : ดึงสิทธิสูตรไหลลง)</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ส. โทณะวณิก รองนายกรัฐมนตรี</p>	<p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้าง)

ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้าง) ที่รัฐบาลได้เสนอ และมีสมาชิกสภาผู้แทนผู้ทรงเกียรติ เสนออีก ๒ ร่าง รวมเป็น ๓ ร่างนั้น

สืบเนื่องด้วยจากปัจจุบันมีผู้นิยมนำรถจักรยานยนต์มาใช้รับจ้างรับส่งคนโดยสารเป็นจำนวนมาก และได้รับความนิยมจากประชาชนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเดินทางอย่างรวดเร็วและให้ทันต่อเวลา เพราะระบบการขนส่งสาธารณะไม่เพียงพอ หรือเหมาะสมกับความต้องการในการขนส่ง หรือคนที่อยู่อาศัยในถนน ซอย สู้ถนนสายหลัก หรืออยู่อาศัยในจุดที่ห่างไกลจากเส้นทางที่รถยนต์สาธารณะให้บริการ แต่ไม่สามารถเดินทางโดยรถยนต์สาธารณะหรือไม่มีรถยนต์บริการอื่นให้บริการที่สะดวกได้ จึงเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์รับจ้างซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งที่ประชาชนเลือกใช้และได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และจำนวนของรถจักรยานยนต์รับจ้างจึงเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ตัวเลขจากการสำรวจ ปรากฏว่า

(๑) ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน “วิน” ประมาณถึง ๔,๔๕๐ วิน มีจำนวนรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้รับจ้างประมาณถึง ๑๐๙,๕๓๖ คัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖)

(๒) ในต่างจังหวัด มีวินประมาณถึง ๖,๕๔๓ วิน มีจำนวนรถจักรยานยนต์ประมาณถึง ๑๒๗,๓๔๘ คัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖)

รวมทั้งประเทศ จำนวน “วิน” ประมาณ ๑๐,๙๙๓ วิน จำนวนรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้รับจ้าง ๒๓๖,๗๘๔ คัน

การเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากของรถจักรยานยนต์รับจ้างได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย อาทิเช่น ความไม่ปลอดภัยในการโดยสาร ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร ปัญหาอัตราค่าโดยสารที่ไม่เป็นธรรมของประชาชนผู้ใช้บริการ ตลอดจนปัญหาทางสังคมอื่นอีกหลายประการ ประกอบกับปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ยังไม่มียกเว้นข้อบัญญัติที่จะควบคุมและจัดระเบียบรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้รับจ้างดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ

ทางรัฐบาลและทางสภาผู้แทนราษฎร จึงพิจารณาว่า สมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมจัดระเบียบ

อาจขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ ทางราชการ (นายทะเบียน) สามารถเรียกมาตรวจสอบได้ (เพิ่มมาตรา ๕๓ วรรคสอง)

(๗) กำหนดกรณีที่ให้นายทะเบียนมีอำนาจพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ เพื่อเป็นมาตรการและควบคุม และลงโทษผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างที่กระทำฝ่าฝืนกฎหมาย (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑ มาตรา ๕๓/๒ และมาตรา ๕๓/๓)

(๘) ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๖๒/๑ มาตรา ๖๓/๑ มาตรา ๖๓/๒ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ มาตรา ๖๖/๔ และมาตรา ๖๖/๕) กล่าวคือ เมื่อได้กำหนดหลักการและวิธีการที่จะให้ผู้ประกอบอาชีพ ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างต้องปฏิบัติแล้ว หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติก็จะต้องเป็นความผิดและถูกลงโทษ เช่น การไม่แจ้งสถานที่รถคนโดยสารต่อนายทะเบียน กำหนดโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

(๙) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติและอัตราภาษีประจำปีท้ายพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์สาธารณะ เช่น กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ ๕๐๐ บาท (เพดาน) กำหนดค่าภาษีประจำปีสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ คันละ ๑๐๐ บาท (ซึ่งเป็นอัตราเท่ากับที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน)

๒. เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีผู้นำรถจักรยานยนต์มาใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อสินจ้างเป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายว่าด้วยรถจักรยานยนต์ยังไม่มียกเว้นในส่วนของที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์บรรทุกคนโดยสาร นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตขับรถไปแล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. เรื่องที่ทางรัฐบาลดำเนินการแยกต่างหากจากร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กระทรวงคมนาคมได้เสนอมาตรการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้รับจ้าง อันเป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้นไว้อีก ๓ ประการ โดยแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

๑) ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

กำหนดลักษณะ ขนาด และรูปแบบของแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้รับจ้างให้มีพื้นแผ่นป้ายเป็นสีเหลือง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๒๒

การกำหนดกำลังของเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้รับจ้างต้องมีความจุในกระบอกสูงไม่เกิน ๑๒๕ ลูกบาศก์เซนติเมตร (ซีซี) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๒๒

กำหนดอุปกรณ์อันจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของคนโดยสาร เช่น ให้มีที่พักเท้า ฝาครอบหรือบังไซ้ ราวยึดเหนี่ยวที่ด้านข้างหรือด้านท้าย และแผ่นป้องกันความร้อนจากท่อไอเสีย เป็นต้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ
จากการสัมมนา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ
หมายเลข 213 – 216 ชั้น 2 อาคารรัฐสภา 2
เรื่อง “การกำหนดแนวทางการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้าง”
ในวันพุธที่ 26 พฤศจิกายน 2546

1. การรับจดทะเบียน

1.1 การจดทะเบียน จะรับจดทะเบียนก็ต่อเมื่อมีสถานที่รองรับคนโดยสาร (ที่ตั้งวิน) ซึ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดโดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

1.2 การแจ้งสถานที่รองรับคนโดยสาร (ที่ตั้งวิน) การกำหนดจำนวนวิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดโดยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ในรูปของคณะกรรมการ ถ้าเป็นที่เอกชนต้องให้เอกชนยินยอมแล้วให้คณะกรรมการยืนยันการให้จดทะเบียนก่อนมาแจ้งจดทะเบียนกับกรมการขนส่งทางบกรวมทั้งต้องมีการประกันภัย มิฉะนั้นกรมการขนส่งทางบกจะไม่รับจดทะเบียนและออกป้ายทะเบียนให้

1.3 ตัวยานที่จะนำมาจดทะเบียน

(1) การกำหนดขนาดกำลังของเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์รับจ้าง กำหนดไว้ไม่เกิน 125 ลูกบาศก์เซนติเมตร (ซีซี.) โดยบังคับเฉพาะรถที่จดทะเบียนใหม่ ไม่ใช้บังคับกับรถจักรยานยนต์รับจ้างที่มีอยู่แล้วก่อนกฎกระทรวงที่กำหนดในเรื่องนี้ใช้บังคับ (ไม่บังคับย้อนหลัง)

(2) ข้อกำหนดเรื่องอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย เช่น ต้องมีที่พนักเก้าอี้ทั้ง 2 ด้านสำหรับผู้โดยสาร ที่จับด้านข้างหรือด้านท้ายของตัวรถ หรือแผ่นป้องกันความร้อนในกรณีท่อไอเสียอยู่สูงกว่าที่วางเท้า จะใช้บังคับรวมไปถึงรถจักรยานยนต์รับจ้างที่มีอยู่ก่อนออกกฎกระทรวง (บังคับย้อนหลัง)

(3) ขอให้พิจารณาจักรยานยนต์ฟ่วงข้าง เขตหนองจอกมีเป็นจำนวนมาก ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการที่ กทม. แต่งตั้ง และได้รับแจกเสื้อวินไปแล้ว 300 กว่าตัว

2. การบริหารจัดการวิน

2.1 จะจัดตั้งเป็นสหกรณ์หรือไม่ ควรให้เป็นเรื่องของผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างดำเนินการเอง หากจัดตั้งในรูปของสหกรณ์อาจจะมีความยุ่งยากในทางกฎหมาย เพราะผู้ขับบางคนอาจขับในลักษณะเป็นการชั่วคราว น่าจะเป็นการรวมตัวในรูปของชมรมก็พอ

3. ข้อกำหนดในการวิ่ง

3.1 ไม่น่าจะกำหนดเพราะเป็นการจำกัดสิทธิประชาชน และการวิ่งในลักษณะออกนอกเส้นทางประจำไม่ได้ทำเป็นอาชิตน เป็นครั้งคราวเท่านั้น

4. เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ

4.1 ควรมีการพิจารณาเรื่องอายุของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง จากเดิมที่กำหนดไว้ 20 ปีบริบูรณ์ รวมทั้งพิจารณาอายุของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่กฎหมายกำหนดไว้ 15 ปี เพราะปัจจุบันเด็กต่างจังหวัดอายุ 11 - 12 ปี ก็สามารถขับรถจักรยานยนต์ได้

5. การประกันภัย

5.1 รถจักรยานยนต์รับจ้างต้องมีการประกันภัยเพิ่มเติมจกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

จำนวนใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ จำแนกตามประเภทใบอนุญาต
ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕

Number of Driving Licence and Transport Personnel Licence Classified
by Type in Thailand as of 31 December 2002

(ฉบับ : Issue)

ประเภทใบอนุญาต Type of Driving Licence	ทั่วประเทศ Total
รวมใบอนุญาตทั้งสิ้น Grand Total	24,072,537
ก. รวมใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ Total Driving Licence under Motor Vehicle Act	21,724,653
1. ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลชั่วคราว Private Automobile (Temporary)	1,833,711
2. ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว Private Motor Tricycle (Temporary)	104,058
3. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว Motorcycle (Temporary)	3,020,565
4. ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลหนึ่งปี Private Automobile (One Year)	2,536,247
5. ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคลหนึ่งปี Private Motor Tricycle (One Year)	52,936
6. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์หนึ่งปี Motorcycle (One Year)	3,068,415
7. ใบอนุญาตขับรถส่วนบุคคลตลอดชีพ Private Automobile (Life)	5,301,956
8. ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ Motor Tricycle (Life)	4,106
9. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ Motorcycle (Life)	5,287,968
10. ใบอนุญาตขับรถสาธารณะ Public Automobile	344,902
11. ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ Public Motor Tricycle	62,452
12. ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ International Driving Licence	2,055
13. ใบอนุญาตขับรถบดถนน Tractor	832
14. ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ Tractor Driving Licence	25,790
15. ใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรมหรือรถชนิดอื่น Farm Vehicle Driving Licence	51,660
ข. รวมใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก Total Transport Personnel Licence under Land Transport Act	2,346,403
1. ผู้ขับรถ Driver Licence	2,156,744
แยกเป็น - ชนิดที่ 1 Truck & Bus (Class I)	59,149
- ชนิดที่ 2 Truck & Bus (Class II)	1,654,364
- ชนิดที่ 3 Truck & Bus (Class III)	426,099
- ชนิดที่ 4 Truck & Bus (Class IV)	17,132

ประเภทใบอนุญาต Type of Driving Licene	ทั่วประเทศ Total
2. นายตรวจ Inspector Licence	7,850
3. ผู้เก็บค่าโดยสาร Conductor Licence	164,301
4. ผู้บริการ Bus Hostess	17,508
ค. รวมใบอนุญาตขับขี่ล้อเลื่อน Total Driving Licence under Non Motorized Vehicle Act	1,481

ที่มา : ฝ่ายสถิติ กลุ่มวิชาการและวางแผน สำนักจัดระบบการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก

รายงานสำรวจจำนวนคิวและจำนวนรถจักรยานยนต์รับจ้าง

ลำดับที่	สขจ.	จำนวนคิว	จำนวนรถ	ต่ำกว่า 100	101 - 125	126 - 150	150 ขึ้นไป	หมายเหตุ
	เขตตรวจราชการที่ 1							
1	นนทบุรี	299	11,856	-	-	-	-	
2	ปทุมธานี	423	11,678	-	-	-	-	
3	สมุทรปราการ	760	20,395	-	-	-	-	
4	พระนครศรีอยุธยา	291	3,998	-	-	-	-	
5	อ่างทอง	23	352	-	-	-	-	
	เขตตรวจราชการที่ 2							
1	ชัยนาท	21	380	-	-	-	-	
2	นครนายก	37	559	-	-	-	-	
3	ลพบุรี	143	2,060	252	1,266	130	-	412
4	สระบุรี	166	2,767	-	-	-	-	
5	สิงห์บุรี	26	289	-	-	-	-	
6	สุพรรณบุรี	83	1,228	30	370	165	-	663
	เขตตรวจราชการที่ 3							
1	ฉะเชิงเทรา	177	2,945	-	-	-	-	
2	ชลบุรี	249	3,411	-	-	-	-	
3	ระยอง	162	2,087	-	-	-	-	
4	จันทบุรี	90	904	-	904	-	-	
5	ตราด	33	506	-	504	2	-	
6	ปราจีนบุรี	38	491	6	340	28	6	111
7	สระแก้ว	46	930	89	724	113	4	
	เขตตรวจราชการที่ 4							
1	กาญจนบุรี	55	625	-	-	-	-	
2	นครปฐม	435	5,090	-	-	-	-	
3	ราชบุรี	143	2,209	-	-	-	-	
4	เพชรบุรี	80	1,591	-	-	-	-	
5	ประจวบคีรีขันธ์	83	1,379	-	-	-	-	
6	สมุทรสงคราม	160	1,482	-	-	-	-	
7	สมุทรสาคร	18	444	-	-	-	-	

ลำดับที่	สขจ.	จำนวนคิว	จำนวนรถ	ต่ำกว่า 100	101 - 125	126 - 150	150 ขึ้นไป	หมายเหตุ
	ส่วนภูมิภาค	6,543	127,348					
	กรุงเทพมหานคร	4,440	109,436					
	รวม	10,983	236,784					

ที่มา : ฝ่ายสถิติ กลุ่มวิชาการและวางแผน สำนักจัดระบบการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก

สถิติอุบัติเหตุจากรถทางบกที่วราษอาณาจักร

เปรียบเทียบระหว่างปี 2544 กับ 2545

ประเภทอุบัติเหตุ / ความเสียหาย	2544	2545	+/-	%
รับแจ้ง (ราย)	77,616	91,623	14,007	15.29
คนเดินเท้า	4,135	4,592	457	9.95
รถจักรยาน	1,942	2,584	642	24.85
รถสามล้อ	520	607	87	14.33
รถจักรยานยนต์	41,215	53,732	12,517	23.30
รถสามล้อเครื่อง	1,852	1,825	-27	-1.48
รถยนต์นั่ง	33,907	39,279	5,372	13.68
รถโดยสารขนาดเล็ก (ตู้)	2,975	3,291	316	9.60
รถบรรทุกขนาดเล็ก (ปิคอัพ)	22,785	26,116	3,331	12.75
รถโดยสารขนาดใหญ่	3,618	2,823	-795	-28.16
รถบรรทุก 6 ล้อ	2,696	3,220	524	16.27
รถบรรทุก 10 ล้อหรือมากกว่า	3,668	4,523	855	18.90
รถอีแต๋น	223	356	133	37.36
รถแท็กซี่	4,530	4,740	210	4.43
รถอื่น ๆ	1,366	1,912	546	28.56
รวมรถที่เกิดอุบัติเหตุทั้งหมด	125,432	149,600	24,168	184.34
ทรัพย์สินเสียหาย (บาท)	1,240,801,187	1,494,936,815	254,135,628	17.00
ความเสียหายที่เกิดกับบุคคล				
ตาย	11,652	13,116	1,464	11.16
บาดเจ็บ	53,960	69,313	15,353	22.15
ผู้ต้องหา				
จับได้	59,454	65,138	5,684	8.73
จับไม่ได้	6,957	8,223	1,266	15.40

สถิติคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกของบัญชาการตำรวจนครบาล
เปรียบเทียบระหว่าง 2544 กับ 2545

ประเภทอุบัติเหตุ / ความเสียหาย	2544	2545	+/-	%
รับแจ้ง (ราย)	44,466	47,011	2,545	5.41
คนเดินเท้า	2,289	2,165	-124	-5.73
รถจักรยาน	761	867	96	11.20
รถสามล้อ	298	294	-4	-1.36
รถจักรยานยนต์	18,671	22,228	3,557	16.00
รถสามล้อเครื่อง	1,229	1,273	44	3.46
รถขนต้ง	26,828	28,249	1,421	5.03
รถโดยสารขนาดเล็ก (ตู้)	1,564	1,847	283	15.32
รถบรรทุกขนาดเล็ก (ปิคอัพ)	11,047	10,204	-843	-8.26
รถโดยสารขนาดใหญ่	2,448	2,426	-22	-0.91
รถบรรทุก 6 ล้อ	1,113	1,191	78	6.55
รถบรรทุก 10 ล้อหรือมากกว่า	1,197	1,332	135	10.14
รถอู่เต็น	52	58	6	10.34
รถแท็กซี่	4,416	4,632	216	4.66
รถอื่น ๆ	620	821	201	24.48
รวมรถที่เกิดอุบัติเหตุทั้งหมด	72,533	77,577		
ทรัพย์สินเสียหาย (บาท)	326,223,704	466,208,447	139,984,743	30.03
ความเสียหายที่เกิดกับบุคคล				
ตาย	695	846	151	17.85
บาดเจ็บ	19,566	20,040	474	2.37
ผู้ต้องหา				
จับได้	40,085	3,897	-36,188	-928.61
จับไม่ได้	2,457	2,675	218	8.15

สถิติอุบัติเหตุจากรถทางบกของสอบสวณกลาง
เปรียบเทียบระหว่างปี 2544 กับ 2545

ประเภทอุบัติเหตุ / ความเสียหาย	2544	2545	+/-	%
รับแจ้ง (ราย)	1,245	1,496	251	16.78
คนเดินเท้า	11	2	-9	-450.00
รถจักรยาน	0	0	0	0.00
รถสามล้อ	0	0	0	0.00
รถจักรยานยนต์	699	826	127	15.38
รถสามล้อเครื่อง	0	0	0	0.00
รถยนต์นั่ง	348	560	212	37.86
รถโดยสารขนาดเล็ก (ตู้)	351	190	-161	-84.74
รถบรรทุกขนาดเล็ก (ปิกอัพ)	195	544	349	64.15
รถโดยสารขนาดใหญ่	26	42	16	38.10
รถบรรทุก 6 ล้อ	127	211	84	39.81
รถบรรทุก 10 ล้อหรือมากกว่า	346	293	-53	-18.09
รถบีเอ็ม	0	8	8	100.00
รถแท็กซี่	0	0	0	
รถอื่นๆ	73	192	119	61.98
รวมรถที่เกิดอุบัติเหตุทั้งหมด	2,176	2,868	692	24.13
ทรัพย์สินเสียหาย (บาท)	133,258,300	137,799,300	4,541,000	3
ความเสียหายที่เกิดกับบุคคล				
ตาย	824	888	64	7.21
บาดเจ็บ	3,288	3,448	160	4.64
ผู้ต้องหา				
จับได้	1,130	1,239	109	8.80
จับไม่ได้	90	71	-19	-26.76

**สถิติอุบัติเหตุจากรถทางบกของบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1-9
เปรียบเทียบระหว่างปี 2544 กับ 2545**

ประเภทอุบัติเหตุ / ความเสียหาย	2544	2545	+/-	%
รับแจ้ง (ราย)	31,905	43,116	11,211	26.00
คนเดินเท้า	1,835	2,425	590	24.33
รถจักรยาน	1,181	1,727	546	31.62
รถสามล้อ	222	313	91	29.07
รถจักรยานยนต์	21,845	30,678	8,833	28.79
รถสามล้อเครื่อง	623	552	-71	-12.86
รถยนต์นั่ง	6,731	10,470	3,739	35.71
รถโดยสารขนาดเล็ก (ตู้)	1,060	1,254	194	15.47
รถบรรทุกขนาดเล็ก (ปิคอัพ)	11,543	15,368	3,825	24.89
รถโดยสารขนาดใหญ่	1,144	1,355	211	15.57
รถบรรทุก 6 ล้อ	1,456	1,818	362	19.91
รถบรรทุก 10 ล้อหรือมากกว่า	2,125	2,898	773	26.67
รถอีแต๋น	171	290	119	41.03
รถแท็กซี่	114	108	-6	-5.56
รถอื่น ๆ	673	899	226	25.14
รวมรถที่เกิดอุบัติเหตุทั้งหมด	50,723	70,155	19,432	27.70
ทรัพย์สินเสียหาย (บาท)	781,319,183.00	890,929,068.00	109,609,885	12.30
ความเสียหายที่เกิดกับบุคคล				
ตาย	10,133	11,382	1,249	10.97
บาดเจ็บ	31,106	45,825	14,719	32.12
ผู้ต้องหา				
จับได้	18,239	24,921	6,682	26.81
จับไม่ได้	4,410	5,477	1,067	19.48

จัดระเบียบวินมอเตอริไซต์...มุมมองศูนย์วิจัยกสิกรไทย*

การประกาศอย่างจริงจังของรัฐบาลที่จะเร่งจัดระเบียบวินมอเตอริไซต์ในทุกพื้นที่นับเป็นนโยบายที่ดี โดยเริ่มสะสางกันที่กรุงเทพมหานครก่อนเป็นลำดับแรก กระจายไปในทุกเขตของกทม. นั้น กำลังท้าทายความสามารถของผู้บริหารราชการกรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าจะจัดการกับกลุ่มอิทธิพลที่กอบโกยผลประโยชน์จากวินมอเตอริไซต์รับจ้างมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานให้สิโรราบลงได้อย่างไร ทั้งนี้ การจัดระเบียบวินมอเตอริไซต์ให้ประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริงตามนโยบายของรัฐบาลในครั้งนี้จะต้องคำนึงถึงการขจัดปัญหาสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ด้วย

๑. ปัญหาผู้คุมวินมอเตอริไซต์ ผู้ควบคุมวินมอเตอริไซต์รับจ้างมีความสำคัญมาก ในการจัดระเบียบภายในของวิน ตั้งแต่การจัดคิวรถไม่ให้มีการแย่งคิวกัน การดูแลความประพฤติของสมาชิกภายในวิน ในการให้บริการที่ดีแก่ผู้โดยสารทั้งในเรื่องมารยาทของผู้ขับที่ ความปลอดภัยของผู้โดยสาร การดูแลด้านการเจ็บป่วยของสมาชิกภายในวิน และการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร เป็นต้น ดังนั้น การจัดการกับกลุ่มอิทธิพลวินมอเตอริไซต์ตามนโยบายใหม่ของรัฐบาลนี้ จึงต้องพิจารณาประเด็นปัญหาสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การควบคุมวินมอเตอริไซต์อยู่ต่อไป เพราะไม่เช่นนั้นแล้วการให้บริการที่มีคุณภาพ และความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้โดยสารก็คงจะเกิดขึ้นได้ยาก

ข้อคิดเห็น : หากรัฐบาลสามารถกำจัดกลุ่มอิทธิพลวินมอเตอริไซต์ได้แล้ว การควบคุมดูแลวินมอเตอริไซต์ในพื้นที่เขตต่าง ๆ ก็จะไม่เปลี่ยนมือมาอยู่ในการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่รัฐ จึงต้องมีการศึกษาบทเรียนจากอดีตของวินต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นโดยคำนึงถึงชีวิต ความปลอดภัย ความประพฤติและมารยาทของผู้ยึดอาชีพขับมอเตอริไซต์รับจ้าง ซึ่งที่ผ่านมาวินมอเตอริไซต์ต่าง ๆ ได้รับการคุ้มครองในระดับหนึ่งจากเจ้าของวินหรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เช่น หากสมาชิกถูกตำรวจจับในข้อหาฝ่าฝืนกฎจราจร ผู้คุมวินก็จะจัดการให้โดยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ในกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างวิน การแย่งผู้โดยสารข้ามวิน การทะเลาะเบาะแว้งของสมาชิกต่างวิน ปัญหาเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นมา ผู้คุมวินก็จะรายงานให้ผู้มีอิทธิพลไปเคลียร์กันระหว่างวินได้เป็นที่เรียบร้อย นอกจากนี้แล้วยังรวมถึงการเจ็บป่วยก็จะได้รับการดูแลรักษาในระดับหนึ่ง แต่สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการจ่ายส่วยรายวัน / รายเดือนอย่างสม่ำเสมอ นั่นเอง ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพนี้ไม่เกรงกลัวกฎหมายบ้านเมือง เพราะระลึกเสมอว่า เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมาจะมีผู้มีอิทธิพลคอยให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้ เพราะได้จ่ายเงินส่วยไปเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น เมื่อต้องมาอยู่ในความดูแลของทางการแล้ว ก็เป็นปัญหาขึ้นมาว่า

*ที่มา : กระแสทรรศน์ ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑๔๓๔ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องเหล่านี้ ซึ่งทางออกของปัญหานี้อาจจะใช้วิธีให้สมาชิกภายในวินมอเตอริสค์เลือกผู้คุมวินกันเอง โดยที่ทางการก็จะต้องจัดเจ้าหน้าที่เข้ามาให้การดูแลอย่างใกล้ชิดด้วย วิธีนี้ก็ทำให้ผู้คุมวินที่สมาชิกคัดเลือกเข้ามาทำงานอย่างเต็มที่ หากทำไม่ดีก็ จะไม่ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกเลือกให้กลับเข้ามาใหม่อีกในการเลือกผู้คุมวินคราวต่อไป เป็นต้น

๒. ปัญหาสถานที่ตั้งของคิวดรมอเตอริสค์ ที่ผ่านมาที่ตั้งคิวดรมอเตอริสค์โดยส่วนใหญ่จะอยู่ที่ปากซอยหรือริมบาทวิถีของถนนใหญ่ จะมีอยู่บ้างที่เจ้าของวินมีพื้นที่ของตนเอง ซึ่งลักษณะของการจอดรถนั้นโดยส่วนใหญ่ก็จะไม่ค่อยเป็นระเบียบเรียบร้อยนัก และก็มีอยู่ไม่น้อยที่การจอดรถได้ถูกล้ำลงไปยังพื้นผิวจราจรจนเป็นที่กีดขวางทางเดินรถ ทำให้เกิดอุบัติเหตุอยู่เป็นประจำและเกิดปัญหาการกระทบกระทั่งกันอยู่บ่อย ๆ กับผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนตัว รวมทั้งประชาชนที่ต้องใช้พื้นที่เพื่อการสัญจรไป - มาในบริเวณนั้น ๆ อยู่เป็นประจำพลอยให้ต้องได้รับความเดือดร้อนไปตาม ๆ กันและหากเกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้นมา ประชาชนก็มักจะถูกกรมตำรวจจากกลุ่มมอเตอริสค์รับจ้างจนได้รับบาดเจ็บหรือถึงแก่ชีวิตก็มี ด้วยเหตุที่มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่คอยหนุนหลังอยู่ ทำให้บรรดาวินมอเตอริสค์ในลักษณะนี้ได้ใจไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง

ข้อคิดเห็น : เมื่อทางการเข้ามาจัดระเบียบวินมอเตอริสค์รับจ้างอย่างจริงจังแล้ว ก็จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาที่ตั้งของคิวดรมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น ต้องมีพื้นที่จอดรถที่อยู่ห่างจากปากซอยไม่น้อยกว่า ๒๐ - ๓๐ เมตร โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนที่มาใช้บริการและที่สำคัญจะต้องไม่กีดขวางการจราจรโดยเด็ดขาดและต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายการจราจรทางบกอย่างเคร่งครัดอีกด้วย

๓. ปัญหาความปลอดภัย/มารยาท/ความประพฤติของผู้ขับขี่ ผู้ขับขี่รถมอเตอริสค์รับจ้างจำนวนไม่น้อยที่มักฝ่าฝืนกฎ - ระเบียบของวิน ขับขี่รถด้วยความประมาทและใช้ความเร็วสูง ขอบแซงซ้ายปายขวาจนเป็นที่หวาดเสียว อันทำให้เกิดอุบัติเหตุอยู่เป็นประจำ ไม่สวมหมวกกันน็อกทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสาร พุดจาไม่สุภาพกับผู้โดยสาร แต่งกายไม่เรียบร้อย เสื้อผ้าที่สวมใส่สกปรกและมีกลิ่นไม่สะอาดมักมีการเสพสุราหรือของมึนเมาและ / หรือ วัตถุประสงค์ต่อจิตประสาทในระหว่างที่ให้บริการรับ - ส่งผู้โดยสารอยู่เป็นประจำ เป็นต้น

ข้อคิดเห็น : วินมอเตอริสค์ทุกแห่งภายใต้การจัดระเบียบใหม่ของทางการในระยะต่อไป จะต้องเน้นให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งของผู้โดยสารและผู้ขับขี่ ผู้ควบคุมจะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมวินัยและมารยาทการให้บริการที่ดีแก่ผู้ขับขี่มอเตอริสค์รับจ้างอย่างน้อยปีละ ๑ - ๒ ครั้งเป็นอย่างน้อย รวมทั้งมีการกำหนด

บทลงโทษและลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎ - ระเบียบ - กฎหมายจราจรอย่างเฉียบขาด จนถึงขั้นขับออกจากรoadหรือยึด / ไม่ต่อใบอนุญาตขับขี่ให้หากกระทำความผิดขั้นร้ายแรงที่สร้างความสูญเสียให้เกิดขึ้นทั้งต่อผู้โดยสารและเสื่อมเสียชื่อเสียงของวินที่ต้นสังกัดอยู่

๔. ปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ผู้ขับขี่รถมอเตอร์ไซด์รับจ้างโดยส่วนใหญ่มักฝ่าฝืนการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอยู่เป็นประจำ เช่น ไม่สวมหมวกกันน็อกขณะขับขี่ ไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถมอเตอร์ไซด์ / หรือมีใบอนุญาตแต่ขาดต่ออายุหลายปี ขอบแซงรถในที่คับขันและในที่แคบและที่ห้ามแซง การฝ่าฝืนขับรถบนทางยกระดับที่ห้ามมอเตอร์ไซด์ขึ้นไปวิ่ง ขอบขับรถสวนทางในช่องทางเดินรถของผู้คนที่กำลังขับสวนทางมาอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนถนนที่มีทางคู่ขนานที่ให้รถวิ่งสวนทางเข้ามาได้หรือตามถนนไฮเวย์หรือมอเตอร์เวย์ที่รถมักจะใช้ความเร็วสูงและบรรดามอเตอร์ไซด์มักชอบฝ่าฝืนวิ่งสวนทางเข้ามา ทำให้เกิดอุบัติเหตุที่รุนแรงอยู่เป็นประจำเกิดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและคู่กรณีอย่างน่าสลดใจยิ่ง

ข้อคิดเห็น : วินมอเตอร์ไซด์ทุกแห่งจะต้องจัดให้มีการทดสอบความรู้กฎหมายจราจรขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกภายในวินก่อนออกปฏิบัติการจริงในการให้บริการประชาชนผู้ใดไม่ผ่านการทดสอบก็จะต้องได้รับการอบรมความรู้กฎหมายจราจรใหม่จนกว่าจะผ่านการทดสอบจึงจะอนุญาตให้ประกอบอาชีพขับรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างได้อย่างเต็มตัว นอกจากนี้ยังจะต้องมีบทลงโทษที่เฉียบขาดกับผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้งานบริการมอเตอร์ไซด์รับจ้างที่มีความเสี่ยงภัยสูงต่อการเกิดอุบัติเหตุอยู่แล้วต้องเพิ่มความเสี่ยงภัยสูงยิ่งขึ้นไปอีกจากความมั่งงายและละเลยที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด หากพบคนลักษณะนี้ก็จงอย่าได้รับเข้ามาเป็นสมาชิกวินมอเตอร์ไซด์โดยเด็ดขาด

๕. ปัญหาการเก็บค่าโดยสารที่ไม่เป็นมาตรฐาน ในช่วงที่ผ่านมากการเก็บค่าโดยสารของแต่ละวินและแต่ละพื้นที่หรือแม้แต่ในพื้นที่เขตเดียวกันแต่ต่างวินมอเตอร์ไซด์ก็มีการคิดค่าบริการที่แตกต่างกันอย่างมาก ทั้งนี้ จากการสุ่มสำรวจการเก็บค่าโดยสารวินมอเตอร์ไซด์ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในกทม. ของศูนย์วิจัยกสิกรไทยพบว่าการคิดค่าโดยสารจะมีการกำหนดราคากันเองของเจ้าของวินตามต้นทุนรวมที่เกิดขึ้นว่าต้องเสียค่าเบี้ยป้ายรายทางให้แก่ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่มาก - น้อยแค่ไหน การตั้งราคาค่าโดยสารก็จะเริ่มที่จุดนี้ เช่น ค่าโดยสารมอเตอร์ไซด์จากปากซอยหมู่บ้านหนึ่งที่มีระยะทางวิ่งเท่ากับหรือใกล้เคียงกับอีกหมู่บ้านหนึ่ง แต่คิดราคาค่าโดยสารที่แตกต่างกันเป็นเท่าตัว โดยหมู่บ้านที่ ๑ เก็บ ๕ - ๑๐ บาท แต่อีกหมู่บ้านหนึ่งคิดราคา ๑๐ - ๒๐ บาท เป็นต้น

ข้อคิดเห็น : เมื่อมีการจัดระเบียบวินมอเตอร์ไซค์ใหม่ในกทม. และปริมณฑล รวมทั้งในต่างจังหวัด โดยจะไม่ให้มีการเก็บส่วยทุกรูปแบบของกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่อีกต่อไป ก็เท่ากับว่าวินมอเตอร์ไซค์ต่าง ๆ ไม่มีภาระต้นทุนในส่วนนี้ที่คิดเป็น ๒๕% ของรายได้มอเตอร์ไซค์รับจ้างดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ก็เท่ากับว่าการคิดค่าโดยสารจะสามารถกำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้โดยง่าย เช่น มอเตอร์ไซค์ที่รับ - ส่งผู้โดยสารในซอยหมู่บ้านต่าง ๆ ก็ให้คิดตามระยะทางในอัตรากิโลเมตรละ ๑ - ๒ บาท ถ้าหมู่บ้านนั้นมีระยะทางไกลสุดซอย ๕ กิโลเมตรก็จะเสียค่าบริการ ๕ - ๑๐ บาทต่อ ๑ เที่ยววิ่ง แต่ให้เหมาจ่ายครั้งละ ๕ บาท สำหรับผู้อยู่อาศัยในระยะทาง ๑ กิโลเมตรแรก เป็นต้น สำหรับผู้โดยสารที่ต้องการให้ไปส่งนอกพื้นที่ ก็ตกลงกันตามอัตราที่เห็นว่าเหมาะสมต้องกันทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสาร แต่ไม่ควรเกิน ๑๐๐ บาทต่อเที่ยววิ่ง เป็นต้น

บทสรุป

การจัดระเบียบวินมอเตอร์ไซค์ตามนโยบายล่าสุดของรัฐบาล นับเป็นการเปิดมิติใหม่ของการสร้างระบบ - ระเบียบวินมอเตอร์ไซค์ที่มีแนวคิดให้บรรดามอเตอร์ไซค์รับจ้างทุกคนจดทะเบียนกับเขตในพื้นที่ทำมาหากินของตน เช่น จะมีการควบคุมวินมอเตอร์ไซค์โดยให้แต่ละเขตจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยดูแลความเรียบร้อย การจัดทำทะเบียนประวัติวินมอเตอร์ไซค์และผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างเอาไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและคอยติดตามการประพฤติ - ปฏิบัติของผู้ประกอบอาชีพนี้อย่างใกล้ชิด รวมทั้งมีการเสนอให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมรายเดือนในอัตราต่ำเพียงเดือนละ ๑๐๐ บาท สำหรับผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างในเขตพื้นที่นครบาล และเดือนละ ๕๐ บาทสำหรับผู้ที่มีความรับผิดชอบดูแลในเขตภูธร ซึ่งหากประเมินจากข้อมูลจำนวนมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่มีอยู่ในพื้นที่กทม. เกือบ ๒๐๐,๐๐๐ คันและต่างจังหวัดอีกเกือบ ๑๐๐,๐๐๐ คัน ก็เท่ากับว่ารัฐจะมีรายได้จากค่าธรรมเนียมมอเตอร์ไซค์รับจ้างถึงเดือนละ ๒๐ - ๓๐ ล้านบาทหรือตกปีละ ๒๔๐ - ๓๖๐ ล้านบาททีเดียวและเป็นการตัดตอนส่วยรายวัน ส่วยรายเดือนที่บรรดามอเตอร์ไซค์รับจ้างเคยเสียอยู่นอกระบบแก่เจ้าของวินและกลุ่มผู้มีอิทธิพลถึงปีละหลายพันล้านบาทดังกล่าวแล้วอย่างได้ผล หากรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้จะเอาจริงเอาจังกับการแก้ไขปัญหานี้แบบกัดไม่ปล่อย ดังนั้น เมื่อทางการเข้ามาจัดระเบียบวินมอเตอร์ไซค์เสียเองทั้งหมด ก็เท่ากับว่าต้นทุนของผู้ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างก็จะลดลง ซึ่งในที่สุดแล้วก็จะ เป็นผลดีต่อประชาชนและสังคมโดยรวม อย่างไรก็ตาม การจัดระเบียบวินมอเตอร์ไซค์ยังมีรายละเอียดอีกมากที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้ที่หมักหมมมานาน ทั้งในเรื่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้อำนาจไปในทางมิชอบเอื้อประโยชน์ให้เจ้าของวินและผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นเกิดความเคยชินต่อการแสวงหารายได้ในทางที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น การจัดการกับปัญหาวิน

มอเดอริไซค์จึงเท่ากับเป็นการทำลายระบบอิทธิพลท้องถิ่นแบบถอนรากถอนโคนที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องก็ต้องมีความมุ่งมั่นอย่างสูงสุดที่จะจัดการกับปัญหานี้อย่างจริงจัง จึงจะเกิดความสำเร็จได้แบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด โดยความร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่นระหว่างผู้ประกอบอาชีพขับรถมอเดอริไซค์รับจ้างที่จะแจ้งเบาะแสและให้ข้อเท็จจริงแก่ทางการอย่างตรงไปตรงมาในข้อมูลทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่นที่ควบคุมวินมอเดอริไซค์ในช่วงที่ผ่านมา เพื่อที่ว่าทางการจะได้แก้ไขปัญหานี้อย่างถูกทิศทางและตรงจุดมากที่สุด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเป็นที่ตั้ง

ข่าวที่เกี่ยวข้อง*

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหารถจักรยานยนต์รับจ้าง

คณะรัฐมนตรีรับทราบข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหารถจักรยานยนต์รับจ้าง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ สรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์สาธารณะให้ครบถ้วนจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ

สำหรับข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหารถจักรยานยนต์รับจ้างมีดังต่อไปนี้

๑. มาตรการในการแก้ไขปัญหารถยนต์ส่วนบุคคล

ในระหว่างที่ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ซึ่งกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมรถจักรยานยนต์สาธารณะยังไม่มีผลใช้บังคับและอาจต้องใช้ระยะเวลาานาน ถ้าหากมีความจำเป็น รัฐบาลอาจกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหารถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยอาศัยกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ ซึ่งมาตรการดังกล่าวอาจจำแนกได้เป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

๑) แนวทางที่หนึ่งเป็นการ “จัดระบบ” ในการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยอาศัยบทบัญญัติตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถโดยตรง ซึ่งขณะนี้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๓ อย่างไรก็ตาม โดยที่กฎหมายที่กล่าวถึงยังไม่มีบทบัญญัติโดยตรงในเรื่องนี้ การใช้มาตรการตามกฎหมายนั้น จึงต้องใช้หลายมาตรการควบคู่กันซึ่งจะทำให้รัฐเข้ามาดูแลการประกอบกิจการของรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ ดังนี้

ก) การควบคุมทางทะเบียน โดยการกำหนดให้มี “ป้ายทะเบียน” ขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งสามารถกระทำได้ดังนี้

๑. ออกกฎกระทรวงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) (ข้อ ๑ (๔)) โดยอาศัยอำนาจตามตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์สาธารณะแยกจากรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

๒. ออกกฎกระทรวงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) (ข้อ ๒) เพื่อกำหนดลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนรถสำหรับรถจักรยานยนต์ทั้งสองประเภทให้แตกต่างกัน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕(๕) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

กรณีดังกล่าวนอกจากจะสามารถใช้เป็นมาตรการในการควบคุมลักษณะทางกายภาพของรถจักรยานยนต์สาธารณะแล้วยังจะทำให้ทางราชการมีข้อมูลของผู้ประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์สาธารณะ และจะทำให้มีเครื่องหมายประจำรถที่สามารถจำแนกได้ชัดเจนว่ารถจักรยานยนต์ได้ใช้ในการรับจ้าง

เมื่อได้มีการกำหนดแยกประเภทรถจักรยานยนต์ออกเป็นรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์สาธารณะแล้ว ก็จะทำให้การใช้รถต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งได้กำหนดห้ามมิให้ใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ ดังนั้น หากผู้ใดนำรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนที่จดทะเบียนเป็นประเภทรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารก็จะมี ความผิดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ในทางกลับกันเพื่อไม่ให้เป็นการภาระของผู้ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะ การใช้รถยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัวก็สามารถทำได้โดยออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๑(๕) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ นอกจากนี้ การแยกประเภทรถจักรยานยนต์ยังจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดมาตรการที่ใช้เฉพาะรถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยอาศัยอำนาจของพนักงานจราจรที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับการจราจรได้

ข) การคุ้มครองความปลอดภัยของคนโดยสาร

โดยที่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๗(๑) กำหนดให้รถที่จะจดทะเบียนได้ต้องเป็นรถที่มีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้โดยสารรถจักรยานยนต์สาธารณะ จึงสามารถออกกฎกระทรวงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) (ข้อ ๖) โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕(๒) และมาตรา ๗(๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้รถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีเครื่องอุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อความปลอดภัยของคนโดยสารได้ ประกอบกับเมื่อ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๐ ได้กำหนดให้ผู้ขับขี่ฝ่าฝืนบทบัญญัตินี้จะมีโทษตามมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

ค) การกำหนดสถานที่จอดรถจักรยานยนต์สาธารณะ

เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบให้มีสถานที่จอดรถและจัดระบบการปล่อยรถจักรยานยนต์สาธารณะ สมควรกำหนดและจัดให้สถานที่จอดรถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตราข้อบังคับท้องถิ่น เพื่อกำหนด

และจัดให้มีสถานที่จอดในทางหลวงหรือในที่สาธารณะ กำหนดระเบียบการจอดในที่จอด โดยกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจอดรถได้ด้วย และหากมีการฝ่าฝืนจะมีความผิดตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันกรุงเทพมหานคร ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๓ ประกอบกับมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การจัดระเบียบการจอดยานยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจออกประกาศกรุงเทพมหานคร กำหนดที่จอดและอัตราค่าธรรมเนียมจอดได้ (ข้อ ๕) ดังนั้น ในการกำหนดสถานที่จอดรถจักรยานยนต์สาธารณะในกรุงเทพมหานครจึงสามารถกระทำได้โดยการออกประกาศกรุงเทพมหานคร ส่วนในต่างจังหวัดก็สามารถทำได้โดยการตราข้อบัญญัติท้องถิ่น เมื่อได้มีการกำหนดสถานที่จอดรถแล้ว การควบคุมก็จะเป็นไปตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ขับที่จอดรถบนทางเท้าหรือในลักษณะกีดขวางการจราจร และเจ้าพนักงานจราจรจะมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับที่ย้ายรถที่จอดโดยฝ่าฝืนได้ ตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ นอกจากนี้ ผู้ฝ่าฝืนยังมีความผิดตามมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น จึงอาจกำหนด “เขต” ที่ให้รถจักรยานยนต์ซึ่งมีทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องจอด ณ บริเวณที่กำหนดและสามารถกำหนดจำนวนรถที่จะจอดได้ในแต่ละคราว อันเป็นกรณีที่รัฐสามารถเข้าไปดูแลการจอดและปล่อยรถได้

(๒) แนวทางที่สอง ซึ่งเป็นกร “ควบคุมการประกอบกิจการ” ตามประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ โดยในข้อ ๓ (๙) แห่งประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติฉบับดังกล่าวได้ให้อำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการอันกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือสุขภาพของประชาชนที่จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ดังนั้น จึงอาจอาศัยอำนาจในข้อ ๓ (๙) แห่งประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติฉบับดังกล่าว ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบกิจการรถจักรยานยนต์รับจ้างเป็นกิจการที่จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม แนวทางนี้อาจจะไม่สอดคล้องกับนโยบายที่ต้องการให้การขนส่งคนโดยสารโดยรถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นเพียงระบบการขนส่งชั่วคราวก่อนที่จะมีระบบการขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพต่อไป --จบ--

สั่งขนส่งจัดระเบียบ จยย.รับจ้าง

นายนิกร จำนง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เปิดเผยถึงการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างว่า เรื่องนี้กำลังจะเป็นนโยบายของรัฐบาลในไม่ช้านี้ โดยในส่วนของกระทรวงคมนาคม ตนได้สั่งการให้นายปิยะพันธ์ จำปาอุตสาหกรรมการขนส่งทางบก เร่งสรุปสาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ในส่วนเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับจักรยานยนต์สาธารณะซึ่งขณะนี้ได้รับรายงานว่าได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์พร้อมที่จะประกาศเป็นกฎกระทรวงคมนาคมหากรัฐบาลมีนโยบายดังกล่าวออกมา

รายงานข่าวจากกระทรวงคมนาคมแจ้งว่า สำหรับร่างเพิ่มเติมบัญญัติเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์สาธารณะ มีดังนี้คือ จะต้องมีการกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกผู้โดยสารที่เหมาะสม ผู้ให้บริการจะต้องมีเครื่องแต่งกาย เครื่องหมายพร้อมบัตรประจำตัวคนขับรถ รวมถึงการทดสอบสมรรถภาพการขับขี่เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ ตลอดจนมีการแจ้งพื้นที่การให้บริการต่อนายทะเบียนอย่างชัดเจนและที่สำคัญที่สุด ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีอายุครบ ๒๒ ปีบริบูรณ์

ทั้งนี้ ข้อปฏิบัติในการกำกับควบคุมผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่กรมการขนส่งทางบก กำหนดไว้ประกอบด้วย ๑. ห้ามปฏิเสธการรับจ้าง เว้นแต่จะไม่รับจ้างต้องแสดงเครื่องหมายงดรับจ้าง ๒. ห้ามขับอ้อมและทอดทิ้งผู้โดยสารระหว่างทาง ๓. ไม่ก่อความรำคาญแก่ผู้โดยสาร เช่น สูบบุหรี่ ๔. ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดุหมั่น ก้าวร้าว ๕. ไม่เสพสุราของมมเมา ยาเสพติด ๖. ไม่ขับรถในเวลาหรือร่างกายหย่อนความสามารถ ๗. ไม่เก็บค่าโดยสารเกินอัตราที่ราชการกำหนด

สำหรับการควบคุม ดูแลรถจักรยานยนต์สาธารณะของกรมการขนส่งทางบกนั้น นายนิกร กล่าวว่า ในเบื้องต้นข้อกำหนดระบุว่า หากผู้มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์อยู่แล้ว ต้องการจะขับรถจักรยานยนต์สาธารณะให้ยื่นขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ และแจ้งสถานที่รอรับคนโดยสารต่อนายทะเบียนภายใน ๙๐ วันนับจากวันที่กฎหมายใช้บังคับและเมื่อแจ้งต่อนายทะเบียนแล้วให้ถือว่าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลดังกล่าวให้แทนเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะจนกว่าจะรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะตามกฎหมายที่จะเกิดขึ้น —จบ—

สรุปข่าวเรื่อง การติดตามผลมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง

สืบเนื่องจากกรณีที่ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ารัฐบาลได้มีนโยบายในการปราบปรามผู้มีอิทธิพลโดยได้มีการจัดประเภทของผู้มีอิทธิพลออกเป็น ๑๕ กลุ่ม ซึ่ง ๑ ใน ๑๕ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากคิวรถจักรยานยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างผิดกฎหมาย โดยที่เรื่องนี้คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้เคยเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้างต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ลงมติเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ดังนี้

มาตรการเสริม

ในขณะที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการในชั้นตอนต่าง ๆ นั้น เพื่อให้ปัญหาเกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง ได้มีการแก้ไขให้บรรเทาเบาบางลง เห็นควรให้ส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติดังนี้

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานกับส่วนราชการอื่น ๆ ได้แก่ กรมการขนส่งทางบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (สจร.) เพื่อดำเนินการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์รับจ้างรวมกลุ่มกันเป็นชมรม หรือสหกรณ์ หรือนิติบุคคลอื่น ๆ เพื่อควบคุมและกำกับดูแลไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับผลประโยชน์ รวมทั้งจัดหาหรือกำหนดสถานที่จอดรถสำหรับรถจักรยานยนต์รับจ้างในแต่ละกลุ่มหรือชมรมหรือสหกรณ์ดังกล่าวอยู่ในที่เหมาะสมไม่กีดขวางจราจรหรือทางสัญจรของประชาชนด้วย

๒. ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำทะเบียนผู้ขับขี่ หรือผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์รับจ้างเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมและเพื่อประโยชน์ในการควบคุมตรวจสอบอื่นตามความจำเป็น

๓. ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเรียกรับผลประโยชน์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขับขี่หรือผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์รับจ้าง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นโดยเร็ว และเมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยฐานกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนหรือสั่งพักราชการ หรือพักงานแล้วแต่กรณี

๒. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อติดตามผลมาตรการป้องกันและการทุจริต และประพฤติมิชอบเกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง เมื่อวันที่ ๒๑

ธันวาคม ๒๕๔๔ ซึ่งทั้ง ๔ หน่วยงาน ได้แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ สรุปได้ดังนี้

กระทรวงคมนาคม แจ้งว่าร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่...) พ.ศ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับเรื่องการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์รับจ้างรวมกลุ่มเป็นชมรมหรือสหกรณ์ หรือนิติบุคคล และการจัดหาสถานที่จอดรถที่เหมาะสมไม่ให้เกิดขวางการจราจรหรือทางสัญจรของประชาชนนั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการประสานงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมกันพิจารณาต่อไป

กรุงเทพมหานคร แจ้งว่าได้แจ้งให้คณะผู้บริหารสำนักเทศกิจ หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ และสำนักงานเขตให้ดำเนินการกวดขันให้มีการจอดรถจักรยานยนต์บนทางเท้า กีดขวางทางสัญจรของประชาชนและได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร เพื่อประสานงานเกี่ยวกับเรื่อง ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่าได้แจ้งให้ทุกจังหวัดทราบถึงมาตรการเสริมดังกล่าวแล้ว และให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ หากมีปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอนะให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ และกระทรวงมหาดไทยจะได้แจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบต่อไป

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งว่าได้สั่งการให้หน่วยปฏิบัติในสังกัดซึ่งประกอบด้วยกองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางและตำรวจภูธรภาค ๑-๙ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจทั่วประเทศ ประสานกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาที่จอดรถสำหรับรถจักรยานยนต์รับจ้างในแต่ละกลุ่มให้อยู่ในที่ที่เหมาะสม ไม่ให้จอดในที่สาธารณะและกีดขวางการจราจร ตลอดจนให้ดำเนินการกวดขันจับกุมกรณีนำรถจักรยานยนต์รับจ้างมาจอดกีดขวางในที่สาธารณะ
๒. ให้จัดทำทะเบียนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมและเพื่อประโยชน์ในการควบคุมตรวจสอบอย่างอื่นตามความจำเป็น
๓. ห้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกร้องผลประโยชน์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นกวดขัน หากพบการกระทำผิดให้ดำเนินการทางวินัย
๔. ให้สำรวจจำนวนจุดจอดรถจักรยานยนต์รับจ้าง สถานที่จอดรถ จำนวนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างในแต่ละจุด และจำนวนผู้ขับขี่ทั้งหมด

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นประกอบกับข่าวที่ปรากฏทางสื่อมวลชน มีข้อสังเกตดังนี้

๑. กรมการขนส่งทางบกได้ยกร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เลขออกคณะรัฐมนตรี ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการและส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณารายละเอียดเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ คณะกรรมการกฤษฎีกาเพิ่งส่งเรื่องกลับมา ที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ใช้เวลากว่า ๕ ปี (มติชน วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖)

๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งว่าได้สั่งการให้หน่วยปฏิบัติจัดทำทะเบียนผู้ขับขี่ รถจักรยานยนต์รับจ้าง ตำรวจจำนวนจุดจอดรถจักรยานยนต์ จำนวนผู้ขับขี่ทั้งหมด และห้าม เจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกเรื่องผลประโยชน์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียกเรื่องผลประโยชน์จากผู้ขับขี่ รถจักรยานยนต์รับจ้าง ซึ่งถ้าหากได้มีการปฏิบัติตามที่รายงานอย่างเคร่งครัดแล้วก็จะป้องกัน ปัญหากรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกเก็บผลประโยชน์จากผู้ประกอบการอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง

๓. ตามที่รัฐบาลได้มอบหมายให้กรุงเทพมหานคร จัดทำทะเบียนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างนั้น ถ้าหากมีการประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างจริงจัง ระหว่างกรุงเทพมหานครและ สำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว ปัญหาการจัดทำทะเบียนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างก็ไม่น่าจะ เกิดขึ้นตามที่เป็นข่าวปรากฏทางสื่อมวลชน

๔. คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้เคยเสนอมาตรการเรื่องนี้ต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ หากหน่วยงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัดจริงจังแล้ว อาจจะช่วยให้การแก้ไขปัญหานี้ในปัจจุบันง่ายขึ้นก่อนที่จะการแก้ไขพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จะมีผลออกมาใช้บังคับ—จบ—

กทม.เผยความคืบหน้าการศึกษาการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้าง

ที่ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ (13 ก.พ.47) เวลา 10.00 น. ที่ผ่านมานายไชยยุทธ ณ นคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานประชุมคณะกรรมการกำกับโครงการ ศึกษาการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร และรับฟัง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการศึกษาการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้าง

กรุงเทพมหานคร โดย ผู้อำนวยการจราจรและขนส่ง ร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดทำโครงการศึกษาการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ สื่อมวลชน ผู้ประกอบการอาชีพรถจักรยานยนต์รับจ้าง หัวหน้าวินมอเตอร์ไซค์ และประชาชนผู้ใช้บริการ ในการกำหนดมาตรการในการจัดระเบียบการให้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้าง ศึกษาทัศนคติของผู้ประกอบการอาชีพ

รถจักรยานยนต์รับจ้าง หัวหน้าวินมอเตอร์ไซด์ และผู้ใช้บริการ ตลอดจนมาตรการการควบคุมและเสริมสร้างระเบียบวินัยในการให้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้าง ทั้งนี้เนื่องจากกรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงปัญหารถจักรยานยนต์รับจ้างซึ่งยังไม่มีกฎหมายรองรับ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายปราบปรามผู้มีอิทธิพลใช้อำนาจในการเรียกรับผลประโยชน์ จึงมีนโยบายเร่งรัดการจัดระเบียบตัวรถจักรยานยนต์รับจ้าง โดยทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้เป็นแนวทางในการสร้างมาตรการเพื่อจัดระเบียบการให้บริการของรถจักรยานยนต์ให้เป็นระบบ มีความเป็นธรรม อีกทั้งสะดวก และปลอดภัยต่อชีวิต ทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกัน แก้ไขปัญหาการเรียกรับผลประโยชน์ และการปราบปรามปัญหาอาชญากรรมอีกด้วย ซึ่งการกำหนดมาตรการดังกล่าวครอบคลุมด้านการให้บริการสถานที่จอดรถ การแบ่งเส้นทาง การเดินรถ อัตราค่าโดยสารที่เหมาะสม มาตรการในการควบคุมและเสริมสร้างระเบียบวินัย และพฤติกรรมในการบริหารจัดการภายในวินมอเตอร์ไซด์รับจ้าง

ผศ.ดร.สุภาวดี มิตรสมหวัง อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะหัวหน้าโครงการฯ เปิดเผยว่า จากผลการศึกษาพบว่าผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการในการดำเนินการจัดระเบียบ แต่ยังคงมีความคิดเห็นต่างกันในบางประเด็น อาทิ เลือ่วินมอเตอร์ไซด์ ที่กำหนดให้เป็นสีเดียวกันทุกเขตทำให้แต่ละวินไม่มีเอกลักษณ์เฉพาะ อีกทั้งจำนวนเลื่อยไม่เพียงพอต่อความต้องการที่แท้จริง และการไม่ให้โอนกรรมสิทธิ์เลื่อยวินในกลุ่มผู้ขับขี หรือในส่วนของการบริหารจัดการวินนั้น หากจัดทำในรูปของคณะกรรมการบริหารระดับพื้นที่อาจจะทำให้ไม่มีสิทธิเสียงเต็มที่ โดยเสนอว่าควรให้มีตัวแทนวินรถ รับจ้างเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมและมีบทบาทมากกว่าการร่วมรับฟังและชี้แจงข้อเท็จจริง แต่ทั้งนี้ควรกำหนดวิธีการได้มาซึ่ง ตัวแทน และสามารถป้องกันไม่ให้เกิดผู้มีอิทธิพลเข้ามาเป็นตัวแทนในที่ประชุมได้ พร้อมกันนี้ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของ ผู้ขับขี ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ อัตราค่าโดยสาร และมาตรการการควบคุมอื่นๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากการประชุมในวันนี้ได้มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ที่จะต้องนำไปปรับปรุงและศึกษาเพิ่มเติม เพื่อจะได้นำข้อมูลผลการศึกษาส่งต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำหนดมาตรการและนโยบาย เพื่อบริหารจัดการระเบียบวินรถจักรยานยนต์รับจ้างอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป--จบ--

สรุปจัดระเบียบวิน'ปัญหาเพียบ-จยย. ค้านแหก

แค่สีเลื่อยกัน คนใช้มีปัญหาชาวบ้านถึงวินนอกคอกยังขาดคนรับผิดชอบจัดการ

เมื่อเวลา 09.00 น. ที่โรงแรมอิสติน วันที่ 22 ม.ค. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยสำนักการจราจรและขนส่ง (สจส.) กทม. มอบหมายให้ดำเนินการศึกษาโครงการจัดระเบียบ

รถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพฯ มหานคร ได้จัดสัมมนารายงานผลการศึกษาเบื้องต้น พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเกือบ 300 คน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่การปฏิบัติต่อไปในช่วงแรก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี มิตรสมหวัง ได้บรรยายถึงผลการศึกษาโครงการจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพฯ 50 เขต ระยะเวลา 4 เดือน ระหว่างเดือน ต.ค. 46-ม.ค. 47 ผลการศึกษาเบื้องต้นความเห็นของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างยังค้านกับข้อกฎหมายที่จะออกมาบังคับ เช่น เรื่องอุปกรณ์ส่วนบุคคล ได้แก่ ซีซีเครื่องยนต์ ที่กันตก กันล้ม เรื่องที่จอดรถ ยังมีปัญหาหาที่จอดไม่ได้ อายุของผู้ขับขี่ กฎหมายเสนอขั้นต่ำ 20 ปีขึ้นไป แต่ส่วนใหญ่เห็นว่าให้อายุต่ำกว่านี้ เพื่อช่วยเหลือครอบครัวหาเงินได้ค่าโดยสาร กำหนด กม.แรก 5 บาท และตลอดทางไม่เกิน 15 บาท ซึ่งผู้ขับขี่เห็นว่าน่าจะเป็นเรื่องตกลงกันเพื่อความเหมาะสมมากกว่า เป็นต้น

นายชิตชนก เขมาวุฒานนท์ ผอ.สจส. กล่าวว่า จากผลการศึกษาพบว่ารถจักรยานยนต์รับจ้างในกรุงเทพฯ ปัจจุบันมีปัญหาที่แตกต่างกัน ในส่วนที่ สจส. จะเข้าไปช่วยประสานและดูแลได้ ก็คือการจัดที่จอดของวินในหมู่บ้าน และการอบรมให้ความรู้ในการขับขี่อย่างปลอดภัย ทั้งนี้การเพิ่มของจำนวนจักรยานยนต์รับจ้างเนื่องจากประชาชนไม่มีทางเลือกในการเดินทาง เพราะระบบขนส่งมวลชนหลักคือรถโดยสารประจำทางยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

นายชัยวุฒิ จริยวิโรจน์สกุล ส.ก.เขตบางกะปิ พรรคไทยรักไทย กล่าวว่า ปัญหาเรื่องเลี้ยววิน ถ้าคนขับเสียชีวิต ลูกจะรับทอดเลี้ยวได้หรือไม่ และปัญหาการก๊อบเลี้ยววิน กรณีเลี้ยวข้ามรถ เพราะต้องใส่ทุกวันสมควรให้ทำได้ ส่วนเครื่องยนต์รถจักรยานยนต์แค่ 100 ซีซี ก็พอไม่ต้องถึง 150 ซีซี และไม่ควรถูกกำหนดอายุผู้ขับขี่ เพราะเด็กนักเรียนที่จบมาถ้าหางานทำไม่ได้ก็จะได้มาช่วยที่รถเพื่อหารายได้ให้กับครอบครัว ตัวแทนวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง ในเขตบางขุนเทียน กล่าวว่า จากการสอบถามลูกวิน ขณะนี้ไม่พบว่ามีตำรวจและเทศกิจ เกี่ยวข้องเรียกเก็บเงิน ยกเว้นนักการเมืองท้องถิ่นยังมีการเรียกเก็บเงินค่าวินคันละ 20 บาท หรือ ผอ.เขต ตำรวจแล้ว เห็นว่า ต้องให้อำนาจกับเขตดูแลโดยตรงในกรอบที่กำหนด

พ.ต.ท.สมศักดิ์ วิจารย์โกศลกิจ สว.จร.หนองค้างพลู กล่าวว่า ขณะนี้มีปัญหาเรื่องข้อกฎหมายที่ยังไม่มีผลบังคับใช้ เพราะตำรวจมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเท่านั้น กรณีเกิดเรื่องร้องเรียนมีการทำเลี้ยววินก็จับไม่ได้ มีการตั้งวินใหม่ก็จับไม่ได้ และปัญหาที่จอดรถเอกชน ที่มีการเรียกเก็บเงินค่าวินในอัตราสูง จึงอยากให้ กทม. เข้ามาดูแลการจัดเก็บภาษีเพื่อควบคุมค่าจอดรถดังกล่าว และปัจจุบันเลี้ยววินใช้สีเดียวกัน การวิ่งออกนอกเลนทางข้ามเขตทำให้ตำรวจไม่สามารถแยกได้ว่า เป็นรถพื้นที่ใด เวลาเกิดอุบัติเหตุก็ยากต่อการตรวจสอบ ควรจะแก้ไขสีเลี้ยวให้ใช้สีเดียวกับสีของเขตนั้น ซึ่งจะช่วยให้เรื่องการกวดขันการวิ่งนอกเลนทาง การเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้ฝากถึงกรมการขนส่งทางบก เรื่องตัดแต้ม ถ้าใครทำผิดกฎจราจร เช่น ขับรถย้อนศร ให้ยึดเลี้ยววินทันที เป็นต้น.--จบ--

ภาคผนวก

:

พระราชบัญญัติรายนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

พระราชบัญญัติ

รธนนต์*

พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยรธนนต์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรธนนต์ พ.ศ.2522”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2522 เป็นต้นไป*
(ประกาศใน รจ. 96/77 วันลง รจ. 10 พฤษภาคม 2522)

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติรธนนต์ พุทธศักราช 2473
- (2) พระราชบัญญัติรธนนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2474
- (3) พระราชบัญญัติรธนนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2475
- (4) พระราชบัญญัติรธนนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2477

* (ชื่อพระราชบัญญัติรธนนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรธนนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖
มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติรธนนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นพระราชบัญญัติรธนนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๔๘ ก ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๖)

- (5) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2477 (ฉบับที่ 2)
- (6) พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2478
- (7) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พุทธศักราช 2479
- (8) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2481
- (9) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช 2481
- (10) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พุทธศักราช 2484
- (11) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 11) พุทธศักราช 2484
- (12) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พุทธศักราช 2494
- (13) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พุทธศักราช 2502
- (14) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 14) พุทธศักราช 2503
- (15) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 15) พุทธศักราช 2506
- (16) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 16) พุทธศักราช 2512
- (17) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 20 ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2514
- (18) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 พ.ศ.2516
- (19) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2516
- (20) พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 17) พ.ศ.2517

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“รถ” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ให้แก้ไขคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นคำว่า “รถยนต์” “รถจักรยานยนต์” และ “เครื่องยนต์” ทุกแห่ง ตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๕๙ ก ลงวันที่ ๓๙ พฤษภาคม ๒๕๔๖)

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล

“รถยนต์สาธารณะ” หมายความว่า

(1) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนที่ใช้รับจ้างระหว่างจังหวัด โดยรับส่งคนโดยสารได้เฉพาะที่นายทะเบียนกำหนด

(2) รถยนต์รับจ้าง ซึ่งได้แก่รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง

“รถยนต์บริการ” หมายความว่า รถยนต์บรรทุกคนโดยสารหรือให้เช่าซึ่งบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ดังต่อไปนี้

(1) รถยนต์บริการธุรกิจ ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ใช้บรรทุกคนโดยสารระหว่างท่าอากาศยาน ท่าเรือ เติมน้ำมัน สถานีขนส่ง หรือสถานีรถไฟกับโรงแรมที่พักอาศัย ที่ทำการของผู้โดยสารหรือที่ทำการของผู้บริการธุรกิจนั้น

(2) รถยนต์บริการทัศนาจร ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใช้รับส่งคนโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว

(3) รถยนต์บริการให้เช่า ซึ่งได้แก่รถยนต์ที่จัดไว้ให้เช่าซึ่งมิใช่เป็นการเช่าเพื่อนำไปรับจ้างบรรทุกคนโดยสารหรือสิ่งของ

“รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า

(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน

(2) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(นิยาม “รถยนต์ส่วนบุคคล” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 3)

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ หรือกำลังไฟฟ้าและมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้าที่พ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้หมายความรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง

“รถบดถนน” หมายความว่า รถที่ใช้ในการบดอัดวัสดุบนพื้นให้แน่น และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง หรือใช้รถอื่นลากจูง

“รถแทรกเตอร์” หมายความว่า รถที่มีล้อหรือสายพาน และมีเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในตัวเอง เห็นเครื่องจักรกลขึ้นพื้นฐานในงานที่เกี่ยวกับการขุด ตัก ดัน หรือฉุดลาก เป็นต้น หรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมิได้ใช้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกรมการขนส่งทางบก ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการตามพระราชบัญญัตินี้

(นิยาม “ผู้ตรวจการ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 4)

“นายทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(บันทึก บทนิยามคำว่า “นายทะเบียน” และ “อธิบดี” ได้แก้ไขแล้วโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 3 จากกระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจ ซึ่งมีผลพาดพิงให้กฎกระทรวงหลัง พ.ศ. 2530 จากกระทรวงมหาดไทยเป็นกระทรวงคมนาคมด้วย)

“มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการ กับออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของรถยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ลักษณะ ขนาด หรือกำลังของรถยนต์และของรถสำหรับรถประเภทดังกล่าว และการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถ และใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้เปลี่ยนแปลงแล้ว

(2) เครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ และการใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว เช่น โคม เครื่องมองหลัง แตร เครื่องระงับเสียง ท่อไอเสีย เครื่องสัญญาณไฟ เครื่องปิดน้ำฝน และเครื่องอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น

(3) เครื่องสื่อสาร และการใช้เครื่องสื่อสารระหว่างรถกับศูนย์บริการ หรือสถานที่อื่น

(4) แผ่นป้ายทะเบียนรถ เครื่องหมายประเภทรถ และเครื่องหมายอื่น รวมทั้งวิธีแสดงแผ่นป้าย และเครื่องหมายดังกล่าว

(5) สีและเครื่องหมายสำหรับรถยนต์สาธารณะ

(6) น้ำหนักบรรทุกอย่างมาก และจำนวนคนโดยสารอย่างมาก สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถยนต์สาธารณะ

(7) เงื่อนไขในการใช้ล้อยางตัน

(8) ประเภท ขนาด และน้ำหนักของรถที่จะไม่ให้เดินบนทางที่มีไช่ทางหลวง

(9) เงื่อนไขในการใช้รถที่มีล้ออย่างอื่น นอกจากล้อยางเดินบนทางที่มีไช่ทางหลวง

(10) ประเภทรถที่ต้องกำหนดอายุการใช้ในเขตที่กำหนด

(11) ประเภทรถที่ห้ามใช้เดินในเขตที่กำหนด

(12) การงดรับจดทะเบียนรถประเภทใดประเภทหนึ่งในเขตที่กำหนด

(13) จำนวนรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด จังหวัดต้นทางและจังหวัดปลายทาง สำหรับรถยนต์ดังกล่าว

(14) อัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร สำหรับรถยนต์สาธารณะ

(15) เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

(16) หลักสูตรและอุปกรณ์การสอน และการฝึกหัดขับรถของโรงเรียนฝึกหัดขับรถ

(17) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้

(18) กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

(มาตรา 5 “วรรคหนึ่ง” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 5)

“ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสรรเงินตามมาตรา 41 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

(มาตรา 5 “วรรคสอง และ วรรคสาม” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 4)

หมวด 1

การจดทะเบียน เครื่องหมาย และการใช้รถ

มาตรา 6 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่ยังไม่จดทะเบียน

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้อง ภายในเวลาที่กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่รถที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักรชั่วคราว โดยที่ผู้นำเข้าไม่มี ภูมิฐานะหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร แต่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลของประเทศ ที่ผู้นำเข้ามีสัญชาติ”

(“มาตรา 6” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530 มาตรา 5)

มาตรา 7 รถที่จะขอจดทะเบียนได้ ต้อง

(1) เป็นรถที่มีส่วนควบและมีเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง และ

“(2) ผ่านการตรวจสภาพรถจากนายทะเบียน หรือจากสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตาม กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ในเวลาที่ขอจดทะเบียนแล้ว”

ในกรณีที่ขอจดทะเบียนเป็นรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ หรือรถยนต์บริการทัศนาจร รถ นั้นต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ขอจด ทะเบียนต้องแจ้งสถานที่เก็บรถยนต์สาธารณะ หรือรถยนต์บริการซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ด้วย

(มาตรา 7 “(2)” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 5)

มาตรา 8 รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน

(1) รถสำหรับเฉพาะพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(2) รถของกรมตำรวจที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด

(3) รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียนและมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวัง

กำหนด

(4) รถที่เจ้าของแจ้งการไม่ใช้รถตามมาตรา 34

(5) รถที่ผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่ายหรือที่ผู้นำเข้าเพื่อจำหน่ายผลิต ประกอบหรือนำเข้า และยังมีได้จำหน่ายให้แก่ผู้อื่น

(มาตรา 8 “(2)” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530 มาตรา 6 ปัจจุบันจะหมายถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ)

“มาตรา 9 รถดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ

(1) รถดับเพลิง

(2) รถพยาบาลที่มีใช้เป็นรถสำหรับรับจ้าง

(3) รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เฉพาะรถที่มีได้ใช้ในทางการค้าหรือหากำไร

(4) รถบดถนนของรัฐวิสาหกิจ

(5) รถแทรกเตอร์ของรัฐวิสาหกิจ

(6) รถของสภาอากาศไทย

(7) รถของบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต คณะผู้แทนทางกงสุลองค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

(8) รถใช้งานเกษตรกรรม ตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

(“มาตรา 9” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527 มาตรา 4)

“มาตรา 10 ผู้ใดประสงค์จะขอลงทะเบียนรถ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา เว้นแต่เจ้าของรถมีความประสงค์จะนำรถไปใช้ในท้องที่อื่น ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนที่ถนัดนั้นได้

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวและไม่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีถิ่นที่อยู่

การลงทะเบียนและการออกใบคู่มือจดทะเบียนรถให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

(“มาตรา 10” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2525 มาตรา 3)

“มาตรา 10/1 ให้อธิบดีนำหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยม ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกเปิดประมูลเป็นการทั่วไป และให้ถือว่าราคาสูงสุดที่มีผู้เสนอเป็นอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษ สำหรับการให้หมายเลขทะเบียนนั้น

การเปิดประมูลและการจดทะเบียนรถตามหมายเลขทะเบียนดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา 10/1 ให้นำเข้ากองทุนตามมาตรา 10/2

“มาตรา 10/2 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมการขนส่งทางบก เรียกว่า “กองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสนับสนุน และส่งเสริมด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเกิดจากการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย

- (1) เงินค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา 10/1
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (3) ดอกผลและรายได้จากกองทุน
- (4) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

ให้มีคณะกรรมการกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร และผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคนเป็นกรรมการและอธิบดีกรมการขนส่งทางบกเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

การดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ การบริหารกองทุนและการใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อความปลอดภัย ในการใช้รถใช้ถนนเสนอขอแสดงฐานะทางการเงินภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และเมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองงบการเงินแล้ว ให้ทำบันทึกรายงานผลเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 10/3 ให้นำทะเบียนมีอำนาจอนุญาต ให้เจ้าของรถนำหมายเลขทะเบียนที่ออกให้สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง หรือนำหมายเลขทะเบียนที่ยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใดมาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้วได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด”

(“มาตรา 10/1 มาตรา 10/2 และมาตรา 10/3” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 4)

มาตรา 11 รถที่จดทะเบียนแล้ว ต้องมีและแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมายครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 รถใดที่จดทะเบียนแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่ารถนั้นมีส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือเพิ่มสิ่งใดสิ่งหนึ่งเข้าไปซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของผู้อื่น ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถนั้นจนกว่าจะจัดให้มีครบถ้วนถูกต้องหรือเอาออกแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าเจ้าของรถไม่อาจจัดให้มีครบถ้วนถูกต้องหรือเอาออกได้ ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนรถนั้น

เจ้าของรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่ออธิบดีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งของนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา 13 รถใดที่จดทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงสีของรถให้ผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้ เจ้าของรถต้องแจ้งนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปลี่ยนแปลง

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 14 รถใดที่จดทะเบียนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้และใช้รถนั้น เว้นแต่เจ้าของรถนำรถไปให้นายทะเบียนตรวจสอบก่อน

“ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่ารถที่เปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่ง อาจก่อให้เกิดอันตรายในเวลาใช้ ให้สั่งให้เจ้าของรถแก้ไขและนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพก่อนใช้ การตรวจสอบสภาพดังกล่าวนายทะเบียนจะสั่งให้เจ้าของรถนำรถไปให้ตรวจสอบสภาพ ณ สถานตรวจสอบที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกก็ได้ และให้นำมาตรา 12 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้านายทะเบียนเห็นว่ารถนั้นปลอดภัยในเวลาใช้ ให้แก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนและ ใบคู่มือจดทะเบียนรถนั้นด้วย”

(มาตรา 14 “วรรคสอง” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 7)

“มาตรา 15 ในกรณีที่นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเห็นว่ารถใดในขณะที่มีลักษณะที่เห็นได้ว่าจะไม่ปลอดภัยในการใช้ ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถนั้นไปให้นายทะเบียน หรือสถานตรวจสอบสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกตรวจสอบสภาพภายในเวลาที่กำหนดได้”

(“มาตรา 15” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2542 มาตรา 6)

“มาตรา 15 ทวิ การตรวจสอบสภาพรถตามมาตรา 7(2) และมาตรา 14 วรรคสอง มาตรา 15 หรือมาตรา 36 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

(“มาตรา 15 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530 มาตรา 9)

มาตรา 16 ในการย้ายรถไปไว้ต่างห้องที่ ให้เจ้าของรถแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันย้าย

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 17 ในการโอนรถที่จดทะเบียนแล้ว ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน

ในกรณีที่ผู้รับโอนจะนำรถตามวรรคหนึ่งออกนอกราชอาณาจักรภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งด้วย

การแจ้งความตามวรรคหนึ่ง และการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 18 ในการนำรถออกนอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การนำรถออกนอกราชอาณาจักร โดยได้รับอนุญาตตามมาตรา 17 วรรคสอง
- (2) การรับจ้างบรรทุกคนโดยสารออกนอกราชอาณาจักร แล้วนำรถกลับเข้ามาตามปกติกิจ
- (3) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 19 ในการอนุญาตตามมาตรา 17 หรือมาตรา 18 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขใด ในการให้นายทะเบียนอนุญาต และจะให้นายทะเบียนยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติหรือไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ๆ ก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 20 ผู้ใดสั่งหรือนำรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายหรือผลิตหรือประกอบรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถขึ้นใหม่เพื่อจำหน่าย ผู้นั้นต้องส่งบัญชีประจำเดือนในการรับและจำหน่ายรถหรือเครื่องยนต์สำหรับรถให้แก่นายทะเบียนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

บัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ เว้นแต่ในกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) การใช้รถยนต์บริการธุรกิจหรือรถยนต์บริการทัศนอาจรในกิจการส่วนตัว
- (2) การใช้รถยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว โดยมีข้อความแสดงไว้ที่รถนั้นให้เห็นได้ง่ายจากภายนอกกว่าใช้ในงานกิจการส่วนตัว
- (3) การใช้รถยนต์สาธารณะบรรทุกของที่ติดตัวไปกับผู้โดยสาร

“(3ทวิ)การใช้รถยนต์บรรทุกทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นรถยนต์บรรทุกทุกส่วนบุคคล”

(4) “ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 21 “(3 ทวิ)” บัญญัติเพิ่ม โดย พ.ร.ก.รถยนต์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2528 มาตรา 3)”

มาตรา 22 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถยนต์อื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทางรับจ้างรับคนโดยสารซึ่งเสียค่าโดยสารเป็นรายตัวตามรายทางในทางที่ได้รับอนุญาตให้มีรถยนต์โดยสารประจำทางหรือในเขตจากทางนั้น ไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับในกรณีที่เป็นกรรับจ้างรับส่งนักเรียน คนงาน นักท่องเที่ยว หรือการรับส่งผู้โดยสารเป็นครั้งคราวซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

มาตรา 23 ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่าในท้องที่ใดการประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์บรรทุกโดยสาร ไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด สมควรให้ดำเนินการโดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัด หรือสหกรณ์ และต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุท้องที่สำหรับการรับจ้างดังกล่าว

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่การประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดซึ่งได้จดทะเบียนอยู่ก่อนวันประกาศจนกว่าจะพ้นสามปีนับแต่วันประกาศ

กำหนดเวลาสามปีตามวรรคสอง ถ้ามีเหตุผลสมควรรัฐมนตรีอาจขยายออกไปได้อีกครั้งละไม่เกินสองปี แต่จะขยายระยะเวลาเกินสองครั้งไม่ได้ การขยายระยะเวลาให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 ใบอนุญาตตามมาตรา 23 มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาต แต่อาจต่ออายุได้คราวละสามปี

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตนั้นหมดอายุและเมื่อได้ยื่นคำขอแล้ว จะประกอบการต่อไปก็ได้จนกว่านายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 25 ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 23 ซึ่งไม่อาจปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

มาตรา 26 ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา 23 ไม่ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 24 หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 25 ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีได้ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันทราบคำสั่งนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีอาจอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบการ ไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา 27 ผู้ใดมีรถยนต์ไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ถ้าจะขับเองหรือให้ผู้อื่นขับเพื่อการนั้นต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน และให้ขับได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่มีความจำเป็นและได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการออกใบอนุญาตให้นายทะเบียนออกเครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถด้วย เครื่องหมายพิเศษและสมุดคู่มือประจำรถ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ใช้สับเปลี่ยนกันได้ไม่เฉพาะกันรถ

มาตรา 28 ในการขับรถยนต์ตามมาตรา 27 ผู้ขับต้องยื่นที่รายการ ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อรถ หมายเลขตัวรถ และหมายเลขเครื่องยนต์ของรถ
- (2) ความประสงค์ในการขับรถยนต์
- (3) วันเดือนปี และเวลาที่นำรถออกไปขับและกลับถึงที่
- (4) ชื่อและชื่อสกุลของผู้ขับ

หมวด 2

ภาษีประจำปี

มาตรา 29 ภาษีประจำปีสำหรับรถยนต์ตามที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนซึ่งจดทะเบียนมาแล้วห้าปีนับแต่ปีที่จดทะเบียนครั้งแรก ให้ได้รับการลดหย่อนภาษีประจำปีในอัตรา ร้อยละ

ปีที่หก ร้อยละสิบ

ปีที่เจ็ด	ร้อยละยี่สิบ
ปีที่แปด	ร้อยละสามสิบ
ปีที่เก้า	ร้อยละสี่สิบ
ปีที่สิบและปีต่อ ๆ ไป	ร้อยละห้าสิบ

(2) รถซึ่งใช้ล้ออย่างอื่นนอกจากยางกลวง ให้เก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากอัตราที่กำหนดไว้อีกกึ่งหนึ่ง

มาตรา 29 ทวิ ในกรณีที่รถยนต์คันใดไม่ใช้เครื่องยนต์ลูกสูบที่จะกำหนดความจุของกระบอกสูบได้หรือในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขนาดของกระบอกสูบหรือเครื่องยนต์ ให้เทียบเป็นความจุของกระบอกสูบ หรือกำหนดความจุตามเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 ทรี ในการกำหนดความจุของกระบอกสูบของรถยนต์เพื่อชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนประกาศความจุของกระบอกสูบของรถยนต์แต่ละแบบไว้ด้วยความเห็นชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม

ในกรณีที่ประกาศตามวรรคหนึ่งไม่ครอบคลุมถึงแบบของรถยนต์คันใด ให้นายทะเบียนเก็บภาษีประจำปีโดยถือความจุของกระบอกสูบตามหนังสือคู่มือประจำรถยนต์ของรถยนต์คันนั้น ทั้งนี้ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมรับรอง และให้นายทะเบียนดำเนินการประกาศความจุของกระบอกสูบของรถยนต์คันดังกล่าวต่อไป

ประกาศตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(“มาตรา 29 ทวิ และ มาตรา 29 ทรี” วัตถุประสงค์เพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2524 มาตรา 4)

มาตรา 30 ให้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนตามมาตรา 8 และรถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา 9 ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีด้วย

มาตรา 31 ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจลดภาษีประจำปีสำหรับรถในเขตท้องที่ใด หรือในกรณีใดลงจากอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 29 ได้

การลดตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 32 เจ้าของรถมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี

ภาษีประจำปีให้เสียล่วงหน้าคราวละหนึ่งปี ถ้ามิได้เสียภาษี ภายในเวลาที่กำหนดให้เจ้าของรถนั้นชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ

เงินเพิ่มตามมาตรานี้ให้ถือเป็นเงินภาษี

รถที่ได้เสียภาษีประจำปีสำหรับปีใด ถ้าเปลี่ยนเจ้าของรถเจ้าของใหม่ไม่ต้องเสียภาษีประจำปีในปีนั้นอีก”

(“มาตรา 32” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 5)

มาตรา 33 ในกรณีที่มีการจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทรถ หรือเปลี่ยนการใช้รถผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้ ในระหว่างปี ถ้าเป็นเหตุให้เสียภาษีลดลง เจ้าของรถไม่มีสิทธิได้รับคืนภาษีส่วนที่เสียเกินแต่ถ้าต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น เจ้าของรถต้องเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นให้ครบถ้วนถูกต้องเมื่อจะต้องขอจดทะเบียน

มาตรา 34 รถใดที่จดทะเบียนแล้ว แม้จะไม่ได้ใช้ก็ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา 29 หรือมาตรา 31 แล้วแต่กรณี และมาตรา 32 เว้นแต่เจ้าของรถจะแจ้งการไม่ใช้ต่อนายทะเบียนก่อนถึงกำหนดเสียภาษีประจำปีครั้งต่อไป ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 35 ผู้ใดมีหน้าที่เสียภาษีประจำปีแล้วไม่เสียภาษีประจำปีภายในเวลาที่กำหนด นายทะเบียนอาจแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นนำเงินไปชำระภาษีประจำปีให้ถูกต้องครบถ้วน ณ ที่ทำการของนายทะเบียนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจยึดรถนั้นไว้ได้

“มาตรา 35/1 ในระหว่างที่เจ้าของรถค้างชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนมีอำนาจที่จะไม่รับดำเนินการทางทะเบียนจนกว่าเจ้าของรถจะเสียภาษีที่ชำระให้ครบถ้วนก่อน หรือได้มีการดำเนินการตามมาตรา 35/2 วรรคสองแล้ว

มาตรา 35/2 รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีไม่ถึงสามปี หากเจ้าของรถประสงค์จะขอเสียภาษีประจำปีเพื่อใช้รถในปีนั้น ให้นายทะเบียนรับชำระภาษีนั้นได้

สำหรับภาษีที่ค้างชำระ ให้นายทะเบียนกำหนดจำนวนเงิน และระยะเวลาในการชำระตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของรถผิดนัดไม่เสียภาษีที่ค้างชำระตามวรรคสองให้ครบถ้วน นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับดำเนินการทางทะเบียน จนกว่าเจ้าของรถจะเสียภาษีที่ค้างชำระให้ครบถ้วน

มาตรา 35/3 รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีติดต่อกันครบสามปี ให้การจดทะเบียนรถเป็นอันระงับไป ในกรณีให้นายทะเบียนประกาศหมายเลขทะเบียนพร้อมทั้งจำนวนภาษีที่ค้างชำระไว้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนและในสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนด และแจ้งให้เจ้าของรถทราบ และให้บุคคลดังกล่าวส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถต่อนายทะเบียนและนำใบคู่มือจดทะเบียนรถมาแสดงต่อนายทะเบียนเพื่อบันทึก

หลักฐานการระงับทะเบียนรถภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งและปิดประกาศดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าของรถมิได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจยึดแผ่นป้ายทะเบียนรถได้

ให้ภาวระงับประจำปีหลังจากปีที่สามเป็นอันระงับไป แต่เจ้าของรถยังคงต้องเสียภาษีที่ค้างชำระให้ครบถ้วน และให้นำ มาตรา 35/1 และ มาตรา 35/2 วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

(“มาตรา 35/1 มาตรา 35/2 และ มาตรา 35/3” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 6)

“มาตรา 36 นายทะเบียนมีอำนาจออกประกาศหรือสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของรถนำรถไปตรวจ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน หรือสถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก”

(“มาตรา 36” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530 มาตรา 10)

“มาตรา 37 นายทะเบียนและผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้าตรวจในที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีรถค้างชำระภาษีประจำปีและยึดรถนั้นไว้เพื่อตรวจสอบได้”

การเข้าตรวจตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

(มาตรา 37 “วรรคหนึ่ง” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 7)

“มาตรา 38 ในกรณีที่ผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นผู้ตรวจและยึดตามมาตรา 37 ให้นำส่งนายทะเบียน โดยมีชกษา และให้นำมาตรา 35 มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

(“มาตรา 38” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 8)

มาตรา 39 รถที่ยึดตามมาตรา 35 วรรคสอง หรือมาตรา 37 ให้นายทะเบียนเก็บรักษาไว้สิบห้าวัน ถ้าเจ้าของรถไม่นำเงินภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการยึดรถไปชำระให้ถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้จัดการขายทอดตลาดรถนั้น

“ในการขายทอดตลาด ห้ามมิให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเข้าสู่ราคา”

ถ้าการขายทอดตลาดได้เงินเกินค่าภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการยึดและขายรถ ให้คืนเงินที่เหลือแก่เจ้าของรถ

(มาตรา 39 “วรรคสอง” แก้ไขโดย พ.ร.บ. รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 9)

มาตรา 40 ผู้ใดแจ้งความนำจับรถที่เจ้าของรถมิได้ชำระภาษีประจำปี ภายในเวลาที่กำหนดเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้นั้นได้รับรางวัลนำจับในอัตราร้อยละหกสิบของจำนวนเงินเพิ่มของภาษีที่ต้องชำระ

“มาตรา 41 เงินภาษีประจำปีรวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมเก็บตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นดินป้ายทะเบียนรถที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานครให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดอื่นให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลในจังหวัดนั้น เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

(“มาตรา 41” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2522 มาตรา 5)

หมวด 3

ใบอนุญาตขับรถ

มาตรา 42 ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถ และต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับหรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถยนต์ตามมาตรา 57

“ในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ผู้ขับรถซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้นจะใช้ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 42 ทวิ ข้างรถในราชอาณาจักรก็ได้ และในกรณีนี้จะต้องมีใบอนุญาตขับรถดังกล่าวพร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที”

(มาตรา 42 “วรรคสอง” บัญญัติเพิ่ม โดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2530 มาตรา 3)

“มาตรา 42 ทวิ ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทย และรัฐบาลต่างประเทศว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมัคมนยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดขงรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้”

(“มาตรา 42 ทวิ” บัญญัติเพิ่ม โดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530 มาตรา 4)

มาตรา 43 ใบอนุญาตขับรถมี 10 ชนิด คือ

- (1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ชั่วคราว
- (2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล
- (3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล
- (4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ
- (5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ
- (6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์
- (7) ใบอนุญาตขับรถบดถนน
- (8) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์
- (9) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (8)
- (10) ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์

ใบอนุญาตขับรถตาม (1) ใช้สำหรับรถยนต์บริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่มีผู้ขับขี่เป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (2) ใช้สำหรับขับรถยนต์บริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (4) ให้สำหรับขับรถยนต์บริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (2) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (5) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (3) ได้ นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้

(มาตรา 43 “วรรคหนึ่ง” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2530 มาตรา 5)

“มาตรา 43 ทวิ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถยนต์เล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา 43 (2) และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะตามมาตรา 43 (4) ได้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้ ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา 43 (2) ได้”

(“มาตรา 43 ทวิ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2537 มาตรา 3)

“มาตรา 44 ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา 43 (1) มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา 43 (2) (3) (6) (7) (8) และ (9) มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา 43 (4) และ (5) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้ติดคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาตตามวรรคสอง ไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับ ใบอนุญาตขับรถ ให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้น หรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเกิดในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถ

กรมกำหนดอายุตามวรรคสองนั้นไม่มีวันที่ 29 กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

(“มาตรา 44” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 7)

มาตรา 45 ผู้ใดประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ และยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่มีภูมิลำเนาหรือมีถิ่นที่อยู่

การขอใบอนุญาตคนขับรถและการออกใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 46 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(1) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

“(1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ความจุของกระบอกสูบขนาดไม่เกินเก้าสิบลูกบาศก์เซนติเมตรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์”

- (2) มีความรู้และความสามารถในการขับรถ
- (3) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- (4) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้
- (5) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ
- (6) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน
- (7) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว
- (8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

(มาตรา 46 “(1)” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2528 มาตรา 3)

มาตรา 47 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(2) (3) (4) (5) หรือ (6) ต้อง

- (1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ
- (3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ผ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

- (ข) ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
- (จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

มาตรา 48(ยกเลิก).....

(“มาตรา 48” ยกเลิกโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 8)

“มาตรา 49 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา 43 (4) หรือ (5) ต้อง

- (1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตาม มาตรา 43 (1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 46 เว้นแต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าเขีสิบสองปี

บริบูรณ์

- (3) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 47 (3)
- (4) มีสัญชาติไทย
- (5) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร
- (6) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันตรายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (7) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ
- (8) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้

หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับแพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และฉ้อโกงทรัพย์ ความผิดฐานกรร โศก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี”

(“มาตรา 49” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 9)

มาตรา 50 ในกรณีที่ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(4) หรือ (5) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 49(8) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า

- (1) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน
- (2) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน แต่คดีนั้นเกี่ยวข้องด้วยการใช้รถกระทำ

ความผิด หรือ

(3) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี และได้อื่นคำร้องต่อนายทะเบียน โดยชี้แจงถึงเหตุผลที่คนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรายนต์สาธารณะได้ ให้นำทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าวให้เห็นด้วยกับคำร้องมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 49(8) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วยให้สั่งยกเลิกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ยื่นหนังสือต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจากนายทะเบียน คำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา 51 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(7) (8) หรือ(9) ต้อง

- (1) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ
- (2) ความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ เป็นอย่างดี

“มาตรา 51 ทวิ ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(2) (4) (5) และ (6) มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43(10)”

(“มาตรา 51 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่8) พ.ศ.2530 มาตรา 6)

มาตรา 52 ให้นำทะเบียนแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 51

มาตรา 53 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถประเภทใดแล้วหากปรากฏในภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นำทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น

มาตรา 54 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว หากปรากฏว่า

- (1) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- (3) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชน หรือ

(4) มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนน หรือทางหลวง โดยขู่เจ็ญ คุกหมิ่น รังแก หรือรบกวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร

นายทะเบียนมีอำนาจเรียกใบอนุญาตขับรถมาคืนได้ แต่ห้ามมิให้ยึดเกินหนึ่งปี

“ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) หรือ (5) เป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาประเภทที่ระบุไว้ในมาตรา 49 (8) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการจราจร ยึดใบขับขี่โดยหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) หรือ (5) ตั้งแต่วันขึ้นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่มิคำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลาดังกล่าวห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว”

ในการยึดใบอนุญาตขับรถ ให้ผู้ยึดบันทึกไว้ในใบอนุญาตขับรถด้วย

(มาตรา 54 “วรรคสาม” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 10)

มาตรา 55 ในกรณีที่ใบอนุญาตขับรถสูญหาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตขับรถยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบเหตุนั้น และในกรณีที่ได้ใบอนุญาตขับรถที่สูญหายคืนให้ส่งใบแทนใบอนุญาตขับรถนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถ และการรับใบแทนใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 56 ภายใต้บังคับมาตรา 43 และมาตรา 57 ห้ามมิให้เจ้าของรถ หรือคนขับรถยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับรถ หรือมีใบอนุญาตขับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกัน ไม่ได้เข้าขับรถของตนหรือรถที่ตนเป็นคนขับ

มาตรา 57 ผู้ใดฝึกหัดขับรถยนต์ ต้องมีผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีควบคุมอยู่ด้วย

ในการฝึกหัดขับรถ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ฝึกหัดและผู้ควบคุมอยู่ในรถ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องรีบพิดทางแพ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสอนในเวลาที่ขับอยู่นั้น

“**มาตรา 57 ทวิ** ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับรถหยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดปฏิบัติกรทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นได้ และเมื่อพบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ จะว่ากล่าวตักเตือนหรือสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผู้นั้นไปรายงานตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความผิดดังกล่าวมิโทษจำคุก ให้ผู้ตรวจการนำตัวผู้นั้นส่งพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจเพื่อดำเนินคดีต่อไป

(๒๑)

ในการออกคำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการจะเรียกเก็บใบอนุญาตขับรถของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องริบนำใบอนุญาตขับรถที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบแก่นายทะเบียนภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกคำสั่งและให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นใบอนุญาตขับรถชั่วคราวภายในกำหนดเวลาที่ให้ไปรายงานตนดังกล่าว

คำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 57 ตริ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด”

(“มาตรา 57 ทวิ และ มาตรา 57 ตริ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 11)

หมวด 4

บทกำหนดโทษ

มาตรา 58 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา 5(2) (3) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (14) (15) หรือ (16) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

“มาตรา 59 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 6 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

(“มาตรา 59” ได้ถูกยกเลิกโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527 มาตรา 6)

“มาตรา 60 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา 11 มาตรา 12 วรรคหนึ่ง มาตรา 13 วรรคหนึ่ง มาตรา 14 มาตรา 16 วรรคหนึ่ง มาตรา 17 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา 18 วรรคหนึ่ง มาตรา 20 วรรคหนึ่ง มาตรา 21 มาตรา 22 วรรคหนึ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 56 หรือ มาตรา 57 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

(“มาตรา 60” แก้ไขโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527 มาตรา 7)

“มาตรา 61 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 15 มาตรา 28 หรือ มาตรา 35/3 วรรคหนึ่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตาม มาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

(“มาตรา 61” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 10)

มาตรา 62 ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนหรือไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 23 วรรคสอง หรือวรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 63 ผู้ได้รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร โดยใช้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง เมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุหรือใบอนุญาตถูกเพิกถอน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 64 ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 65 ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุหรือระหว่างถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 66 ผู้ใดขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถตามมาตรา 42 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

“มาตรา 66 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการซึ่งสั่งตามมาตรา 57 ทวิ ต้องระวางโทษไม่เกินหนึ่งพันบาท”

(“มาตรา 66 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 12)

มาตรา 67 ผู้ใด

- (1) ให้ผู้อื่นใช้ใบอนุญาต หรือเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ตน
 - (2) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้สำหรับรถคันหนึ่งกับรถอีกคันหนึ่ง
 - (3) ใช้เครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้แก่ผู้อื่น
 - (4) เปลี่ยนแปลงโดยวิธีใด ๆ หรือปิดบังทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่งเครื่องหมายที่นายทะเบียนออกให้ประจำรถ หรือ
 - (5) ใช้รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา 9 หรือยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีประจำปีตามมาตรา 30 หรือลดภาษีประจำปีตามมาตรา 31 ผิดไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้รับยกเว้นหรือลด
- ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 67 ทวิ บรรดาความคิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

(“มาตรา 67 ทวิ” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2530 มาตรา 11)

บทเฉพาะกาล

มาตรา 68 เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีประจำปี ในกรณีที่เป็นรถที่จดทะเบียนแล้ว การเสียภาษีประจำปีในปีแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนเปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลาการเสียภาษีใหม่ โดยเฉลี่ยจำนวนรถที่จะต้องเสียภาษีออกไปเป็นรายเดือนตามระยะเวลาและจำนวนที่นายทะเบียนเห็นสมควร และประกาศ ณ ที่ทำการของนายทะเบียน ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนดำเนินการภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การเลิกภาษีเป็นรายเดือนตามวรรคหนึ่ง ให้คิดเฉลี่ยจากอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถชนิดนั้น

มาตรา 69 สำหรับรถและเครื่องอุปกรณ์ของรถอันมิชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ที่มีอยู่แล้วในวันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา หรือที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรภายในหกเดือนนับแต่วันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้รัฐมนตรีมีอำนาจผ่อนผันได้ตามควรแก่กรณี และถ้าจะอนุญาตให้ใช้ต่อไปให้มีกำหนดเวลาไม่เกินสามปี นับแต่วันที่ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 70 บรรดากฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง คำสั่ง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 71 ในท้องที่ใดที่มีกรประกาศให้การประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร โดยสารโดยใช้รถยนต์บรรทุกโดยสารไม่เกินเจ็ดคน ต้องดำเนินการ โดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือสหกรณ์ และต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 รวมทั้งที่ได้มีการขยายเวลา

(๒๙)

ตามประกาศดังกล่าว ให้ถือว่าประกาศนั้นเป็นประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 23 และให้ผู้ได้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการในท้องที่ดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา
23 และต้องดำเนินการ โดยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือสหกรณ์ต่อไป

มาตรา 72 บรรดาใบอนุญาตและใบอนุญาตขั้บรณนค์ที่ออกตามพระราชบัญญัติรณนค์
พุทธศักราช 2473 ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ
ใบอนุญาต หรือใบอนุญาตขั้บรณนค์นั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิจย์

รองนายกรัฐมนตรี

(๒๕)

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ค่าขอ	ฉบับละ	5 บาท
(2) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	100 บาท
(3) แผ่นป้ายทะเบียนรถ	แผ่นละ	100 บาท
“(3/1) การขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ		
(ก) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ออกให้
สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง	ครั้งละ	1,000 บาท
(ข) การขอใช้หมายเลขทะเบียน
ซึ่งยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใด
มาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้ว	ครั้งละ	1,000 บาท
(ค) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ต้อง
เสียค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูล
ตามมาตรา 10/1 กับกรณีตาม (ก) หรือ (ข)	ครั้งละ	3,000 บาท”
“(3/1)” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 11)		
(4) การขอคืนทะเบียนรถหรือขอแก้ไขเพิ่มเติม
รายการในทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถ		
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	10 บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	50 บาท
(5) การโอนทะเบียนรถ	ครั้งละ	100 บาท
(6) การย้ายรถ		
(ก) รถยนต์	ครั้งละ	50 บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	20 บาท
(7) การตรวจสอบสภาพรถ		
(ก) รถจักรยานยนต์	คันละ	10 บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	คันละ	50 บาท
(8) ใบอนุญาตตามมาตรา 23	ฉบับละ	1,000 บาท
(9) ใบอนุญาตตามมาตรา 27	ฉบับละ	1,000 บาท
(10) เครื่องหมายพิเศษตามมาตรา 27	อันละ	100 บาท
(11) สมุดคู่มือประจำรถตามมาตรา 27	เล่มละ	100 บาท
(12) ใบอนุญาตรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจร		

ทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทย ได้ภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ 1,000 บาท
(13) ใบอนุญาตขับรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วย การจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ 500 บาท
“(14) ใบอนุญาตขับรถชั่วคราวตามมาตรา 43 (1)	ฉบับละ 500 บาท
(15) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล	ฉบับละ 1,000 บาท
(16) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	ฉบับละ 500 บาท
(17) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ	ฉบับละ 1,000 บาท
(18) ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ	ฉบับละ 500 บาท
(19) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์	ฉบับละ 500 บาท
(20) ใบอนุญาตขับรถบดถนน	ฉบับละ 500 บาท
(21) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	ฉบับละ 500 บาท
(22) ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (9)	ฉบับละ 500 บาท”
“(14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) และ (22)” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 12)	

(23)(ยกเลิก).....

(24)(ยกเลิก).....

(25)(ยกเลิก).....

(26)(ยกเลิก).....

(27)(ยกเลิก).....

“(23) (24) (25) (26) และ (27)” ยกเลิกโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 13)

(28) การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ	ครั้งละ 50 บาท
(29) หนังสืออนุญาตตามมาตรา 17 วรรคสอง หรือมาตรา 18	ฉบับละ 50 บาท
(30) ใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ 50 บาท
(31) ใบแทนใบอนุญาต ครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต แต่ไม่เกิน	ฉบับละ 100 บาท

(๒๗)

(32) ใบแทนเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี	ฉบับละ	20 บาท
(33) ใบแทนหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	25 บาท
(34) ค่าธรรมเนียมอื่น	ครั้งละ	20 บาท
(35) การรับรองสำเนาเอกสาร	แผ่นละ	20 บาท
- “(36) การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตขับรถแต่ละฉบับ”
“(36)” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546 มาตรา 14)

อัตราภาษีประจำปี

(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามความจุของกระบอกสูบรวมกันของเครื่องยนต์ของรถยนต์แต่ละคัน ในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) 600 ลูกบาศก์เซนติเมตรแรกลูกบาศก์เซนติเมตรละ	0.50 บาท
(ข) ส่วนที่เกิน 600 ลูกบาศก์เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 1,800 ลูกบาศก์เซนติเมตร ลูกบาศก์เซนติเมตรละ	1.50 บาท
(ค) ส่วนที่เกิน 1,800 ลูกบาศก์เซนติเมตรลูกบาศก์เซนติเมตรละ	4.00 บาท

รถยนต์ตาม (1) ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ และมีได้ให้บุคคลธรรมดา
เช่าซื้อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าซื้อของนิติบุคคลนั้น
ให้เก็บภาษีในอัตราของเท่า

(2) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ 150 บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501-750 กิโลกรัม	คันละ 300 บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751-1,000 กิโลกรัม	คันละ 450 บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001-1,250 กิโลกรัม	คันละ 800 บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251-1,500 กิโลกรัม	คันละ 1,000 บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501-1,750 กิโลกรัม	คันละ 1,300 บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751-2,000 กิโลกรัม	คันละ 1,600 บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001-2,500 กิโลกรัม	คันละ 1,900 บาท
(ฅ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501-3,000 กิโลกรัม	คันละ 2,200 บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001-3,500 กิโลกรัม	คันละ 2,400 บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501-4,000 กิโลกรัม	คันละ 2,600 บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001-4,500 กิโลกรัม	คันละ 2,800 บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501-5,000 กิโลกรัม	คันละ 3,000 บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001-6,000 กิโลกรัม	คันละ 3,200 บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001-7,000 กิโลกรัม	คันละ 3,400 บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ 3,600 บาท

(3) รถจักรยานยนต์	คันละ 100 บาท
(4) รถพ่วงของรถจักรยานยนต์	คันละ 50 บาท
(5) รถพ่วงนอกจาก (4)	คันละ 100 บาท

(6) รถบดถนน	คันละ 200 บาท
(7) รถแทรกเตอร์ที่ใช้ในการเกษตร	คันละ 50 บาท
(8) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด	
รถยนต์บริการ ให้แก่ภายใน	
ตามน้ำหนักในอัตรา ดังต่อไปนี้	
(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ 450 บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501-750 กิโลกรัม	คันละ 750 บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751-1,000 กิโลกรัม	คันละ 1,050 บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001-1,250 กิโลกรัม	คันละ 1,350 บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251-1,500 กิโลกรัม	คันละ 1,650 บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501-1,750 กิโลกรัม	คันละ 2,100 บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751-2,000 กิโลกรัม	คันละ 2,550 บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001-2,500 กิโลกรัม	คันละ 3,000 บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501-3,000 กิโลกรัม	คันละ 3,450 บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001-3,500 กิโลกรัม	คันละ 3,900 บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501-4,000 กิโลกรัม	คันละ 4,350 บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001-4,500 กิโลกรัม	คันละ 4,800 บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501-5,000 กิโลกรัม	คันละ 5,250 บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001-6,000 กิโลกรัม	คันละ 5,700 บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001-7,000 กิโลกรัม	คันละ 6,150 บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัม ขึ้นไป	คันละ 6,600 บาท
(9) รถยนต์รับจ้าง ให้แก่ภายในตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้	
(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ 185 บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501-750 กิโลกรัม	คันละ 310 บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751-1,000 กิโลกรัม	คันละ 450 บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001-1,250 กิโลกรัม	คันละ 560 บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251-1,500 กิโลกรัม	คันละ 685 บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501-1,750 กิโลกรัม	คันละ 875 บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751-2,000 กิโลกรัม	คันละ 1,060 บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001-2,500 กิโลกรัม	คันละ 1,250 บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501-3,000 กิโลกรัม	คันละ 1,435 บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001-3,500 กิโลกรัม	คันละ 1,625 บาท

(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501-4,000 กิโลกรัม	คันละ 1,810 บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001-4,500 กิโลกรัม	คันละ 2,000 บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501-5,000 กิโลกรัม	คันละ 2,185 บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001-6,000 กิโลกรัม	คันละ 2,375 บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001-7,000 กิโลกรัม	คันละ 2,560 บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัม ขึ้นไป	คันละ 2,750 บาท

(10) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลหรือรถยนต์สำหรับลากจูงซึ่งมิได้ใช้ในการประกอบการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือรถแทรกเตอร์ที่มิได้ใช้ในการเกษตร ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) น้ำหนักไม่เกิน 500 กิโลกรัม	คันละ 300 บาท
(ข) น้ำหนักตั้งแต่ 501-750 กิโลกรัม	คันละ 450 บาท
(ค) น้ำหนักตั้งแต่ 751-1,000 กิโลกรัม	คันละ 600 บาท
(ง) น้ำหนักตั้งแต่ 1,001-1,250 กิโลกรัม	คันละ 750 บาท
(จ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,251-1,500 กิโลกรัม	คันละ 900 บาท
(ฉ) น้ำหนักตั้งแต่ 1,501-1,750 กิโลกรัม	คันละ 1,050 บาท
(ช) น้ำหนักตั้งแต่ 1,751-2,000 กิโลกรัม	คันละ 1,350 บาท
(ซ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,001-2,500 กิโลกรัม	คันละ 1,650 บาท
(ฌ) น้ำหนักตั้งแต่ 2,501-3,000 กิโลกรัม	คันละ 1,950 บาท
(ญ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,001-3,500 กิโลกรัม	คันละ 2,250 บาท
(ฎ) น้ำหนักตั้งแต่ 3,501-4,000 กิโลกรัม	คันละ 2,550 บาท
(ฏ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,001-4,500 กิโลกรัม	คันละ 2,850 บาท
(ฐ) น้ำหนักตั้งแต่ 4,501-5,000 กิโลกรัม	คันละ 3,150 บาท
(ฑ) น้ำหนักตั้งแต่ 5,001-6,000 กิโลกรัม	คันละ 3,450 บาท
(ฒ) น้ำหนักตั้งแต่ 6,001-7,000 กิโลกรัม	คันละ 3,750 บาท
(ณ) น้ำหนักตั้งแต่ 7,001 กิโลกรัมขึ้นไป	คันละ 4,050 บาท

“(11) รถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นที่มีใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายในหรือรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานตามประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้เก็บภาษีในอัตราดังต่อไปนี้

- (ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามน้ำหนักของรถในอัตราตาม (2)
 (ข) รถอื่นนอกจาก (ก) ให้เก็บภาษีในอัตราคันหนึ่งของรถตาม (2) (3) (6) (7) (8) (9)
 หรือ (10) แล้วแต่กรณี”

“(11)” บัญญัติเพิ่มโดย พ.ร.บ.รถยนต์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2544 มาตรา 3)

ในการคำนวณน้ำหนัก ให้รวมน้ำหนักของรถและเครื่องอุปกรณ์ที่ติดกับตัวรถตามปกติแต่ไม่รวม

น้ำหนักน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำและเครื่องมือประจำรถ ถ้ามีเศษของกิโลกรัมให้ปิดทิ้ง

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ประกาศใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2473 นับเป็นเวลาเกือบห้าสิบปีแล้ว และในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วประมาณยี่สิบครั้ง อย่างไรก็ตามยังมีบทบัญญัติอีกหลายมาตราที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและสภาพการณ์ของบ้านเมือง สมควรปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2524

มาตรา 5 อัตราภาษีประจำปีของรถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่รถยนต์ที่ได้เสียภาษีในปี พ.ศ. 2524 ไว้แล้ว และรถยนต์ที่ล้างชำระภาษีประจำปีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากหลักเกณฑ์และอัตราการเก็บภาษีรถยนต์นึ่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนยังไม่เหมาะสม สมควรเปลี่ยนหลักเกณฑ์และอัตราภาษีรถยนต์ดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการใช้น้ำมันโดยประหยัดตามสภาวะของการขาดแคลนน้ำมันในปัจจุบัน นอกจากนี้ สมควรเพิ่มอัตราภาษีรถยนต์ดังกล่าวสำหรับรถยนต์นึ่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคนที่นิติบุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของ เพราะภาษีรถยนต์ย่อมถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ของนิติบุคคลดังกล่าวอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2525

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่าพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 บัญญัติให้ “ผู้ใด” (อันหมายถึงเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์) จะไปขอดทะเบียนรถให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา...นั้น ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้ซื้อรถยนต์ในระบบ “เช่าซื้อ” การขอดทะเบียนจึงตกเป็นหน้าที่ของผู้ขายคือบริษัทรถยนต์ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในที่ต่าง ๆ การตยทะเบียนที่ดี การตรวจสภาพรถยนต์ที่ดี จะต้องกระทำที่นายทะเบียนในท้องที่นั้นเมื่อประชาชนซื้อรถไปใช้ในท้องที่อื่น การกระทำตามพระราชบัญญัติรถยนต์นี้จึงเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่

ประชาชนเป็นอย่างมาก และเมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นก็ยากแก่การติดตามผู้กระทำความผิดเพราะ
เจ้าของรถและผู้ครอบครองมิใช่บุคคลคนเดียวกัน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2527

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 6 วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. 2522 บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถ เว้นแต่รถนั้นเป็นรถที่จดทะเบียน
และเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นครบถ้วนถูกต้องแล้ว หากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 6 วรรคหนึ่ง ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินห้าพันบาทตามมาตรา 59 โดยมีได้แยกประเภทความผิดกรณีการใช้รถที่จดทะเบียน
แล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้นให้ครบถ้วนถูกต้อง ภายในเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้ใช้รถใน
กรณีที่ยังมิได้เสียภาษีประจำปีต้องได้รับ โทษในอัตราเดียว กันกับกรณีการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียนตาม
มาตรา 59 ซึ่งเป็นความผิดที่เปรียบเทียบไม่ได้ สมควรกำหนดแยกประเภทความผิดเกี่ยวกับการ ใช้รถที่
จดทะเบียนแล้วแต่มิได้เสียภาษีประจำปี ออกจากความผิดเกี่ยวกับการใช้รถที่ยังมิได้จดทะเบียน โดยให้มี
อัตราโทษแตกต่างกันและมีอัตราโทษเหมาะสมแก่กรณีด้วย โดยกำหนดโทษสำหรับความผิดกรณีการใช้
รถที่จดทะเบียนแล้ว แต่ยังมีได้เสียภาษีประจำปี เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ นอกจากนั้น เนื่องจากได้มีการ
กำหนดให้รถใช้งานเกษตรกรรมเป็น "รถ" ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ซึ่งจะต้องมีการจดทะเบียน
และผ่านการตรวจสอบสภาพรถ และเพื่อเป็นการส่งเสริมเกษตรกรรมของประเทศ สมควรกำหนดให้รถ
ดังกล่าวได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และโดยที่สมควรกำหนดให้เงินที่เป็น
ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถได้นำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการผลิตแผ่นป้ายสำหรับขาย
พาหนะต่อไป โดยไม่ต้องจัดสรรให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2528

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ด้วยปรากฏว่าการใช้รถยนต์
ส่วนบุคคลที่จดทะเบียนเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล จะใช้เป็นรถยนต์
บรรทุกส่วนบุคคล หรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลซึ่งผิดไปจากประเภทจดทะเบียนไว้ไม่ได้เป็นเหตุให้
ประชาชนที่สามารถมีรถได้เพียงคนเดียวได้รับความเดือดร้อน โดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2528

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติ

รถยนต์ พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไว้ โดยกำหนดให้ผู้ที่จะมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้จะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ในความเป็นจริงแล้วปรากฏว่าเด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีและมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดนั้นส่วนมากมีรถจักรยานยนต์ใช้เป็นพาหนะทั้งสิ้น เพราะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้รถจักรยานยนต์ขับขี่ไปโรงเรียน หรือใช้ในกิจการด้านอื่น ๆ เนื่องจากสถานศึกษาอยู่ห่างไกลจากบ้านมาก ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นเพื่อให้เด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสีย และเนื่องจากในปัจจุบันกฎหมายบัญญัติให้บุคคลที่มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ต้องไปทำบัตรประจำตัวประชาชนทุกคน ดังนั้นจึงสมควรอนุญาตให้ผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2530

บทเฉพาะกาล

มาตรา 12 ให้โอนอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการรักษาตามพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2524 ไปเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

มาตรา 13 บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งใด ๆ ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 14 คำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 15 บรรดาใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา 16 บรรดาแผ่นป้ายทะเบียนรถและเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถที่ออกให้แก่รถ ที่ได้จดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีครบถ้วนและถูกต้องตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นแผ่นป้ายทะเบียนรถและเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีสำหรับรถนั้น ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน ไปเป็นของกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ในการนี้สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารดังกล่าว และแก้ไขให้อธิบดีกรมการขนส่งทางบกหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมการขนส่งทางบกมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับในความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน นอกจากนี้สมควรแก้ไขให้สถานตรวจสภาพที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกซึ่งเป็นของเอกชนมีส่วนร่วมในการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ.2530

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงกับประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน และโดยที่ประเทศไทยอาจทำความตกลงในการทำงานเดียวกันกับประเทศอื่น ๆ ด้วย ซึ่งความตกลงดังกล่าวจะมีผลให้ผู้มีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสถานยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือจากรัฐบาลของประเทศที่ประเทศไทยมีความตกลงด้วย สามารถใช้ใบอนุญาตขับรถนั้นขับรถในประเทศไทยได้ ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่กับต่างประเทศตามความตกลงดังกล่าว นอกจากนี้ เห็นสมควรกำหนดให้ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์ ที่ออกตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505 เป็นใบอนุญาตขับรถชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2537

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ไม่อาจใช้ใบอนุญาตนั้นขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้ ทั้ง ๆ ที่โดยข้อเท็จจริงแล้ว ผู้ซึ่งมีความสามารถขับรถขนาดใหญ่ย่อมสามารถขับรถที่มีขนาดเล็กกว่าได้ สมควรกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ขับรถที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในบางประเภทได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2542

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในปัจจุบันได้กำหนดบทนิยามคำว่า "รถยนต์ส่วนบุคคล" ไว้ไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก นอกจากนั้น ยังมีได้กำหนดให้มีผู้ตรวจเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์ให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยเฉพาะคั้งนั้น เพื่อให้บทนิยามคำว่า "รถยนต์ส่วนบุคคล" ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มีความหมายชัดเจน โดยไม่มีความหมายครอบคลุมถึงรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนและรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัมซึ่งใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และเพื่อให้การตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับรถยนต์เป็นไปตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบการขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่อง

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2544

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันมีผู้นำรถที่ขับเคลื่อนด้วยกำลังไฟฟ้ามาใช้และในอนาคตมีแนวโน้มว่าอาจจะมีการนำรถที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอื่นมาใช้ภายในประเทศด้วย แต่โดยที่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มิได้กำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าวไว้ สมควรกำหนดอัตราภาษีประจำปีสำหรับรถลักษณะดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ประกาศใน รจ. 118 ก ตอนที่ 112

วันลง รจ. 4 ธันวาคม 2544)

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546

มาตรา 15 รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการดังนี้

- (1) ให้นายทะเบียนประกาศหมายเลขทะเบียนพร้อมทั้งจำนวนภาษีค้างชำระไว้ ณ ที่ทำการนายทะเบียนและในสถานที่ที่อธิบดีประกาศกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
- (2) ให้เจ้าของรถทำความตกลงกับนายทะเบียน ในการชำระภาษีค้างชำระภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนได้มีประกาศตาม (1) โดยให้ได้รับยกเว้นเงินเพิ่ม หากมีภาษีค้างชำระเกินกว่าสามปี ให้คิดภาษีค้างชำระเพียงสามปี และให้ผ่อนชำระเป็นงวดได้ ตามระเบียบที่อธิบดีประกาศกำหนด
- (3) เจ้าของรถที่มีได้ดำเนินการตาม (2) ต้องเสียภาษีค้างชำระทั้งหมดพร้อมทั้งเงินเพิ่มในอัตรา

ร้อยละสิบต่อปีของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ

(4) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตาม (2) รถที่ค้างชำระภาษีประจำปีตั้งแต่สามปีขึ้นไป หรือรถที่ค้างชำระภาษีประจำปีไม่ถึงสามปี แต่ต่อมาภายหลังค้างชำระภาษีติดต่อกันครบสามปี ให้ถือว่าทะเบียนรถเป็นอันระงับไป และให้เจ้าของรถมีหน้าที่ส่งคืน แผ่นป้ายทะเบียนรถค่อนายทะเบียนและนำใบคู่มือจดทะเบียนรถมา แสดงค่อนายทะเบียนเพื่อบันทึกหลักฐานการระงับทะเบียนรถภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาตาม (2) หรือนับแต่วันค้างชำระภาษีติดต่อกันครบสามปี แล้วแต่กรณี

ให้นำ มาตรา 35/1 มาตรา 35/2 วรรคสองและวรรคสาม และ มาตรา 35/3 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

เจ้าของรถผู้ใดไม่ส่งคืนแผ่นป้ายทะเบียนรถ และนำใบคู่มือจดทะเบียนรถมาแสดงค่อนายทะเบียนตามความใน (4) ให้นำโทษตาม มาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

มาตรา 16 ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ไปจนกว่าจะสิ้นอายุ ส่วนการต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้คิดค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตครั้งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับเดิม

มาตรา 17 ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถตลอดชีพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้ใบอนุญาตขับรถนั้นได้ต่อไป

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถตลอดชีพ ให้นำมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม และให้คิดค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งร้อยบาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันการจดทะเบียนรถเพื่อให้ได้หมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่นิยมยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม รวมทั้งยังมีการละเลยหรือหลีกเลี่ยงการชำระภาษีประจำปี ทำให้มีภาษีประจำปีค้างชำระเพิ่มขึ้นทุกปี สมควรกำหนดให้มีการประมวลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่นิยม อันจะเห็นการแก้ไขกฎหมายการเลือกปฏิบัติ และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐอีกทางหนึ่ง ตลอดจนปรับปรุงมาตรการในการจัดเก็บภาษีประจำปีที่ค้างชำระให้ได้ผลอย่างจริงจัง และปรับปรุงอายุใบอนุญาตขับรถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถรถยนต์สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้